

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO w GDAŃSKU W ROKU 2010

Wstęp

W roku 2010 Wojewódzki Sąd Administracyjny Gdańsku tak jak w latach poprzednich funkcjonował w strukturze czterowydziałowej – trzy wydziały orzecznicze oraz wydział informacji sądowej. Właściwość rzeczowa wydziałów nie uległa zmianie.

Wydział I rozpoznawał sprawy z zakresu zobowiązań podatkowych, subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji rynków branżowych oraz finansów publicznych.

Wydział II orzekał w sprawach z zakresu budownictwa, gospodarki mieniem, gospodarki wodnej, komunalizacji mienia, środowiska, zagospodarowania przestrzennego, rolnictwa i leśnictwa, wywłaszczeń, kościołów, przejęcia mienia, pomocy społecznej, kombatanów, kultury fizycznej, kultury i sztuki, ochrony danych osobowych, informacji publicznej, ochrony informacji niejawnych, świadczeń w drodze wyjątku.

Wydział III był właściwy dla spraw z zakresu cen, dróg, kolei, lotnictwa, żeglugi, działalności gospodarczej, ludności, geologii i górnictwa, energetyki, geodezji i kartografii, edukacji, czynności i zajęć, pracy, zdrowia, spraw mieszkaniowych, ubezpieczeń majątkowych, jakości, obronności, telemediów, samorządu terytorialnego, cudzoziemców, ceł, broni i materiałów wybuchowych, spraw kapitałowych i bankowości, zatrudnienia, własności przemysłowej, funduszy emerytalnych, ubezpieczeń zdrowotnych.

Wydział Informacji Sądowej wykonywał zadania określone w § 5 ust.1 Regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów administracyjnych w zakresie udzielania informacji o właściwości sądu, stanie zawisłych spraw, załatwiania skarg i wniosków, przekazywania danych w ramach dostępu do informacji publicznej, gromadzenia przepisów prawa europejskiego, obsługi rzecznika prasowego WSA w Gdańsku.

Niezmiennie priorytetami w pracy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku były wysoki poziom orzecznictwa i dbałość o jego jednolitość, poszanowanie reguł procesowych i sprawność postępowania, uprzejma i kompetentna obsługa interesantów oraz wysoka kultura rozpraw.

Przedmiotowe sprawozdanie obok podstawowych danych liczbowych koncentruje się na analizie orzeczniczej działalności Sądu, przedstawia istotne zagadnienia prawne oraz poglądy prezentowane w orzeczeniach, które zapadły w 2010r.

Wpływ spraw

W 2010 roku do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku wpłynęło 3096 skarg, z czego do Wydziału I wpłynęło 1376 skarg, do Wydziału II – 1077 skarg, a do Wydziału III – 643 skargi. (*wpływ bez spraw SO*)

Wpływ skarg z uwzględnieniem rodzajów spraw w porównaniu do roku poprzedniego przedstawiono w tabeli 1.

Tabela nr 1

Wpływ skarg w latach 2009 - 2010 z uwzględnieniem rodzajów spraw:

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	wpływ w roku	
			2009	2010
1	2	3	4	5
1	601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przeciwpożarowa	366	382
2	603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa	72	65
3	604	Działalność gospodarcza, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych	15	98
4	605	Ewidencja ludności, dowody tożsamości, akty stanu cywilnego, imiona i nazwisko, obywatelstwo, paszporty	97	98
5	606	Sprawy z zakresu geologii i górnictwa	2	1
6	607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi	56	94
7	609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	9	21
8	611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	862	1138
9	612	Sprawy geodezji i kartografii	25	20
10	613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	39	78
11	614	Oświata, szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczorozwojowa i archiwa	20	24
12	615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego	209	245
13	616	Rolnictwo i leśnictwo, w tym gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona gruntów rolnych i leśnych, gospodarka łowiecka, rybołówstwo oraz weterynaria, ochrona zwierząt	14	23
14	617	Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć	1	0
15	618	Wywłaszczanie i zwrot nieruchomości	54	49
16	619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy	39	49
17	620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego	52	40
18	621	Sprawy mieszkaniowe, w tym dodatki mieszkaniowe	73	57
19	624	Powszechny obowiązek obrony kraju	1	3
20	626	Ustrój samorządu terytorialnego,	6	16

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	wpływ w roku	
			2009	2010
		w tym referendum gminne		
21	627	Cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców	3	4
22	629	Sprawy mienia przejętego z naruszeniem prawa	4	6
23	630	Obrót towarami z zagranicą, należności celne i ochrona przed nadmiernym przywozem towaru na polski obszar celny	144	95
24	632	Pomoc społeczna	87	136
25	633	Zatrudnienie i sprawy bezrobocia	63	45
26	634	Sprawy kombatantów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej	15	27
28	645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601 - 644 oraz od 646 - 652	20	27
30	648	Sprawy z zakresu informacji publicznej i prawa prasowego	5	16
31	652	Sprawy ubezpieczeń zdrowotnych	0	1
32	653	Środki publiczne nieobjęte innymi symbolami	42	83
33	655	Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych	61	155
34	638	Sprawy egzekucji administracyjnej; egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	42	28
35	639	Skargi na uchwały organów jednostek samorządowych	78	89
36	640	Skargi organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych	0	2
37	641	Rozstrzygnięcia nadzorcze	16	11
38	642	Skargi na akty prawa miejscowego wojewodów i organów administracji niezespalonej oraz na niewykonywanie przez nich czynności nakazanych prawem wnoszone w trybie art. 44 ust. 1 i art. 45 ust. 1 ustawy o adm. rządowej w województwie	2	9
39	644	Środki zapewniające wykonanie orzeczeń Sądu	9	18
40	656	Interpretacje podatkowe	-	135

Postępowanie sądowe

W 2010 roku załatwiono łącznie 2967 (SA, SAB i SO) skarg, z czego na rozprawach załatwiono 2073 skargi, w tym 64 skargi na bezczynność organu, a na posiedzeniach niejawnych 894 skargi, w tym 52 skargi na bezczynność organów. Wśród spraw załatwionych na posiedzeniach niejawnych 5 spraw rozpoznano w trybie uproszczonym.

Do rozpatrzenia łącznie pozostało 921 spraw, w tym 31 spraw SAB. Dla porównania w roku 2009 pozostało do rozpatrzenia 703 sprawy SA i 19 spraw SAB.

Ruch spraw w poszczególnych Wydziałach ilustruje Tabela 2.

Tabela 2
Ruch spraw

Wydział I

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			Łącznie	na rozprawie	w tym		
					ogółem	na posiedzeniu niejawnym	
				z tego wyrokiem			
SA	245	1366	1218	936	282	0	393
SAB	4	10	12	9	3	0	2
SO	4	12	13	0	13	0	3

Wydział II

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			Łącznie	na rozprawie	w tym		
					ogółem	na posiedzeniu niejawnym	
				z tego wyrokiem			
SA	304	982	955	649	306	4	331
SAB	10	95	83	44	39	1	22
SO	6	14	20	4	16	0	0

Wydział III

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			Łącznie	na rozprawie	w tym		
					ogółem	na posiedzeniu niejawnym	
				z tego wyrokiem			
SA	154	620	614	420	194	0	160
SAB	5	23	21	11	10	0	7
SO	8	26	31	0	31	0	3

Tabela 3
Załatwienie skarg na akty i inne czynności w latach 2009-2010

Lp.	Rodzaj załatwionej skargi	2009			2010		
		Wpływ	Załatwiono wyrokiem		Wpływ	Załatwiono wyrokiem	
			Ogółem	Uwzględniono		Ogółem	Uwzględniono
1	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów, centralnych organów administracji rządowej i innych naczelných organów	167	165	61	235	189	65
2	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności samorządowych kolegiów odwoławczych	524	335	111	686	437	174
3	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej	648	400	148	684	506	180
4	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Izb Skarbowych	495	442	141	722	484	126
5	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Inspektorów Urzędów Kontroli Skarbowej	0	0	0	2	0	0
6	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Izb Celných	270	158	31	310	183	79
7	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności innych organów - dotyczy także podmiotów niebędących organami administracyjnymi	148	84	33	222	98	34

W porównaniu z rokiem 2009 instytucja postępowania uproszczonego nie była w opisywanym okresie wykorzystywana w większym zakresie. Złożono 75 wniosków o rozpoznanie sprawy w trybie uproszczonym. W 60 przypadkach sprawy objęte wnioskami sędziowie skierowali na rozprawy.

Tabela 4
Rozpoznanie wniosków o przeprowadzenie postępowania w trybie uproszczonym w latach 2009-2010

Lp.	Wydziały	I		II		III	
		2009	2010	2009	2010	2009	2010
1.	ilość wniosków	6	4	19	32	49	39
2.	ilość spraw zakończonych wyrokiem	0	0	6	5	1	0
3.	ilość spraw skierowanych na rozprawę	5	4	17	23	44	33

W roku 2010 r. wpłynęły 2 wnioski o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego. Sprawy skierowano do rozpoznania na rozprawie.

Stan zatrudnienia

W porównaniu z rokiem 2010 stan zatrudnienia uległ zmianie.

Tabela 5
Stan zatrudnienia w latach 2009-2010

Lp.		Stan zatrudnienia na 31.12.2009	Stan zatrudnienia na 31.12.2010
1.	Urzędnicy w tym asystenci sędziego	73 19	72 19
2.	Obsługa	12	15
3.	Referendarze	5	5
4.	Sędziowie WSA	16	15
5.	Sędziowie NSA	16	15

Budynki

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku dysponuje majątkiem, w którego skład wchodzi:

- a/ nieruchomości położone w Gdańsku przy al. Zwycięstwa nr 16/17, stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, tj. działka nr 229 o pow. 2639 m², zabudowana budynkiem biurowym o pow. użytkowej 2098,60 m²; oraz działki nr 228/1 i nr 228/2 o pow. 2039 m² zabudowane budynkiem biurowym o pow. użytkowej 1606,90 m²;
- b/ nieruchomość położona w Gdańsku przy al. Zwycięstwa nr 21, stanowiąca własność Skarbu Państwa, będąca w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, tj. działka nr 220, o powierzchni 2470m², zabudowana budynkiem biurowym o pow. użytkowej 714 m², (+ garaż 45 m²).

Sprzęt komputerowy

W roku 2010 zakupiono:

- 5 kopiarek,
- 2 komputery stacjonarne,
- 12 notebooków,
- 10 drukarek laserowych,
- 12 monitorów LCD,
- 5 zasilaczy UPS.

Zakupy powyższe były związane z modyfikacją sprzętu komputerowego i sieci komputerowej WSA w Gdańsku.

Wydział Informacji Sądowej

Porównanie obciążenia Wydziału Informacji Sądowej w latach 2009-2010 ilustruje poniższe zestawienie:

Lp.		2009	2010
1.	Udostępnienie akt interesantom	845	1080
2.	Wnioski o udostępnienie informacji publicznej	73	32
3.	Skargi i wnioski	2	2
4.	Tezy	4	4
5.	Zamówienia biblioteczne	180	182
6.	Praktyki studenckie Praktyki aplikantów radcowskich	10 116	3 116
7.	Przygotowywanie orzeczenia do publikacji w czasopiśmie	5	17
8.	Orzeczenia przesyłane w ramach współpracy z innymi sądami	9	1

Istotny wpływ na pracę wydziału ma zakończenie z dniem 30 września 2010 r. anonimizacji orzeczeń wydanych w latach 2004-2009. Stan elektronicznej bazy danych aktualizowanej na bieżąco można ocenić jako kompletny, co w znaczący sposób zmienia liczbę wniosków o udostępnienie informacji publicznej.

Narady i szkolenia

Prezes WSA w Gdańsku organizuje narady dotyczące bieżących problemów orzeczniczych oraz istotnych informacji o funkcjonowaniu sądów administracyjnych. W sytuacji uznania, że problematyka narady dotyczy zakresu działania jednego wydziału, w naradzie uczestniczą zainteresowani sędziowie. Prezes uczestniczy w wybranych naradach poszczególnych wydziałów.

W poszczególnych wydziałach Przewodniczący podejmują decyzje o naradach.

Organizacja narad Wydziału I WSA w Gdańsku nie uległa zmianie. Odbywają się one we wszystkie poniedziałki, poza okresem letnich urlopów (lipiec - sierpień). Przewodniczący na wstępie omawia bieżące publikacje dotyczące orzeczeń i piśmiennictwa w sprawach podatkowych na podstawie Rzeczpospolitej, Gazety Prawnej, Przeglądu Podatkowego i Monitora Podatkowego, oraz zapoznaje sędziów z pismami przychodzącymi z NSA. O ile sprawy te są istotne dla aktualnej działalności orzeczniczej, informacja taka podlega dyskusji. Następnie sędziowie omawiają wybrane orzeczenia, które wydawali w tygodniu poprzedzającym naradę oraz wyroki NSA w sprawach, w których rozpoznano skargi kasacyjne. Omawiane są również problemy wyłaniające się w sprawach oczekujących na rozpoznanie, szczególnie gdy dotyczą one większej ilości sędziów (tzw. zbiorówki). Przebieg narad nie jest protokołowany.

W Wydziale II narady sędziów organizowane są w zależności od bieżących potrzeb sygnalizowanych przez sędziów oraz z inicjatywy Przewodniczącej z częstotliwością raz - dwa razy w miesiącu. Na naradach omawiane są problemy orzecznicze pojawiające się w rozpatrywanych sprawach, przedstawiane jest orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego i uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczące zagadnień z zakresu problematyki Wydziału. Omawiane są również orzeczenia NSA wydane w następstwie skarg kasacyjnych i zażaleń wnoszonych od orzeczeń podjętych w Wydziale. W trakcie narad podejmowane są również dyskusje mające na celu ujednoczenie orzecznictwa. Przykładowo w 2010 roku przeprowadzono narady, których przedmiotem były m. in. następujące sprawy i zagadnienia:

- problematyka zawarta w opracowaniu pn. „Ocena jednolitości orzecznictwa oraz sprawności postępowania wojewódzkich sądów administracyjnych” ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pracy, kultury prowadzenia rozpraw, dyscypliny pracy w tym terminowości pisania uzasadnień i terminowości zwrotu akt organom administracji, a także kwestiom odnoszącym się do określania daty prawomocności orzeczeń.
- orzecznictwo NSA dotyczące przewlekłości postępowania przed wojewódzkim sądem administracyjnym,
- zmiana ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi ze szczególnym uwzględnieniem art. 18 pkt 6a oraz zakres stosowania tego przepisu i kwestie organizacyjne z tym związane,
- wykładnia art. 37 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego z 1974 r. na tle orzecznictwa NSA,
- -problemy orzecznicze dotyczące kontroli decyzji administracyjnych ustalających opłatę z tytułu wzrostu wartości nieruchomości przy zastosowaniu art. 63 ust. 3 w związku z art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- dopuszczalność skargi do sądu administracyjnego na postanowienie organu odmawiające przywrócenia terminu do wniesienia odwołania - w związku z wątpliwościami jednego ze składów orzekających,
- problematyka związana z wypowiedzeniem przez stronę pełnomocnictwa ustanowionemu z urzędu pełnomocnikowi i właściwe w takim przypadku pouczenia i zarządzenia sądu,
- charakter terminu z art. 30 ust. 5 Prawa budowlanego i warunek jego zachowania przez organ,
- rozstrzygnięcia organów podejmowane w toku postępowania naprawczego uregulowanego w art. 50 i 51 Prawa budowlanego,
- charakter orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego.

Dodatkowo szereg narad poświęcono omówieniu interesujących orzeczeń i glos zawartych w publikacjach prawniczych, materiałom nadesłanym przez Biuro Orzecznictwa NSA. Część narad dotyczyła kwestii organizacyjnych, stanu spraw zawieszonych w Wydziale, terminowości pisania uzasadnień, odroczeń rozpraw i odroczeń publikacji wyroków.

W Wydziale III WSA w Gdańsku narady sędziów organizowane były w zależności od bieżących potrzeb sygnalizowanych przez sędziów Wydziału i poszczególne składy orzekające. Odbyły się między innymi narady poświęcone następującym zagadnieniom:

1) Kwestia skutków prawnych zakresowych i interpretacyjnych wyroków Trybunału Konstytucyjnego. Przedmiotem dyskusji były tezy uchwały SN z 17 grudnia 2009r. sygn. akt III PZP 2/09 oraz postanowienia SN z 29 kwietnia 2010r. sygn. akt

IV CO 37/09 a także poglądy wyrażane w piśmiennictwie na powyższy temat. Uczestnicy narady nie uzgodnili jednolitego stanowiska co do tej kwestii, dostrzegając istotne argumenty na rzecz każdego ze stanowisk prezentowanych w orzecznictwie i doktrynie.

2) Czy przepisy ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201 poz. 1540) podlegały jako zawierające „przepisy techniczne” obowiązkowi notyfikacji Komisji Europejskiej zgodnie z przepisami Dyrektywy nr 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U.UE.L.98.204.37 ze zm.). Wszyscy uczestniczący w naradzie sędziowie uznali, że wątpliwości dotyczące powyższego obowiązku, którego niezrealizowanie ma wpływ na stosowanie przepisów prawa krajowego, wymagają postawienia pytań prejudycjalnych do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, które sformułowano w następujący sposób:

- Czy przepis art. 1 pkt 11 Dyrektywy nr 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U.UE.L.98.204.37 ze zm.) powinien być interpretowany w ten sposób, że do „przepisów technicznych”, których projekty powinny zostać przekazane Komisji zgodnie z art. 8 ust. 1 wymienionej dyrektywy należy taki przepis ustawy, który zakazuje przedłużania zezwoleń na działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych (sprawa III SA/Gd 352/09),
- Czy przepis art. 1 pkt 11 w/w Dyrektywy powinien być interpretowany w ten sposób, że do „przepisów technicznych”, których projekty powinny zostać przekazane Komisji zgodnie z art. 8 ust. 1 wymienionej dyrektywy należy taki przepis ustawy, który zakazuje zmiany zezwoleń na działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych w zakresie zmiany miejsca urządzania gry (sprawa III SA/Gd 261/09),
- Czy przepis art. 1 pkt 11 w/w Dyrektywy powinien być interpretowany w ten sposób, że do „przepisów technicznych”, których projekty powinny zostać przekazane Komisji zgodnie z art. 8 ust. 1 wymienionej dyrektywy należy taki przepis ustawy, który zakazuje wydawania zezwoleń na działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych (sprawa III SA/Gd 262/09),

3) Czy przepis § 4 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 maja 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków podwyższania emerytur funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej (Dz. U. Nr 86, poz. 734) wykracza poza zakres delegacji ustawowej wynikającej z art. 15 ust. 6 ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.). Problem ujawnił się przy rozpoznawaniu spraw ze skargi na postanowienie Wojewódzkiego Komendanta Policji w Gdańsku, utrzymujące w mocy postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia potwierdzającego wykonywanie służby w warunkach szczególnie zagrażających życiu i zdrowiu. Uczestnicy narady uznali, że powołany wyżej przepis wykracza poza zakres delegacji ustawowej, a zatem zachodzą przesłanki, by odmówić jego stosowania. Przepis § 4 pkt 1 rozporządzenia, stanowi m.in. o podejmowaniu przez policjanta czynności operacyjno-rozpoznawczych lub dochodzeniowo-śledcze albo interwencji w celu ochrony osób, mienia lub przywrócenia porządku publicznego w sytuacjach, w których istniało bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia - jako o przesłance

uznania danego okresu, za okres służby w warunkach szczególnie zagrażających życiu i zdrowiu. Kryterium wprowadzone w § 4 pkt 1 rozporządzenia dotyczące "bezpośredniości zagrożenia życia lub zdrowia" wykracza natomiast poza upoważnienie ustawowe zawarte w art. 15 ust. 6 ustawy. 4) Czy w przypadku ukarania funkcjonariusza Straży Pożarnej upomnieniem przez przełożonego dyscyplinarnego w trybie art. 118 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68ze zm.) przysługuje funkcjonariuszowi prawo wniesienia skargi do sądu administracyjnego, a jeśli tak, to jaki tryb postępowania powinien wniesienie skargi poprzedzić. Uczestnicy narady stanęli na stanowisku, że od orzeczenia "właściwej komisji dyscyplinarnej", wydanego na skutek odwołania ukaranego od kary upomnienia na piśmie wymierzonej przez przełożonego dyscyplinarnego, przysługuje obwinionemu odwołanie do komisji odwoławczej, co powoduje, że przed organami PSP postępowanie dyscyplinarne toczy się będzie w dwóch instancjach, pozwalając zachować ukaranemu możliwość rozpatrzenia jego sprawy w dwóch instancjach i -zagwarantować prawo skargi do sądu administracyjnego (por. wyrok z dnia 20 stycznia 2010r. w sprawie III SA/Gd 507/09).

Pozaorzecznicza działalność Sądu

W dniu 20 kwietnia 2010 r. Prezes Sędzia NSA Zdzisław Kostka, Wiceprezes Sędzia NSA Zbigniew Romała i Sędzia NSA Marek Gorski wzięli udział w Zgromadzeniu Ogólnym NSA.

W konferencji szkoleniowej organizowanej przez WSA w Olsztynie w Siedlisku Morena k/ Ełku w dniach 12-14 maja 2010 r. udział wzięli: Wiceprezes Sędzia NSA Zbigniew Romała, Sędzia NSA Sławomir Kozik, Sędzia NSA Anna Orłowska oraz Sędzia WSA Alina Dominiak.

W dniach 7 - 9 czerwca 2010 r. odbyła się konferencja szkoleniowa w Kazimierzu Dolnym organizowana przez WSA w Lublinie, w której udział wzięli: Prezes Sędzia NSA Zdzisław Kostka, Sędzia NSA Marek Górski oraz Sędziowie WSA: Tamara Dziełakowska, Jolanta Górka i Elżbieta Kowalik -Grzanka.

W dniach 16-18 czerwca 2010 r. Prezes Sędzia NSA Zdzisław Kostka, Sędzia NSA Marek Górski i Sędzia NSA Jacek Hyla wzięli udział w konferencji szkoleniowej organizowanej przez WSA w Bydgoszczy w Zaciszu.

W dniu 28 września 2010 r. w NSA odbyła się narada Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, w której uczestniczył Prezes Zdzisław Kostka.

W dniu 29 września 2010 r. odbyła się konferencja w NSA, w której uczestniczył Prezes Zdzisław Kostka oraz sędzia NSA Anna Orłowska.

Ogólnopolska Konferencja Szkoleniowa Sędziów Sądów Administracyjnych w Mierzęcinie w dniach 12-14 października 2010 r. w której uczestniczyli Prezes Zdzisław Kostka, sędzia WSA Dorota Jadwiszczok oraz sędzia WSA Mariola Jaroszevska.

W WSA w Krakowie w dniach 18-20 października 2010 r. odbyła się konferencja szkoleniowa, dotyczącej zagadnień związanych z funkcjonowaniem sądownictwa administracyjnego, w której udział wzięli sędzia WSA Wanda Antończyk, sędzia WSA Felicja Kajut, sędzia NSA Anna Orłowska i sędzia WSA Elżbieta Kowalik-Grzanka.

W dniu 20 października 2010 r. w NSA odbyła się konferencja na temat " Sędzia sądu administracyjnego a idea prawa. Prezentacja wyników sondażowych", w której uczestniczył Prezes Zdzisław Kostka.

Na spotkaniu konferencyjno – szkoleniowym organizowanym przez WSA w Olsztynie w dniach 26-28 października 2010 r. w Ostródzie udział wzięli sędzia NSA

Zbigniew Romała, sędzia WSA Bogusław Woźniak, sędzia WSA Tomasz Kolanowski oraz sędzia NSA Sławomir Kozik.

Ponadto informuję, że Sędzia NSA Anna Orłowska, Sędziowie WSA: Elżbieta Kowalik-Grzanka, Felicja Kajut i Alina Dominiak ukończyły w 2010 r. roczne seminarium na temat „Stosowanie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w polskim porządku prawnym”.

Referendarze Agnieszka Dusza-Kasprzyk oraz Diana Trzcińska wzięły udział w konferencji szkoleniowej organizowanej przez NSA w Białej Rawskiej w dniach 16-17 czerwca 2010 r.

Jednocześnie informuję, że asystenci tut. Sądu Zuzanna Baca-Wróblewska, Ewa Kłós oraz Konrad Milczanowski biorą udział w szkoleniu dla asystentów organizowanym przez Naczelny Sąd Administracyjny.

Wybrane orzeczenia wydane w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku w 2010 roku

Orzeczenia zakwalifikowane do publikacji na podstawie § 34 Zarządzenia Nr 11 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 listopada 2003 r. w sprawie ustalenia zasad biurowości w sądach administracyjnych

W 2010 roku Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku zarządził zakwalifikowanie do publikacji w odpowiednim zbiorze 4 orzeczenia:

a/ z Wydziału II

II SA/Gd 468/09

Na mocy art. 2 § 2 Ordynacji podatkowej do opłat pobieranych przez Inspekcję Weterynaryjną mają zastosowanie przepisy działu III tej ordynacji.

Żądanie zwrotu nadpłaconej opłaty za graniczną kontrolę weterynaryjną jest sprawą administracyjną, którą graniczny lekarz weterynaryjny ma obowiązek załatwić przez wydanie decyzji administracyjnej, a nie w formie aktu lub czynności wymienionych w art. 3 § 2 pkt 4 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

b/ z Wydziału III

III SA/Gd 410/09

1. Skoro przepisy kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia nie umożliwiają uchylenia mandatu karnego, ani wznowienia postępowania z powodu niekonstytucyjności przepisów kompetencyjnych, zaś z mandatu tego wynikają niekorzystne dla obywatela skutki prawne, to wykładnia przepisów prawa, zmierzająca do celu zgodnego z zasadą wynikającą z art. 190 ust. 4 Konstytucji RP prowadzić musi do poszukiwania innych środków pozwalających na likwidację powstałego wskutek wydania mandatu stanu niekonstytucyjności sytuacji prawnej obywatela.
2. Skoro między innymi to prawomocne mandaty karne przesądzają o dokonaniu wpisu do ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego, to działania zmierzające do likwidacji stanu niekonstytucyjnego – zgodne

z zasadą wynikającą z art. 190 ust. 4 Konstytucji RP powinny być skierowane właśnie ku usunięciu wpisu dokonanego na podstawie mandatu wydanego na podstawie przepisu niezgodnego z ustawą zasadniczą.

3. Skutki tego mandatu powinny być zatem anulowane w drodze wykreślenia z ewidencji, na wniosek skarżącego, punktów z niego wynikających.
4. Rozstrzygnięcie wniosku o usunięcie wpisu określonych punktów karnych z ewidencji uznać należy zatem za kwestię prejudycjalną wobec rozstrzygnięcia sprawy... [o skierowane na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji do kierowania pojazdami], gdyż wykreślenie kwestionowanych przez skarżącego 10 punktów nałożonych na niego na podstawie przepisu uznanego za niekonstytucyjny spowodować powinno umorzenie postępowania w przedmiocie skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji. organ rozpatrujący zatem sprawę powinien był postępowanie w tym przedmiocie zawiesić na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a. do czasu rozstrzygnięcia przez właściwy organ wniosku skarżącego o wykreślenie punktów z ewidencji.

III SA/Gd 417/09

Nie jest dopuszczalna wykładnia przepisu § 49 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2001 r. nr 38, poz. 454), wyłączająca informowanie właściciela gruntu o dokonanej przez organ z urzędu w ramach aktualizacji ewidencji zmianie danych lub oznaczeń dotyczących jego nieruchomości. Wprawdzie istotnie § 49 pkt 4 rozporządzenia przewiduje zawiadomienie o dokonanych zmianach osób i jednostek organizacyjnych, na których wniosek lub zgłoszenie zmiana została wprowadzona, ale przepis ten interpretowany w zgodzie z konstytucyjną zasadą ochrony prawa własności (art. 64 Konstytucji RP) musi być rozumiany w ten sposób, że również osoby, które byłyby uprawnione do złożenia wniosku o dokonanie zmian w ewidencji – określone w § 10 i 11 w związku z § 46 ust. 1 rozporządzenia (właściciele i użytkownicy wieczysti) powinny być informowane o dokonanych zmianach, także wówczas, gdy właściwy organ działał z urzędu.

III SA/Gd 63/10

Pod pojęciem podjęcia zatrudnienia, którym posługuje się przepis art. 41 ust. 3 lit. b z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. nr 69, poz. 415 z późn. zm.) należy rozumieć nie tylko rozpoczęcie wykonywania zatrudnienia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 43 ustawy ale także wykonywanie innej pracy zarobkowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy (wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych). Brak bowiem jakiegokolwiek uzasadnienia dla różnicowania z punktu widzenia zachowania prawa do stypendium sytuacji bezrobotnego, który rozpoczyna pracę zarobkową na podstawie umowy o pracę lub o pracę nakładczą i takiego bezrobotnego, który pracę zarobkową rozpoczyna na podstawie umowy o dzieło. Wykładnia celowościowa analizowanych przepisów – zgodna z konstytucyjną zasadą równości, nakazuje wszystkim bezrobotnym, którzy uzyskali stypendium i następnie rozpoczęli pracę zarobkową – bez względu na to w jakiej formie prawnej – traktować jednakowo co do zachowania prawa do stypendium.

PROBLEMY PROCEDURALNE

1. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.)

W sprawie I SA/Gd 652/10 Sąd wskazał na interpretację zawartego w art. 239a O.p. pojęcia „obowiązku podlegającego wykonaniu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji” - jako określającego jedynie zakres przedmiotowy decyzji. Sformułowanie to nie zostało zawarte w treści art. 239a O.p. jako swoiste doprecyzowanie, mające wskazywać, jakim rygorom nie podlega decyzja nieostateczna, jeżeli nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności - poprzez wyłączenie jedynie prowadzenia na jej podstawie postępowania egzekucyjnego, ale miało na celu zawężenie zakresu zakazu wykonania decyzji nieostatecznych tylko decyzji określających tego rodzaju obowiązki, które co do zasady w ogóle podlegają wykonaniu w drodze egzekucji administracyjnej.

Nie kwestionując słuszności twierdzeń, że zaliczenie nadpłaty czy zwrotu podatku na poczet zaległości podatkowych jest środkiem odmiennym od stosowanych w toku egzekucji administracyjnej, Sąd zauważył, że przepis art. 239a i dalsze przepisy Rozdziału 16a O.p., nie dają podstaw do utożsamienia „wykonania decyzji” ze zastosowaniem środków, o jakich mowa w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Ordynacja podatkowa nie definiuje pojęcia „wykonanie decyzji”, jednak w przekonaniu Sądu orzekającego w obecnym składzie, należy je rozumieć szerzej, niż realizację obowiązku podatkowego w drodze egzekucji administracyjnej. Potwierdza to treść umieszczonego w tym samym rozdziale „Wykonanie decyzji” art. 239g O.p., który posługuje się pojęciem „dobrowolne wykonanie decyzji”. Zdaniem Sądu „wykonanie decyzji”, o jakim traktuje Rozdział 16a O.p., należy więc rozumieć jako wszelkie działania mające na celu doprowadzenie do stanu zgodnego z orzeczoną w tej decyzji. Wykonanie decyzji może nastąpić zarówno poprzez zapłatę wynikającego z niej zobowiązania (dobrowolną oraz przymusową, w drodze egzekucji administracyjnej), ale także w drodze potrącenia, przeniesienia własności rzeczy i praw majątkowych, przejęcia własności nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym, a także zaliczenia nadpłaty czy zwrotu podatku od towarów i usług. Ustawodawca, wprowadzając w art. 239a O.p., zasadę niewykonalności decyzji nieostatecznych, nie zastrzegł, że nie podlegają one wykonaniu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (jedynie - jak już zaznaczono wcześniej - poprzez odwołanie do tej ustawy wskazał na rodzaje decyzji nieostatecznych, jakich dotyczy zakaz wykonania), ale wyłączył w ogóle możliwość wykonania takich decyzji, wyłączając przypadki, gdy decyzji nieostatecznej nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 86/10 Sąd wywiódł, że skoro w art.239a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005r. Nr 8, poz. 60 ze zm.) jest mowa o obowiązku podlegającym wykonaniu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, to zapis „nie podlega wykonaniu” może być rozumiany jedynie jako wykonanie w drodze egzekucji administracyjnej. Brak rygoru wykonalności decyzji nieostatecznej oznacza jedynie, że należność wynikająca z takiej decyzji nie może być dochodzona w drodze egzekucji.

Gdyby racjonalny ustawodawca chciał uniemożliwić zaliczenie nadpłaty czy zwrotu podatku na poczet zaległości podatkowych, w sytuacji gdy decyzja określająca zobowiązanie podatkowe jest nieostateczna, to stosowny zapis znalazłby się w Ordynacji podatkowej w ramach nowelizacji ustawy wprowadzającej przepis art.239a. Pozostawienie bez zmian przepisów art. 76, art. 76a i art. 76b Ordynacji

podatkowej zachowuje korzystne dla podatnika zapobieżenie naliczaniu wysokich odsetek za opóźnienie w zapłacie podatku.

W sprawie **I SA/Gd 611/10** Sąd uznał, że wydanie przez organ odwoławczy ostatecznej w toku instancji decyzji rozstrzygającej o istnieniu obowiązku podatkowego i wysokości zobowiązania podatkowego powoduje, że postanowienie w przedmiocie nadania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji pierwszoinstancyjnej traci moc prawną. Utrata mocy prawnej tego postanowienia powoduje brak faktycznej i prawnej podstawy orzekania w postępowaniu zażaleniowym, stąd incydentalne postępowanie w sprawie nadania rygoru natychmiastowej wykonalności staje się bezprzedmiotowe i winno zostać umorzone na podstawie art. 233 § 1 pkt 3 w zw. z art. 239 Ordynacji podatkowej.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 970/10** Sąd wywiódł, że:

1. nie stanowi uprawdopodobnienia braku winy w uchybieniu terminu powołanie się przez stronę na okoliczność, że w odpowiednim terminie, dorosły domownik, który dokonał odbioru korespondencji nie przekazuje jej do rąk adresata;
2. skutki zaniedbania polegającego na niewywiązaniu się z obowiązku przekazania korespondencji przez osobę odbierającą przesyłkę obciążają adresata przesyłki.

W rozpoznawanej sprawie o sygnaturze **I SA/Gd 753/10** Sąd wskazał, że:

1. art. 150 § 2 Ordynacji podatkowej w sposób enumeratywny wskazuje te miejsca, w których należy pozostawić zawiadomienie (awizo) o nadejściu przesyłki. Pozostawienie zawiadomienia w tych ściśle oznaczonych miejscach dotyczy każdego awizowania, a zatem tak pierwszego jak i powtórnego. Dopiero zastosowanie się do zasad wskazanych w tym przepisie uprawnia do przyjęcia fikcji prawnej skutecznego doręczenia z upływem 14 dniowego terminu.
2. art. 149 Ordynacji podatkowej dozwala na pozostawienie pełnoletniemu domownikowi wyłącznie samej przesyłki, a nie zawiadomieniu o jej nadejściu.

W ocenie Sądu w sprawie **I SA/Gd 754/10**

1. konsekwencją nieprawidłowego doręczenia przesyłki jest to, że strona nie uchybia terminowi do dokonania określonej czynności postępowania, albowiem skutek wadliwego doręczenia termin w ogóle nie rozpoczął biegu;
2. nie jest możliwe rozpatrywanie wniosku o przywrócenie terminu w sytuacji, gdy strona nie uchybiła temu terminowi, albowiem z uwagi na wadliwe doręczenie nie rozpoczął on swojego biegu. W takiej sytuacji postępowanie z wniosku strony winno zostać umorzone jako bezprzedmiotowe, na podstawie art. 219 w zw. z art. 208 § 1 Ordynacji podatkowej;
3. jeżeli decyzja nie została stronie doręczona skutecznie z uwagi na wadliwe doręczenie przesyłki, obowiązkiem organu jest ponowne doręczenie aktu administracyjnego, albowiem takiego postępowania wymaga realizacja zasady praworządności określonej w art. 120 Ordynacji podatkowej oraz art. 7 Konstytucji.

Sąd rozpoznający sprawę **I SA/Gd 817/09** uznał, że:

1. podstawą uchylenia w całości lub w części decyzji dotychczasowej jest stwierdzenie przez organ podatkowy istnienia przesłanek określonych w art. 240 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 8, poz. 60 z 2005r. ze zm.). Jedną z nich jest niezawinione nieuczestniczenie strony w postępowaniu (art.240 § 1 pkt 4 O.p.). Do wznowienia postępowania niewystarczające jest zatem

stwierdzenie, że strona nie brała w nim udziału, ale konieczne jest też wykluczenie zawinienia strony;

2. niespełnienie przez skarżącą obowiązku wynikającego z art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz.U. Nr 142, poz. 702 ze zm.), skutkuje stwierdzeniem, że nie została spełniona jedna z przesłanek określonych w art. 240 § 1 pkt 4 Ordynacji podatkowej, a mianowicie że nie branie udziału w postępowaniu nie wynikało z winy strony.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 425/09** Sąd wywiódł, że jako prawną podstawę wezwania wskazano art. 155 w zw. z art. 189 § 1 Ordynacji podatkowej. Zgodnie z art. 184 Ordynacji podatkowej organ może wyznaczyć stronie termin do przedłożenia dowodu będącego w jej posiadaniu. Termin ustala się, uwzględniając charakter dowodu i stan postępowania. Wezwanie kierowane do strony informującej o wyjeździe za granicę nie może pomijać tego faktu. W niniejszej sprawie organy wskazują, że strona do dnia wydania postanowienia (30 stycznia 2009 r.) nie złożyła dokumentów, co stanowi jedną z przesłanek odmowy uchylenia postanowienia nakładającego karę porządkową. Podkreślić jednak należy, że zgodnie z treścią postanowienia z dnia 19 grudnia 2008 r. na stronę nałożona została kara porządkowa za niestawienie się osobiście bez uzasadnionej przyczyny, nie zaś za niezłożenie wskazanych w wezwaniu dokumentów.

Przesłanki ewentualnego uchylenia postanowienia o nałożeniu kary porządkowej muszą być odnoszone do przyczyny nałożenia kary. Wyznaczenie terminu do przedstawienia przez stronę dowodu będącego w jej posiadaniu należy ograniczyć do sytuacji, gdy strona powołuje się na dowody bez ich przedstawienia; w takim przypadku wyznaczenie terminu przeciwdziała przewlekłości postępowania, co ma szczególne znaczenie z uwagi na przedawnienie. Jedynym negatywnym następstwem nieprzedstawienia w terminie dowodu jest nieuwzględnienie tych dowodów przy ustalaniu stanu faktycznego, niezachowanie terminu nie jest obwarowane sankcją prawną, nie może być podstawą do ukarania karą porządkową (art. 262 § 1 O.p.). Nałożenie na stronę kary pieniężnej może nastąpić tylko w wyliczonych w art. 262 § 1 O.p. okolicznościach faktycznych, katalog jest zamknięty, nie może być stosowane w innych stanach faktycznych.

2 Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz.U. z 2000 roku, Nr 98, poz. 1071 ze zm.)

W sprawie **II SA/Gd 26/10** Sąd stanął na stanowisku, że ocena zaistnienia przesłanek z art. 31 § 1 pkt 2 k.p.a. winna być dokonywana z uwzględnieniem przedmiotu danej sprawy administracyjnej. Oznacza to, iż cele organizacji społecznej winny być powiązane z przedmiotem prowadzonego postępowania administracyjnego. Relacja taka istnieje w sytuacji, gdy dana organizacja społeczna w swojej działalności statutowej przewiduje określony krąg spraw, dla których realizacji została powołana, a wyznaczony przez przepisy prawa materialnego przedmiot postępowania administracyjnego pozostaje w związku z tym kręgiem spraw.

Sąd wskazał, że cele organizacji społecznej domagającej się dopuszczenia do udziału w sprawie, sformułowane w sposób ogólny i szeroki, nie uzasadniały udziału organizacji w prowadzonym postępowaniu administracyjnym, dotyczącym konkretnego przedmiotu, jakim w niniejszej sprawie była samowolna realizacja obiektu budowlanego. W szczególności wskazano, iż udziału organizacji społecznej w określonej sprawie administracyjnej nie może uzasadniać cel tej organizacji polegający na „ochronie

uczestników postępowania administracyjnego przed organami władzy” bądź też „na pomocy prawnej dla osób występujących przed organami administracji”. Tak rozumiany cel nie ma bowiem związku z przedmiotem żadnego konkretnego postępowania administracyjnego. Dotyczy on wyłącznie procesowej ochrony uprawnień uczestników postępowania. Celem unormowania przewidzianego w art. 31 § 1 pkt 2 k.p.a. nie jest wprowadzenie kontroli czynnika społecznego nad przebiegiem wszystkich postępowań.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 390/09** Sąd wskazał jako zasadę, że organem właściwym do rozpoznania zażalenia od postanowienia prezydenta miasta jest samorządowe kolegium odwoławcze. Zasada ta ma także zastosowanie w przypadku postanowień wydanych na podstawie art. 65 § 1 k.p.a., gdyż brak przepisów szczególnych, które by ją przełamywały. Nie ma takich przepisów w Kodeksie postępowania administracyjnego, ani też w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. nr 156 z 2006 r., poz.1118 ze zm.). Ustanowienie w art. 82 ust. 3 tej ustawy wojewody jako organu wyższego stopnia w stosunku do starosty (a więc też w stosunku do prezydenta miasta na prawach powiatu) dotyczy starosty będącego organem administracji architektoniczno – budowlanej, czyli organu właściwego, obok organu nadzoru budowlanego, do załatwiania spraw przewidzianych w Prawie budowlanym. Wojewoda jest więc organem wyższego stopnia w stosunku do starosty (prezydenta miasta na prawach powiatu) tylko wtedy, gdy ten podejmuje decyzje lub postanowienia, do których jest właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej. W rozpoznawanej sprawie zaś Prezydent Miasta Gdyni postanowieniem z 26 listopada 2008 r. stwierdził, że nie jest właściwy do rozpoznania sprawy, gdyż należy ona do właściwości organu nadzoru budowlanego. Zażalenie na to postanowienie winno zatem rozpoznać Samorządowe Kolegium Odwoławcze.

W sprawie **II SA/Gd 192/10** Sąd zawarł ocenę prawną możliwości wniesienia odwołania od decyzji odmawiającej przyznania dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka, przez osobę inną niż samotnie wychowująca dziecko. Sąd wskazał, że zgodnie z art. 127 § 1 i § 2 k.p.a. od decyzji wydanej w pierwszej instancji odwołanie do organu administracji publicznej wyższego stopnia służy stronie postępowania.

Sąd wskazał, że przepis art. 11a ustawy o świadczeniach rodzinnych stanowi, iż dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu. W okolicznościach sprawy osobą wychowującą dziecko ubiegającą się o przyznanie dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka była matka dziecka, która nie wniosła odwołania od decyzji organu I instancji. Zatem organ II instancji winien zweryfikować legitymację odwołującego (ojca dziecka) do wniesienia odwołania. W zależności od dokonanych ustaleń organ ten winien umorzyć postępowanie odwoławcze zgodnie z art. 138 § 1 pkt 3 k.p.a. lub wyjaśnić w sposób dostateczny stan faktyczny sprawy, który nie został prawidłowo ustalony w sprawie przyznania przedmiotowego dodatku wbrew wymogom art. 7 i 77 § 1 k.p.a.

W sprawie **II SA/Gd 111/10** Sąd podkreślił, że możliwość skorzystania z art.138 § 2 k.p.a. nie jest pozostawiona dowolnej ocenie i uznaniu organu odwoławczego. Przepis ten oznacza również brak uprawnienia organu II instancji do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w całości lub w znacznej części. Przeprowadzając postępowanie dowodowe w oparciu o art. 136 k.p.a. organ odwoławczy musi przestrzegać pewnych granic. Granice te wyznacza m. in. zasada wyrażona w art. 15 k.p.a. (postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne) z której wynika, że organ odwoławczy może rozpoznać tylko sprawę, która już była wcześniej rozstrzygana

decyzją organu I instancji. Przedmiot postępowania odwoławczego wyznacza bowiem tożsamość sprawy pod względem przedmiotowym i podmiotowym. Ta tożsamość przedmiotowa powoduje, że organ odwoławczy nie może zmienić podstawy materialnoprawnej jej rozstrzygnięcia, jak i nie może rozszerzyć rozstrzygnięcia na zakres nie objęty decyzją organu I instancji. W rozpatrywanej sprawie przeprowadzenie postępowania dowodowego, którego przedmiotem byłoby ustalenie odszkodowania przy zastosowaniu innych reguł wyceny nieruchomości (w oparciu o art.130 pkt 1 zdanie drugie ustawy o gospodarce nieruchomościami w sytuacji gdy organ I instancji ustalił tę wartość przy zastosowaniu reguł określonych w zdaniu pierwszym tego przepisu) wykraczałoby poza zakres określony w art. 136 kpa i nie mieściłoby się w pojęciu „dodatкового postępowania w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie”.

Rozstrzygnięcie sprawy **II SA/Gd 389/09** sprowadzało się do oceny, czy zawieszenie postępowania administracyjnego nastąpiło zgodnie z prawem.

Sąd wskazał, że postępowanie administracyjne w sprawie nakazania właścicielom budynku wykonania kontroli okresowej obejmującej sprawdzenie stanu technicznego przewodów kominowych dymowych, spalinowych i wentylacyjnych oraz wykonanie ekspertyzy zawierającej stan istniejący i wskazującej rozwiązania zgodne z przepisami techniczno-budowlanymi ze szczególnym uwzględnieniem podłączeń do przewodów kominowych, dymowych, spalinowych i wentylacyjnych w poszczególnych lokalach mieszkalnych budynku nie stanowiło przeszkody prawnej do zakończenia sprawy dotyczącej pozwolenia na budowę dla inwestycji polegającej na przebudowie instalacji gazowej oraz uporządkowaniu przewodów wentylacyjnych, spalinowych i dymowych w tymże budynku. Pomędzy opisanymi postępowaniami nie ma zależności uzasadniającej zawieszenie przedmiotowego postępowania. Stosownie do treści art. 62 ust. 3 ustawy - Prawo budowlane właściwy organ – w razie stwierdzenia nieodpowiedniego stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części, mogącego spowodować zagrożenie: życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska - nakazuje przeprowadzenie kontroli, o której mowa w ust. 1, a także może żądać przedstawienia ekspertyzy stanu technicznego obiektu lub jego części. Równocześnie z postępowaniem w trybie art. 62 ustawy – Prawo budowlane może się toczyć postępowanie o pozwolenie na budowę, albowiem w jego toku nie rozstrzyga się o stanie technicznym obiektu budowlanego, lecz o zasadności wniosku o zatwierdzenie projektu budowlanego i udzielenie pozwolenia na budowę. Zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy – Prawo budowlane do wniosku o pozwolenie na budowę należy dołączyć m.in. cztery egzemplarze projektu budowlanego wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami i innymi dokumentami wymaganymi przepisami szczególnymi. Wśród dokumentów, których złożenia wraz z projektem budowlanym, wymagają przepisy prawa nie występuje ekspertyza wymieniona w art. 62 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, zatem jej uzyskanie przez organ administracji architektoniczno-budowlanej nie jest niezbędne do rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o pozwolenie na budowę. Zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz.U.Nr 120, poz. 11 33 ze zm.) opis techniczny projektu architektoniczno-budowlanego (który jest elementem projektu budowlanego) powinien zawierać m.in. rozwiązania zasadniczych elementów wyposażenia budowlano-instalacyjnego, zapewniające użytkowanie obiektu budowlanego zgodnie z przeznaczeniem. Treść przyjętych w tym zakresie rozwiązań organ administracji architektoniczno-budowlanej powinien brać pod uwagę przy analizowaniu, przedłożonego wraz z pozwoleniem na budowę, projektu budowlanego, bez względu

na toczące się, w odniesieniu do budynku objętego wnioskiem, postępowanie w przedmiocie stanu technicznego instalacji gazowych oraz przewodów kominowych.

W uzasadnieniu postanowienia w sprawie **II SA/Gd 346/09** Sąd wskazał, iż z treści art. 58 § 1 k.p.a. wynika, że aby organ mógł rozważyć przywrócenie terminu, konieczne jest wniesienie stosownej prośby. Organ administracji publicznej nie może działać w sprawie przywrócenia terminu z urzędu. Może to uczynić jedynie na wyraźną prośbę zainteresowanego. Sama prośba jest pismem procesowym, do którego stosuje się przepisy o podaniach. Powinna zatem zawierać elementy wskazane w art. 63 § 2 i 3 k.p.a. Oświadczenie woli zainteresowanego w tym zakresie musi być wyraźne.

W omawianej sprawie skarżący wnosząc odwołanie wyraźnie wskazali, że z uwagi na otrzymanie odpisu kwestionowanej decyzji dopiero w dniu 4 maja 2009r. w ich przekonaniu zostało ono złożone w ustawowym terminie. Stanowisko takie prezentowali także w skardze. Odwołanie nie zawierało zatem wniosku o przywrócenie terminu, jak mylnie uznał organ odwoławczy. Postanowienie w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu zostało zatem wydane z naruszeniem przepisu art. 58 § 1 k. p. a.

Rozstrzygnięcie sprawy **II SA/Gd 450/10** sprowadzało się do oceny prawidłowości doręczenia stronie skarżącej decyzji organu I instancji w trybie art. 44 k.p.a.

Zdaniem Sądu podstawowym warunkiem zastosowania przytoczonego wyżej przepisu jest niemożność doręczenia pisma w sposób wskazany w art. 42 i art. 43 k.p.a.

Przewidziane w art. 44 k.p.a. doręczenie zastępcze, rodzące domniemanie prawne skuteczności takiej, jak doręczenie zwykłe, może być wprawdzie obalone przez adresata, niemniej może być uznane za skuteczne tylko wówczas, gdy spełnione zostały wszystkie wymogi określone tym przepisem. W rozpatrywanej sprawie doręczyciel ani na dokumencie „potwierdzenie odbioru”, ani na kopercie zawierającej doręczaną decyzję nie zawarł adnotacji, gdzie w tym konkretnym przypadku umieścić zawiadomienie o przesyłce. Wobec takiego braku, wbrew stanowisku Kolegium, nie można uznać skuteczności doręczenia zastępczego. Odnotowanie (w niniejszym przypadku tylko na kopercie zawierającej przesyłkę) wyłącznie informacji o awizowaniu, bez podania miejsca pozostawienia zawiadomienia, nie spełnia wymogu określonego w art. 44 § 2 k.p.a., to zaś nie pozwala uznać skuteczności takiego doręczenia.

3. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.)

W sprawie **II SA/Gd 487/09**, dotyczącej skargi o wymierzenie organowi administracji publicznej grzywny na podstawie art. 154 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Sąd stwierdził, że wydanie decyzji po dacie nadania skargi w polskim urzędzie pocztowym, lecz przed jej wpłynięciem do właściwego organu, oznacza wykonanie wyroku po wniesieniu skargi. Możliwość wymierzenia grzywny w określonym przepisem przedziale pozwala Sądowi na miarkowanie jej wysokości. Dokonując miarkowania wysokości grzywny Sąd miał w szczególności na względzie stopień winy organu w niewykonaniu wyroku, który winno się oceniać biorąc pod uwagę między innymi stopień zawłołości sprawy zarówno pod względem prawnym, jak i pod względem stanu faktycznego.

W uzasadnieniu wyroku **II SA/Gd 539/09** Sąd wskazał, że art. 135 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi stanowi, iż sąd stosuje przewidziane ustawą środki w celu usunięcia naruszenia prawa w stosunku do aktów lub czynności wydanych lub podjętych we wszystkich postępowaniach prowadzonych

w granicach sprawy, której dotyczy skarga, jeżeli jest to niezbędne dla końcowego jej załatwienia. Zdaniem Sądu przepis ten nie znajdował jednak zastosowania w rozstrzyganej sprawie, ponieważ zaskarżonym do sądu administracyjnego aktem było postanowienie o umorzeniu postępowania odwoławczego. Orzeczenie tego typu nie rozstrzyga o prawidłowości postanowienia objętego zażaleniem, zamykając drogę do merytorycznego rozpatrzenia zażalenia.

W sprawie **II SA/Gd 220/10** Sąd odrzucając na podstawie art. 52 § 1 pkt 6 p.p.s.a skargę wniesioną na rozstrzygnięcie organu I instancji oraz na „pismo” organu II instancji informujące skarżącego, że nie jest legitymowany do wniesienia odwołania wyjaśnił m. in. iż zamiarem i wolą skarżącego było poddanie kontroli Sądu ustalenia organu I instancji i wyjaśnień organu II instancji zawartych w piśmie, a odnoszących się do statusu skarżącego w postępowaniu administracyjnym zainicjowanym z jego doniesienia. Sąd stwierdził, iż kwestii tej jednak nie mógł rozstrzygnąć wskutek skargi na czynności, które nie mogą być skontrolowane. Sąd podkreślił, że decyzja organu I instancji stała się ostateczna na skutek niewniesienia od niej odwołania przez podmioty, którym organ doręczył decyzję. Zatem wniesione przez skarżącego pismo z żądaniem uznania za stronę i doręczenia wydanych w sprawie rozstrzygnięć nie stanowiło odwołania i nie mogło uruchomić postępowania zwykłego odwoławczego. Pisma informujące skarżącego o jego statusie w sprawie nie mogą mieć charakteru decyzji administracyjnej. Ocena charakteru żądania skarżącego zgłoszonego w odniesieniu do decyzji ostatecznej powinna być dokonana przez organ w kontekście ewentualnego wniosku o wznowienie postępowania opartego na przesłance z art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. W sytuacji bowiem gdy osoba, której organ nie doręczył decyzji nie uznając jej za stronę twierdzi, że powinna być stroną postępowania (zakończonego ostateczną decyzją), brać w nim udział i otrzymać wydane rozstrzygnięcia, prawną formą wypowiedzenia się organu w tej kwestii powinno być rozstrzygnięcie wydane po przeprowadzeniu postępowania uregulowanego w art. 145 i nast. k.p.a.

W uzasadnieniu postanowienia o odrzuceniu skargi w sprawie **II SA/Gd 99/10** o wznowienie postępowania sądownoadministracyjnego Sąd, podzielając stanowisko zawarte w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 października 2009 r. o sygn. K 32/08 (opubl. Dz. U. Nr 187, poz. 1456), który dotyczył zgodności art. 33 i 50 § 1 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi z art. 165 Konstytucji RP stwierdził, że wobec tego, iż w sprawie sądownoadministracyjnej zakończonej kwestionowanym orzeczeniem skarżącej Gminie nie przysługiwał przymiot strony postępowania to nie mogło mieć w niej miejsca „pozbawienie strony możliwości działania”. Z tego też względu wniesiona skarga podlegała odrzuceniu na podstawie art. 281 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. W sprawie tej Sąd podzielił stanowisko prezentowane w orzecznictwie, że jednostka samorządu terytorialnego, której organ wykonawczy wydawał decyzję administracyjną nie może być stroną tego postępowania administracyjnego i sądownoadministracyjnego.

Powyższe zagadnienie było również przedmiotem rozważań Sądu w uzasadnieniu orzeczenia w sprawie **II SA/Gd 392/10**. Odrzucając skargę wniesioną przez jednostkę budżetową gminy – Zarząd Dróg i Zieleni na decyzję organu odwoławczego podjętą w postępowaniu nadzwyczajnym w sprawie w której organ wykonawczy tej gminy wydawał decyzje pierwszoinstancyjne (w postępowaniu zwykłym i wznowieniowym) Sąd uznał, że ani organ administracji publicznej, który wydał w pierwszej instancji decyzję administracyjną w sprawie, ani też jednostka samorządowa, której organ wydał decyzję, nie jest podmiotem uprawnionym do wniesienia skargi w sprawie na decyzję administracyjną wydaną w wyniku odwołania

od decyzji pierwszoinstancyjnej. Podmioty te nie mają bowiem interesu we wniesieniu skargi. Taka sama sytuacja zachodzi w postępowaniu wznowieniowym dotyczącym decyzji udzielającej pozwolenia na budowę. Jednostka samorządowa, której organ rozstrzygnął sprawę administracyjną w I instancji z całą pewnością nie może być stroną w sprawie wznowienia postępowania dotyczącego wydanej przez ten organ decyzji, które zresztą prowadził w I instancji tenże organ. Skoro interesu prawnego nie może mieć ani wydający decyzję Prezydent Miasta, ani sama Gmina Miasta, to tym samym nie może mieć interesu prawnego jednostka budżetowa tejże Gminy, jaką jest skarżący Zarząd Dróg i Zieleni.

W uzasadnieniu postanowienia o odrzuceniu skargi w sprawie **II SA/Gd 406/10** Sąd stwierdził, że zaskarżone postanowienie w sprawie uzgodnienia środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia wydane na podstawie art. 77 ustawy z dnia 32 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie jest żadnym z postanowień, o którym mowa w treści art. 3 § 2 pkt 2 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, nie przysługuje od niego zażalenie, a także jako rozstrzygnięcie incydentalne wydane w toku postępowania zmierzającego do wydania decyzji w sprawie środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia, nie kończy postępowania w sprawie jak i nie rozstrzyga jej co do istoty. Z treści art. 77 ust. 1 jednoznacznie wynika, że organ występujący o uzgodnienie powinien za każdym razem dokonywać weryfikacji stanowiska organu współdziałającego, gdyż to on ponosi ostateczną odpowiedzialność za końcowy wynik postępowania, a zatem również warunki realizacji przedsięwzięcia określone w decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych. Kontrola zasadności skarżonego postanowienia odbywa się wobec tego wraz z kontrolą decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jak wynika bowiem z art. 85 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy, uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione w szczególności uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Tak więc zgodnie z art. 142 kpa, postanowienie organu uzgadniającego może zostać zaskarżone w odwołaniu od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 533/09** Sąd rozpatrywał skargę funkcjonariusza celnego na aneks do aktu mianowania w przedmiocie wyznaczenia stanowiska służbowego oraz ustalenia wysokości uposażenia.

Analizując przepisy ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz przepisy ustawy o Służbie Celnej Sąd wskazał, że z rozdziału 13 ustawy z 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej zatytułowanego „*Rozpatrywanie sporów o roszczenia funkcjonariuszy celnych ze stosunku służbowego*” wynika, że ustawodawca przewidział w istocie dwa odrębne tryby rozpatrywania sporów o roszczenia funkcjonariuszy celnych wynikające ze stosunku służbowego. Przedmiotowe rozgraniczenie zostało w ocenie Sądu unormowane w ten sposób, że w określonych w ustawie sprawach wydaje się decyzje administracyjne, od których przysługuje prawo wniesienia skargi do sądu administracyjnego, zaś spory o pozostałe roszczenia winny rozpatrywać sądy właściwe w sprawach z zakresu prawa pracy.

W sytuacji, gdy zaskarżeniu poddawane jest pisemne rozstrzygnięcie dotyczące treści stosunku służbowego funkcjonariusza nie będące decyzją administracyjną a zorientowane w całej rozciągłości na:

a) wyznaczenie stanowiska służbowego, na którym dana osoba będzie pełnić służbę po odwołaniu ze stanowiska;

b) wywołanie zmian w sferze uposażenia tej osoby po odwołaniu ze stanowiska – to wobec treści art. 81 ust. 1 ustawy o Służbie Celnej - wyłączona jest właściwość sądu administracyjnego. Stanowiska Sądu nie zmienia fakt użycia przez organ w zaskarżonym akcie sformułowania „powierzam” w miejsce „wyznaczam”, którym posługuje się ustawodawca w art. 25 ust. 5 powołanej ustawy. Jest bowiem okolicznością niesporną, że do wydania aneksu doszło w związku z odwołaniem skarżącego z dotychczas zajmowanego stanowiska kierowniczego, w konsekwencji czego, w oparciu o cytowany wyżej przepis – co wynika z treści aktu – p.o. Dyrektora Izby Celnej musiał wyznaczyć skarżącemu stanowisko, na którym będzie pełnił służbę.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że skoro zaskarżony akt nie jest ani decyzją administracyjną, ani innym aktem bądź czynnością podlegającą zaskarżeniu do sądu administracyjnego skarga podlega odrzuceniu na podstawie art. 58 § 1 pkt 1 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 137/10** Sąd na tle regulacji zawartej w art. 3 § 1 i 2 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi rozważał kwestię dopuszczalności skargi na czynność organu administracji publicznej – Naczelnika Urzędu Celnego, w postaci przeprowadzenia kontroli przez funkcjonariuszy celnych w punkcie gry na automatach o niskich wygranych.

Odnosząc to do konkretnych okoliczności rozpatrywanej sprawy Sąd stwierdził, że dokonane na podstawie art. art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o Służbie Celnej w związku z art. 48 ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. **o grach i zakładach wzajemnych** czynności kontrolne stanowiły wyłącznie *sui generis* czynności faktyczne dokonywane przez organ administracji publicznej. Z ich przebiegu, zgodnie z art. 40 ustawy o Służbie Celnej w związku z art. 290 Ordynacji podatkowej sporządzono protokół, którego analiza wskazuje, że nie zawiera on postanowień na mocy których doszło do nałożenia na podmiot kontrolowany obowiązków, czy przyznania uprawnień w rozumieniu przepisu art. 3 § 2 pkt 4 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

WYDZIAŁ I ZOBOWIĄZANIA PODATKOWE

1. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 460/10** Sąd stwierdził, że organ podatkowy może orzec w przedmiocie wysokości zobowiązania podatkowego i nadpłaty podatku w jednej decyzji podatkowej. Są to dwa wynikające z jednego stanu faktycznego i ściśle ze sobą powiązane elementy, które nadają się do rozpoznania w jednym postępowaniu podatkowym. Przemawia za tym przepis art. 75 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. Nr 8, poz. 60 ze zm.), z którego wynika, że podatnik (płatnik, inkasent) równocześnie z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty powinien złożyć skorygowane zeznanie (deklarację). Skoro ustawodawca powiązał złożenie wniosku o stwierdzenie nadpłaty z obowiązkiem złożenia skorygowanego zeznania, to trudno przyjąć, że ocena prawidłowości skorygowanego zeznania powinna być przedmiotem odrębnego postępowania podatkowego, wszczynanego przez organ z urzędu. Przeciwnie, z przepisu art. 75 § 4 Ordynacji podatkowej wynika, że to w sprawie wywołanej wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty organ podatkowy ocenia prawidłowość skorygowanej deklaracji, w tym i wysokość zobowiązania podatkowego wynikającego ze złożonej korekty.

W sprawie **I SA/Gd 590/10** Sąd stwierdził, że:

1. organ podatkowy nie jest uprawniony do rozliczania kosztów upomnień na podstawie art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej. Przepis ten w sposób jednoznaczny wskazuje, na poczet których należności publicznoprawnych należy zaliczać wpłaty dokonywane przez podatnika;

2. art. 54 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej wyłącza zastosowanie art. 55 § 2 tej ustawy. Rozliczenie wpłaconych przez podatnika kwot, proporcjonalnie na poczet zaległości podatkowej i na odsetki może być dokonane tylko wówczas, gdy odsetki te są należne.

W uzasadnieniu sprawy o sygnaturze **I SA/Gd 880/09** Sąd uznał, że:

1. przepis art. 74 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 8, poz. 60 z 2005 r. ze zm.) stanowi odrębny tryb postępowania w sprawie nadpłat powstałych w wyniku orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Odesłanie w tym przepisie do art. 73 § 2 dotyczy jedynie dokumentów, jakie podatnik powinien złożyć wraz z wnioskiem o zwrot nadpłaty, nie pozwala natomiast na określenie na jego podstawie dnia powstania nadpłaty;

2. w przypadku gdy na skutek orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości okazało się, że podatnik podatku od towarów i usług miał prawo odliczyć podatek naliczony, dniem powstania nadpłaty jest dzień, w którym wskutek zastosowania niezgodnych z prawem wspólnotowym przepisów prawa krajowego podatnik uiszczył podatek w zawyżonej wysokości bądź też nadwyżka podatku naliczonego nad należnym nie została zwrócona w określonym przez prawo terminie (w rozpatrywanej sprawie przez art. 87 ust. 2 ustawy o VAT w brzmieniu obowiązującym w 2004 r.) liczoną od dnia złożenia pierwotnej deklaracji.

Rozpatrując skargę w sprawie **I SA/Gd 1/10** Sąd podkreślił, że art. 23 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz.U. Nr 8, poz. 60 ze zm.) nie stanowi samodzielnej podstawy prawnej do określenia zobowiązania w podatku dochodowym od osób prawnych. Regułą jest bowiem, że podatnik jest zobowiązany do prowadzenia dokumentacji księgowej, w oparciu o którą sporządza deklaracje i opłaca zaliczki na podatek, a następnie winien jest złożyć zeznanie za dany rok podatkowy. Dopiero kiedy podatnik nie wywiąże się z tego obowiązku, organ podatkowy jest uprawniony do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania mającego na celu określenie wysokości zobowiązania podatkowego za dany rok podatkowy, przy czym co do zasady podstawa opodatkowania jest ustalana na podstawie dokumentacji księgowej prowadzonej przez podatnika zgodnie z odrębnymi przepisami. Instytucja oszacowania podstawy opodatkowania znajduje zastosowanie dopiero wówczas, gdy dokumentacji tej brakuje albo też jest ona niekompletna lub nierzetelna, co uniemożliwia organowi podatkowemu (i podatnikowi) ustalenie tejże podstawy.

W sprawie **I SA/Gd 867/09** Sąd rozważał relację pomiędzy wygaśnięciem zobowiązania poprzez jego zapłatę (art. 59 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej) a wnioskiem podatnika o umorzenie zaległości podatkowej (art. 67a § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej) w kontekście art. 208 § 1 Ordynacji podatkowej. W ocenie Sądu, uiszczenie przez podatnika zaległości podatkowej nie daje podstaw do formułowania automatycznie twierdzenia o bezprzedmiotowości wniosku o umorzenie tejże zaległości.

Wydanie decyzji podatkowej (złożenie zeznania podatkowego lub jego korekty) stwarza określony stan prawny kształtowany treścią decyzji lub zeznania, i w związku z którym ustawodawca nakazuje zapłatę podatku. Jednocześnie należy uwzględnić, że złożenie wniosku o umorzenie zaległości podatkowej nie powoduje żadnych skutków w zakresie obowiązku zapłaty podatku, w tym nie znosi obowiązku naliczania odsetek

od zaległości podatkowej, jak również nie chroni przed naliczaniem kosztów związanych z wszczęciem postępowania egzekucyjnego. Tak więc zapłata podatku chroni podatnika przed niekorzystnymi dla niego następstwami prawnymi określonymi w Ordynacji podatkowej, oraz ewentualnie w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jeżeli zostanie wdrożona egzekucja administracyjna, które mogą spowodować znaczne pogorszenie jego pozycji prawnej i ekonomicznej. Z kolei z treści art. 67a § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej nie można wyprowadzić wniosku, że zapłata podatku powoduje, iż w sprawie nie występują "ważny interes podatnika lub interes publiczny", które uzasadniają umorzenie zaległości podatkowej. Decyzja wydana w trybie art. 67a § 1 Ordynacji podatkowej jest wynikiem procesu stosowania prawa, w którym podatnik realizuje swe prawo dochodzenia przywileju podatkowego, natomiast organ podatkowy wykonuje obowiązek ustalenia i oceny zindywidualizowanego stanu faktycznego sprawy oraz uprawnienie do rozstrzygnięcia na tej podstawie w zakresie udzielonego mu przez ustawodawcę prawa do wyboru uzasadnionej decyzji co do zastosowania ulgi podatkowej.

W ocenie Sądu dokonanej w sprawie I SA/Gd 386/10 nie jest zasadny zarzut niedopuszczalności wydania przez organ I instancji postanowienia w przedmiocie zaliczenia wpłaty po dacie wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Nie jest prawidłowe stwierdzenie przez skarżącego, że przepisy art. 62 § 1, § 4 i art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej nie mają zastosowania w sprawie z uwagi na toczące się w dacie dokonania wpłaty postępowanie egzekucyjne. Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. z 2005 r., Nr 229, poz. 1954 ze zm.) ustawa określa sposób postępowania w przypadkach uchylania się zobowiązanych od wykonania ciężących na nich obowiązków, o których mowa w art. 2. Na podstawie art. 15 ust. 1 organ egzekucyjny wystosował upomnienie, w konsekwencji strona skarżąca jako zobowiązany dokonała wpłaty. W istocie wpłata dokonana przez zobowiązanego nie stanowiła czynności egzekucyjnej organu, zatem podlega zasadom rozliczenia określonym w art. 55 i art. 62 Ordynacji podatkowej prawidłowo zastosowanymi przez organ.

Nie jest trafny zarzut naruszenia art. 55 Ordynacji podatkowej. Jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa zaległości podatkowej, obowiązuje zasada postępowania określona w art. 55 Ordynacji podatkowej. Zasada ta ma charakter merytoryczny, bowiem nie może powstać sytuacja, w której zapłacona byłaby zaległość podatkowa, a do zapłacenia pozostałyby nieumorzone odsetki za zwłokę. Zasadą art. 62 Ordynacji podatkowej jest to, że o przeznaczeniu wpłaconej kwoty decyduje podatnik, jeżeli jednak w wybranym przez niego zobowiązaniu podatkowym upłynął termin płatności podatku i podatek stał się zaległością podatkową, to na podstawie art. 62 § 3 Ordynacji podatkowej – zastosowanie znajduje zasada wynikająca z art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej.

2. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.)

Dokonując oceny w sprawie I SA/Gd 799/10 Sąd wskazał, że jednym z wyjątków od zasady niezaliczania do kosztów uzyskania przychodów składek w organizacjach, w których członkostwo jest dobrowolne (fakultatywne), są zatem składki (w określonym tym przepisem limicie) na rzecz organizacji zrzeszających przedsiębiorców i pracodawców, działających na podstawie odrębnych ustaw art. 16 ust. 1 pkt 37 lit. c.

Stowarzyszenie jest trwałym zrzeszeniem grupy osób, zorganizowanym dla zaspokojenia określonych zainteresowań. W sprawie będącej przedmiotem orzekania tutaj Sądu jest to stowarzyszenie przetwórców ryb, jednakże z zapisów

ww. ustawy wynika, że stowarzyszenie może zrzeszać różne podmioty, które zaspokajać będzie ich wspólne zainteresowania. Cechą wspólną wszystkich tych organizacji jest to, że podlegają obowiązkowej rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym i funkcjonują na podstawie tej samej ustawy - prawo o stowarzyszeniach, a nie odrębnych ustaw regulujących zasady funkcjonowania poszczególnych organizacji.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 633/10** Sąd stwierdził, że opracowanie indywidualnego programu rehabilitacji nie zamyka pracodawcy możliwości zakwalifikowania wydatku na zakup samochodu do kategorii wydatków opisanych w § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 245 poz. 1810 ze zm.).

Przepisy § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia wymieniają cele, na które przeznacza się środki z tego funduszu, przy czym normodawca nie dokonał jakichkolwiek przyporządkowań jednych kategorii wydatków względem innych. W szczególności nie sformułował żadnego ograniczenia dla przeznaczenia środków na inne cele wymienione w przepisie w sytuacji opracowania indywidualnego programu rehabilitacji.

Uznanie przez organy podatkowe, że w sytuacji objęcia niepełnosprawnego pracownika programem rehabilitacji niemożliwe jest przeznaczenie środków zakładowego funduszu rehabilitacji na wyposażenie stanowiska pracy przez zakup maszyn i urządzeń, nie znajduje oparcia w prawie. W § 12 ust. 1 pkt 12 cyt. rozporządzenia wskazano jedynie pewne działania finansowane z funduszu, wśród których nie ma zakupu wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej. Jest to oczywiste, bowiem koszty wyposażenia są ujęte w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a) ww. rozporządzenia.

Nielogiczna byłaby argumentacja, że stworzenie indywidualnego programu rehabilitacji pozbawiało prawa do finansowania innych wydatków służących rehabilitacji zawodowej osoby niepełnosprawnej”.

Uzasadniając sprawę **I SA/Gd 184/10** Sąd wywiódł, że działalność realizowana przez Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo – Kredytową i jej przedmiot, nie może stanowić samoistnej przesłanki do jej kwalifikowania, jako jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 26 lit. a) ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.), uprawnionych do zaliczania w poczet kosztów uzyskania przychodów rezerw tworzonych na pokrycie wierzytelności z tytułu wymagalnych, a nie ściąganych kredytów (pożyczek). Cechą tej działalności jest jej niezarobkowy charakter, zwłaszcza zaś poddanie jej istotnym ograniczeniom podmiotowym i przedmiotowym, co istotnie odróżnia ją, jak również podmiot ją prowadzący, tj. SKOK, od banków.

Konsekwencja wskazanych różnic wyraża się między innymi w tym, że jak wynika z art.16 ust. 3 u.p.d.o.p przepisy ust. 1 pkt 26 dotyczą rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, utworzonych zgodnie z przepisami o rachunkowości. Adresatem wskazanego przepisu jest więc bank, a nie Kasa. Skarżąca nie tworzy rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, o których w art. 16 ust.1 pkt 26, tylko odpisy aktualizujące, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 26 lit.a) u.p.d.o.p.

Sąd rozpoznając skargę w sprawie **I SA/Gd 505/10** uznał, że:

1. wierzytelność własna nie jest wierzytelnością nabytą w rozumieniu art. 15 ust. 1j pkt 3 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.). Do prawidłowego odczytania przepisu art. 15 ust. 1j pkt 3 u.p.d.o.p. wystarczającą jest wykładnia językowa połączona z wykładnią systemową wewnętrzną pojęcia nabycie, które rozumieć należy jako czynność

faktyczną (fizyczne przemieszczenie) od jednego podmiotu do drugiego. Inne rozumienie tego pojęcia stanowiłoby obejście ustawy;

2. w przypadku gdy przedmiotem wkładu niepieniężnego do spółki kapitałowej są wierzytelności własne podatnika, wynikające z zawartych przez niego jako pożyczkodawcę umów pożyczek, kwota udzielonych pożyczek nie stanowi kosztu uzyskania przychodu w rozumieniu art. 15 ust.1j pkt 3 u.p.d.o.p.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 396/10** Sąd wskazał, że:

1. celem regulacji zawartej w art. 12 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.) było preferencyjne traktowanie podatników, którzy dysponując posiadanymi składnikami majątku dokonują transakcji mających za przedmiot wyodrębnione, samodzielne organizmy gospodarcze (przedsiębiorstwo lub zorganizowaną jego część) od podatników, którzy w drodze przekształceń kapitałowych przenoszą własność jedynie wybranych składników majątku. Odmienne traktowanie pod względem skutków podatkowych czynności mających za przedmiot przedsiębiorstwo lub zorganizowaną jego część wynika nie tylko z przepisu art.12 ust. 1 pkt 9 u.p.d.o.p., ale także z innych regulacji zawartych w tej ustawie, jak chociażby art. 10 ust. 1 pkt 6, pkt 7;

2. fakt, że w art. 4a pkt 4 i art. 12 ust. 1 pkt 9 u.p.d.o.p. użyto liczby pojedynczej dla zdefiniowania i oznaczenia pojęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa nie ma znaczenia jakie przypisał ustawodawcy organ podatkowy ograniczając się do wykładni gramatycznej. Jeżeli ustawodawca definiuje dane pojęcie w słowniku wyrażeń ustawowych, a następnie włącza w zasięg konkretnej normy prawnej to pojęcie w liczbie pojedynczej, to nie sposób przyjąć, że tak oznaczony zbiór ma charakter pojedynczy. Tym samym uzasadnionym jest twierdzenie, że w skład przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 551 K.c. może wejść kilka (dwa lub więcej) zorganizowanych jego części.

W wyroku w sprawie **I SA/Gd 337/10** Sąd stwierdził, że organ zasadnie dokonał oceny stanowiska strony na podstawie art. 17 ust.1 pkt 4 w związku z art.9 ust.1 powołanej ustawy. Przepisy art.17 ust.1 pkt 4 PDP, którego naruszenie zarzuca strona zarówno w wezwaniu do usunięcia naruszenia prawa, jak i w skardze dotyczy zwolnień przedmiotowych. Nie budzi wątpliwości zapis, że wolne od podatku są dochody podatników, których celem statutowym jest m.in. działalność naukowa, w części przeznaczonych na ten cel. Przepisy prawa podatkowego nie zawierają reguł rachunkowych dotyczących możliwości obiektywnego przypisania danego wydatku do rodzaju działalności. W określonej sytuacji faktycznej strona na podstawie prowadzonej ewidencji księgowej jest zobligowana do jednoznacznego przypisania każdego wydatku do rodzaju działalności prowadzonej przez podatnika, której ten wydatek dotyczy. Jedynie marginalnie można wskazać, że zwolnienia od podatku mają charakter wyjątku, która to reguła interpretacyjna może być odniesiona również w zakresie przypisywania wydatków do działalności będącej źródłem dochodów zwolnionych.

Z tej przyczyny błędne jest założenie dokonane przez stronę, że racjonalny ustawodawca dopuszcza prawnie sytuacje niemożności przypisania wydatków do poszczególnych rodzajów działalności. Przepis art.9 ust.1 powołanej ustawy obliguje podatników do prowadzenia ewidencji rachunkowej zgodnie z odrębnymi przepisami, w sposób zapewniający określenie wysokości dochodu (straty), podstawy opodatkowania i wysokości należnego podatku za rok podatkowy. W przepisie tym nie przewidziano odstępstw od bezwzględnej zasady ewidencyjnej.

W sprawie **I SA/Gd 338/10** Sąd stwierdził, że dokonując oceny stanowiska prawnego strony zawartego we wniosku o interpretację indywidualną Minister Finansów uwzględnił zarówno treść art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy, jak również art. 16g ust.1 pkt 1 i art. 16 a ust. 1.

Organ dokonujący interpretacji prawidłowo wywiódł, że status środka trwałego stanowi podstawę do ustalenia jego wartości początkowej, co jednak nie przesądza o możliwości dokonywania stanowiących koszty uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych. Przedmiotowe zwolnienie podatkowe stanowi sytuację normowaną powołanym przez organ przepisem art. 16 ust. 1 pkt 48 ustawy. Przepisy ustawy odrębnie normują środki trwałe, zasady dotyczące odpisów amortyzacyjnych oraz zwolnienia przedmiotowe. Wniosek zawarty w zaskarżonej interpretacji, że przeznaczenie środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej na cele inne niż działalność gospodarcza wyklucza możliwość zaliczania dokonywanych od ich wartości początkowej odpisów amortyzacyjnych do kosztów uzyskania przychodów nie zawiera wewnętrznej sprzeczności. Wbrew twierdzeniu skargi Minister Finansów nie neguje możliwości zaliczania składników majątku wykorzystywanych do niezarobkowej działalności określonej w art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy do środków trwałych. Organ dokonujący interpretacji możliwość przywilejów podatkowych związanych z zaliczeniem odpisów amortyzacyjnych do kosztów uzyskania przychodów prawidłowo, zgodnie z powołanym przepisem, warunkuje związkiem z wykorzystywaniem majątku trwałego na cele działalności gospodarczej.

3. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 113/10** Sąd uznał, że samo stwierdzenie zaistnienia którejkolwiek z przesłanek wymienionych w art. 239b § 1 Ordynacji podatkowej nie jest wystarczające do nadania decyzji nieostatecznej rygoru natychmiastowej wykonalności. Konieczne jest bowiem także uprawdopodobnienie przez organ, że zobowiązanie wynikające z decyzji nie zostanie wykonane, o czym stanowi art. 239b § 2 tej ustawy.

Analiza przepisów art. 28 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.) dokonana przez Sąd w sprawie **I SA/Gd 813/10** pozwala na wyróżnienie dwóch terminów płatności podatku od przychodu z odpłatnego zbycia nieruchomości. Pierwszy określony został w art. 28 ust. 2 u.p.d.o.f., zaś drugi w ust. 3 tego artykułu. W związku z powyższym należy stwierdzić, że ustawodawca odmiennie określił termin płatności podatku dla osób, które złożyły oświadczenie o wydatkowaniu przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia na cele mieszkaniowe oraz dla tych, które takiego oświadczenia nie złożyły.

Zdaniem tegoż Sądu złożenie oświadczenia przedłużyło okres przedawnienia o następne dwa lata i wynosi 7 lat. Złożenie przez skarżącego oświadczenia o zamiarze wydatkowania przychodu na preferowane cele mieszkalne określone w art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a) u.p.d.o.f. skutkowało odroczeniem terminu płatności na okres dwóch lat, licząc od dnia sprzedaży lokalu.

Oświadczenie to nie kreuje jeszcze zwolnienia podatkowego, lecz skutkuje odroczeniem terminu płatności podatku na wypadek, gdyby za dwa lata podatnik faktycznie nabył prawo do zwolnienia od podatku.

Sąd rozpoznający sprawę **I SA/Gd 236/10** stwierdził, że jak wynika z art. 26b ust.3 pkt 6 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych

(tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.) odliczenie nie przysługuje z tytułu zapłaty odsetek od tej części kredytu, który został wykorzystany na nabycie gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu w związku z inwestycją, której finansowanie kredytem uprawnia do ulgi odsetkowej. Dlatego też wówczas, gdy kredyt przeznaczony jest częściowo na zakup działki (prawa wieczystego użytkowania), w umowie kredytu powinna zostać zawarta klauzula określająca, w jakiej części środki zostaną przeznaczone za zakup działki pod budowę, a w jakiej części na budowę domu. Wówczas będzie można objąć ulgą odpowiednią część odsetek od kredytu. Dla samego podatnika najkorzystniej byłoby, gdyby sfinansował zakup działki (prawa wieczystego użytkowania) przede wszystkim z własnych środków, a w ostateczności posiłkował się środkami z kredytu hipotecznego. Pozwoli mu to bowiem na skorzystanie z omawianej ulgi podatkowej w większym zakresie. W celu skorzystania z ulgi przysługującej na sfinansowanie inwestycji mieszkaniowej zgodnie z art. 26b u.p.d.o.f., niezbędne jest wyodrębnienie z wartości inwestycji mieszkaniowej wartości udziału w części wspólnej – gruncie. Brak powyższego wyodrębnienia przez dewelopera nie przesądza jednak o pozbawieniu podatnika prawa do skorzystania z przedmiotowej ulgi. Nie można bowiem zgodzić się ze skarżącym, że ustalenie jego wartości rynkowej jest niemożliwe, albowiem jednym ze sposobów wyodrębnienia wartości udziału w gruncie jest chociażby opinia sporządzona przez biegłego rzeczoznawcę.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 521/10** Sąd uznał, że skoro podatnikiem jest każdy z małżonków odrębnie, to w braku regulacji zawartej w art. 21 ust. 22 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.) nie budziłoby wątpliwości, że powyższe zwolnienie podatkowe ma zastosowanie jedynie do tego z nich, który był zameldowany w lokalu mieszkalnym na okres nie krótszy niż 12 miesięcy przed odpłatnym zbyciem i że warunkiem skorzystania ze zwolnienia przez obydwu małżonków jest zameldowanie każdego z nich na wskazany wyżej okres. Jeżeli jednak w art. 21 ust. 22 ww. ustawy stanowi się, że ulga meldunkowa ma zastosowanie łącznie do obojga małżonków, to w ocenie Sądu, mimo że warunek zameldowania spełnia tylko jeden z małżonków, zwolnienie od podatku przychodów z odpłatnego zbycia ma zastosowanie również do małżonka, który tego warunku nie spełnia. Tylko wtedy zwolnienie podatkowe będzie miało zastosowanie łącznie do obojga małżonków.

Sąd rozpoznając sprawę **I SA/Gd 458/10** stwierdził, że:

1. w następstwie umorzenia długu stanowiącego zobowiązanie kredytowe zaciągnięte przez spadkodawcę, spadkobierca uzyskuje inne nieodpłatne świadczenie o jakim mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, będące źródłem przychodu niezależnie od tego, czy umorzenie następuje w drodze umowy czy też jednostronnego oświadczenia woli wierzyciela. W konsekwencji po stronie podmiotów wymienionych w art. 42a tej ustawy skutkuje to powstaniem obowiązku wystawienia informacji PIT-8C;

2. obowiązek wystawienia informacji PIT-8C istnieje również wówczas, gdy spadkobierca przyjmujący spadek z dobrodziejstwem inwentarza nie ponosi faktycznej odpowiedzialności za długi spadkowe z uwagi na brak aktywów w majątku spadkodawcy, albowiem ograniczenie odpowiedzialności spadkobiercy wynikające z przepisów prawa cywilnego, nie przesądza automatycznie o nieistnieniu długu.

W sprawie **I SA/ Gd 394/10** Sąd uznał, że przepis art. 27 ust. 9a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r., Nr 14, poz. 176 ze zm.) nie dotyczy przypadków, gdy na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania państwo źródła zrezygnowało w ogóle z opodatkowania

danego przychodu. Dla objęcia przychodów działaniem ustawy abolicyjnej nie jest wystarczający fakt, że są to przychody pochodzące z zagranicznych źródeł.

Dokonując analizy sprawy **I SA/Gd 659/10** Sąd wyraził pogląd, że:

1. z brzmienia art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 11 ust. 2-2b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r., Nr 14, poz. 176 ze zm.) wynika, że opodatkowaniu może podlegać tylko przychód ze świadczeń nieodpłatnych faktycznie otrzymanych. Przychód ten musi być przy tym zidentyfikowany danymi określonej osoby. Aby więc można było mówić o przychodzie konkretnych osób fizycznych musi istnieć możliwość przypisania indywidualnie określonego przychodu konkretnej osobie. Oznacza to, że jeżeli świadczenie ma charakter grupowy i nie ma możliwości przypisania konkretnym jednostkom wchodzącym w skład grupy otrzymującej świadczenie jednoznacznie określonej wartości tego świadczenia, nie powstaje przychód w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych dla poszczególnych osób wchodzących w skład grupy;

2. o ile wydanie interpretacji indywidualnej przy rozbieżnych stanowiskach sądów nie może być samo w sobie traktowane jako istotne naruszenie zasady prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie do organu podatkowego, to nie odniesienie się do argumentacji zawartej w przywoływanych przez wnioskodawcę orzeczeniach sądów, z którą wnioskodawca się utożsamia, już poprzez sam fakt przywołania takich wyroków, nie mówiąc już o powielaniu zawartej w takich wyrokach oceny prawnej, może być uznane jako naruszenie art. 121 Ordynacji podatkowej.

W sprawie **I SA/Gd 681/09** Sąd orzekł, że z porównania treści przepisów art. 30e i art. 21 ust. 1 pkt 126 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.) wynika, że inny jest ich zakres przedmiotowy oraz, że ustawodawca w sposób celowy używa pojęć „nieruchomość” i „budynek mieszkalny”. W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, iż w pierwszym z tych przepisów opodatkowaniu poddano cały dochód z odpłatnego zbycia nieruchomości, natomiast w drugim przepisie ustawodawca zwolnił z opodatkowania wyłącznie przychód ze zbycia budynku mieszkalnego, a nie całej nieruchomości, na której on się znajduje.

Zdaniem Sądu posłużenie się przez ustawodawcę w art. 21 ust. 1 pkt 126 u.p.d.o.f. sformułowaniem „zbycia budynku mieszkalnego, jego części lub udziału w nim” nie stanowi odejścia od cywilistycznego rozumienia pojęcia „nieruchomość” i nie zaprzecza uznaniu budynku za jej część składową. Jest to jedynie wyraz autonomii prawa podatkowego. Prawo cywilne i podatkowe należą do dwóch różnych gałęzi prawa, co oznacza, iż to samo zdarzenie faktyczne mogą odmiennie oceniać i przypisywać mu odmiennie skutki prawne. W rozpatrywanej sprawie powstała zatem sytuacja, w której w ujęciu prawa cywilnego skarżąca sprzedała jako całość nieruchomość gruntową wraz z budynkiem mieszkalnym, jednak w prawie podatkowym, czynność ta spowoduje powstanie obowiązku podatkowego jedynie w odniesieniu do części dochodu dotyczącego sprzedaży gruntu.

W sprawie o sygnaturze **I SA/Gd 233/10** Sąd uznał, że zwrot kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy podatkiem należnym wynikającym z zeznania podatkowego a kwotą odpowiadającą podatkowi obliczonemu za dany rok przy zastosowaniu do przychodów z pracy za granicą metody wyłączenia z progresją (w miejsce metody proporcjonalnego odliczenia), czyli zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 lipca 2008 r. o szczególnych rozwiązaniach dla podatników uzyskujących niektóre przychody poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 143, poz. 894) nie zwiększa wysokości

ulgi mieszkaniowej do odliczenia w latach następnych, gdyż ustawa abolicyjna nie zmienia metody unikania podwójnego opodatkowania.

W ocenie Sądu rozpoznającego sprawę sygn. I SA/Gd 255/10 z literalnego brzmienia art. 22 ust. 11 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.) wynika, że wymienione w nim środki transportu stanowią katalog zamknięty, co oznacza, iż nie istnieje możliwość, wykazania w rozliczeniu rocznym wydatków w wysokości faktycznie poniesionej na dojazd do zakładu pracy środkami transportu innymi aniżeli enumeratywnie wymienione w tym przepisie. Nadto istotnym jest, że dla udokumentowania wydatków związanych z dojazdem do pracy i z pracy skarżący nie może przedłożyć imiennego biletu okresowego. Nie można zgodzić się ze skarżącym, że bilet, w którym jest podane jego imię i nazwisko, trasa przelotu, data i godzina przelotu oraz wartość opłaty, spełnia warunki biletu imiennego wskazane w ustawie. Aby uznać, iż spełniony został warunek z art. 22 ust.11 u.p.d.o.f. z treści biletu poza wskazanymi przez skarżącego elementami musi wprost wynikać, że uprawnia on do korzystania z właściwego środka komunikacji przez pewien okres czasu.

4. Ustawa z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 11, poz. 50 ze zm.)

W sprawie I SA/Gd 467/09 Sąd stwierdził, że istotą ustalenia obrotu w trybie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 roku o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 ze zm.) jest ustalenie podstawy opodatkowania w przeciętnej wysokości, zbliżonej do tej, jaką powinien przyjąć podatnik w sytuacji gdyby na ustalenie ceny sprzedaży nie miały wpływu powiązania rodzinne, a więc w wysokości przeciętnych cen danego towaru w danym rodzaju sprzedaży.

5. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 54, poz. 535 ze zm.)

W sprawie I SA/Gd 893/10 Sąd wyraził pogląd, że brak uniwersalnej regulacji dotyczącej możliwości szacunku podstawy opodatkowania w VAT oznacza, iż analizowana instytucja znajduje się poza systemem podatku od wartości dodanej. W przeszłości podobny stan rzeczy stwierdzony został w odniesieniu do polskiej instytucji dodatkowego zobowiązania podatkowego w związku z czym przez analogię można odwołać się w tym zakresie do uwag ETS-u zawartych w wyroku z dnia 15 stycznia 2009 r., sygn. C – 502/07 w sprawie K 1 sp. z o. o. vs Dyrektor Izby Skarbowej w Bydgoszczy (PP z 2009 r., nr 3, str. 47; Lex nr 469620), które instytucje taką (pozostającą poza systemem VAT) potraktowały za zgodną z prawem europejskim. *Per analogiam* zatem wniosek ten odnieść można do instytucji szacunku podstaw opodatkowania. Uprawniony wydaje się wniosek, że przepisy ustawy o podatku od towarów i usług jak i jej europejski wzorzec wynikający z przywołanej Dyrektywy nie sprzeciwiają się dopuszczalności ustalenia podstawy opodatkowania tym podatkiem w drodze szacunku, o ile oczywiście będzie on respektować cechy szczególne tego podatku.

Rozpoznając skargę w sprawie I SA/Gd 549/10 Sąd stanął na stanowisku, że z samego zapisu obowiązującego aktualnie ust. 2 § 21 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 212

poz. 1337 ze zm.) nie wynika, aby ograniczenie co do formy, w jakiej mają być przechowywane faktury VAT związane było ze sposobem ich przestania do nabywcy czy też udostępnienia.

Wymogiem przechowywania kopii faktury jest zachowanie jej oryginalnej postaci, a ten warunek spełnia także przechowywanie faktury w formie elektronicznej, tj. niemodyfikowanego pliku tekstowego, pozwalającego na każdorazowe odtworzenie formy papierowej na żądanie organu podatkowego, w jej oryginalnej postaci.

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie **I SA/Gd 472/10** Sąd wskazał, że przepisu art. 86 ust. 1 ustawy o VAT nie można interpretować w ten sposób, że gwarantuje on podatnikowi uprawnienie do odliczenia podatku naliczonego w każdym przypadku, gdy podatnik prowadzi działalność opodatkowaną podatkiem VAT. Nie można prawa do odliczenia wywodzić wyłącznie z faktu „bycia” podatnikiem tego podatku. Prawo do odliczenia powstaje dopiero wówczas, gdy podatnik dokonuje czynności opodatkowanych tj. sprzedaży towarów lub usług, w wyniku czego po jego stronie powstaje podatek należny, a jednocześnie wydatki ponoszone na towary i usługi, przy nabyciu których naliczony został podatek VAT, pozostają w związku ze sprzedażą opodatkowaną. Prawo do odliczenia nie powstaje, jeżeli podatnik bądź to nie dokonuje czynności opodatkowanych, bądź też, wprawdzie dokonuje sprzedaży opodatkowanej, jednakże pomiędzy tą sprzedażą, a ponoszonymi przez podatnika wydatkami żaden związek nie występuje.

W ocenie Sądu dokonanej w sprawie **I SA/Gd 78/10** przepis art. 86 ust. 1 i 2 pkt 1 lit a) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 54, poz. 535 ze zm.) należy interpretować w taki sposób, że faktura nieodzwierciedlająca rzeczywiście dokonanej czynności przez jej wystawcę, która rodziłaby u niego obowiązek podatkowy, nie daje odbiorcy tej faktury prawa do odliczenia określonej w niej kwoty jako podatek, nawet gdy pozostaje on w dobrej wierze, że wszedł w posiadanie towaru wykazanego na fakturze na podstawie skutecznej czynności cywilnoprawnej mającej miejsce pomiędzy nim a wystawcą faktury. Prawo do odliczenia podatku jest bowiem następstwem powstania obowiązku podatkowego z tytułu faktycznej czynności podatnika wystawiającego fakturę, czyli obowiązku podatkowego powstałego na poprzednim etapie obrotu. Jeżeli brak jest takiej faktycznej czynności u wystawcy faktury, nie może z tego tytułu powstać obowiązek podatkowy, a tym samym nie powstaje prawo do odliczenia podatku z takiej faktury. Nie można bowiem odliczyć podatku, który nie powstał w ogóle na uprzednim etapie obrotu. Umożliwienie w takiej sytuacji skorzystania z prawa do odliczenia podatku z faktury dokumentującej czynność, która faktycznie nie została dokonana i nie zrodziła obowiązku podatkowego u jej wystawcy, byłoby sprzeczne z konstrukcją podatku od towarów i usług, umożliwiającą odliczenie zawartych w cenach towarów podatków faktycznie należnych z tytułu czynności ich nabycia. W takiej sytuacji kwota wykazana na fakturze jako podatek, nie jest faktycznym podatkiem należnym Skarbowi Państwa, lecz kwotą „podszywającą” się pod ten podatek, w celu wyłudzenia jej od nabywcy towaru.

W sprawie **I SA/Gd 471/10** WSA stanął na stanowisku, że do stanów faktycznych powodujących powstanie obowiązku podatkowego, zaistniałych przed przystąpieniem Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej, a skonkretyzowanych w decyzjach ustalających wysokość zobowiązania podatkowego po 30 kwietnia 2004r., nie znajduje zastosowania VI Dyrektywa. Zasada bezpośredniego działania prawa wspólnotowego może bowiem odnosić się do faktów (zdarzeń) zaistniałych po dniu 1 maja 2004 r. Wykluczone jest natomiast ocenianie skutków dawniejszych, wyczerpanych pod rządem

dawnego prawa według wzorca zaczerpniętego z prawa nowego, obowiązującego od dnia 1 maja 2004 r.

Sąd w ramach dokonanej kontroli w sprawie **I SA/Gd 348/10** uznał, że prawo do odliczenia podatku naliczonego związane jest z faktem wykonywania czynności opodatkowanych. Jeśli wykonywane przez podatnika czynności są zwolnione z podatku na mocy art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. nr 54, poz. 535 ze zm.), lub też objęte są zwolnieniem przedmiotowym o jakim mowa w art. 43 ust. 1 ustawy, wówczas podmiotowi będącemu podatnikiem w rozumieniu art. 15 ustawy, nie przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego przy zakupie towarów i usług, albowiem z racji zwolnienia dokonywane przez podatnika czynności nie są opodatkowane podatkiem VAT.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 89/10** Sąd wyraził pogląd, że:

1. podatek od towarów i usług zawarty w wierzytelności z tytułu sprzedaży opodatkowanej tym podatkiem nie stanowi przychodu w rozumieniu art. 14 ust. 1 u.p.d.o.f.;

2. do kosztów uzyskania przychodów należy zaliczyć tylko część straty na wierzytelności, tj. w kwocie netto bez podatku od towarów i usług.

W sprawie **I SA/Gd 575/10** Sąd stanął na stanowisku, że w sytuacji sprzeczności krajowej regulacji z przepisami VI Dyrektywy, wobec zastosowania przez Spółkę bezpośrednio przepisów wspólnotowych, Spółka musi ponieść konsekwencje podatkowe tego wyboru. Nie do zaakceptowania jest bowiem sytuacja, w której jednostka z jednej strony stosuje niezgodny z prawem wspólnotowym przepis krajowy nie wykazując podatku należnego, a z drugiej strony odmawia jego zastosowania żądając prawa do odliczenia podatku naliczonego. Jedna i ta sama czynność, jaką jest wniesienie aportu, nie może być z jednej strony traktowana jako czynność zwolniona z opodatkowania (w zakresie podatku należnego), a z drugiej strony (w zakresie prawa do odliczenia podatku naliczonego) traktowana jako czynność opodatkowana – do czego w istocie zmierza strona skarżąca. Taka sytuacja prowadzi do wystąpienia nieopodatkowanej konsumpcji (a może prowadzić także do przypadków wyłudzeń podatku).

W sprawie **I SA/Gd 838/09** Sąd stwierdził, że reżim prawa odliczenia podatku naliczonego w odniesieniu do samochodów osobowych przed dniem akcesji był dla podatników mniej korzystny niż ten obowiązujący po wejściu do Unii Europejskiej. Art. 86 ust. 3 w zw. z art. 86 ust. 4 pkt 7 lit. a) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm.) zmniejsza rzeczony zakres ograniczenia podatku naliczonego na korzyść podatnika, bowiem nabywcy samochodów osobowych generalnie mogą odliczyć kwotę podatku naliczonego do kwoty 6.000 zł (do dnia 22 sierpnia 2005 r. do kwoty 5.000 zł), a w świetle art. 25 ust.1 pkt 2 poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 ze zm.), co do zasady nie przysługiwało im prawo do odliczenia podatku naliczonego przy nabyciu samochodów osobowych. Natomiast analiza porównawcza art. 86 ust. 4 pkt 7 lit. a) ustawy o VAT z 2004 r. i art. 25 ust. 1 pkt. 2 ustawy o VAT z 1993 r. (część zdania po przecinku) wskazuje, że utrzymane zostało pełne prawo do odliczenia podatku VAT od nabytych samochodów, gdy przedmiotem działalności podatnika jest odsprzedaż tych samochodów. Tym samym w kontekście niniejszej sprawy art. 86 ust.3 w zw. z art.86 ust. 4 pkt 7 lit. a) ustawy o VAT z 2004 r. zmniejszając

ograniczenia prawa do odliczenia, jak i utrzymując zakres ograniczeń istniejących w dniu wejścia w życie VI Dyrektywy, nie narusza art. 17 ust. 6 akapit 2 VI Dyrektywy. Tak więc ograniczenie prawa do odliczenia dla nabywców samochodów osobowych nie prowadzących działalności gospodarczej polegającej na odsprzedaży tych samochodów, jest dopuszczalne i zgodne z VI Dyrektywą”.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 430/10** Sąd wskazał, że zgodnie z art. 90 ust. 10 pkt 2, jeżeli proporcja wstępna, tj. wyliczona w oparciu o obroty roku poprzedniego, nie przekroczy 2%, podatnik nie ma prawa do odliczenia podatku naliczonego ustalonego z użyciem tej proporcji. Innymi słowy, przepis nakazuje podatek ten pominąć w rozliczeniach. Proporcja podlegająca odliczeniu" unormowana została w tak zatytułowanym rozdziale 2 tytułu X "Odliczenia" Dyrektywy 112. Zgodnie z art. 173 ust. 2 lit e) tej Dyrektywy Państwa Członkowskie mogą postanowić, że w przypadkach gdy VAT, który nie podlega odliczeniu przez podatnika, jest nieznacznej wartości, będzie on uważany za zerowy. Jest to jedyny przepis w ww. Rozdziale, który pozwala na odstępstwo od odliczenia podatku naliczonego w kwocie ustalonej na podstawie proporcji. Odstępstwo to zastrzeżone zostało na korzyść podatnika, pozwalając mu odliczyć kwotę większą niż wynikająca z zastosowania proporcji. Przepis powyższy pozwolił Państwom Członkowskim przyjąć rozwiązanie, zgodnie z którym wysoki poziom proporcji, skutkujący niskimi kwotami podatku VAT, które nie podlegałyby odliczeniu, w rzeczywistości będzie uprawniał podatnika do odliczenia całej (100%) kwoty podatku naliczonego.

Wbrew twierdzeniu Ministra Finansów art. 90 ust. 10 pkt 2 nie stanowi implementacji art. 173 ust. 2 lit. e) Dyrektywy 112. Z uprawnienia określonego w tym przepisie ustawodawca skorzystał ustanawiając art. 90 ust. 10 pkt 1, zgodnie z którym w przypadku gdy proporcja określona zgodnie z ust. 2-8 przekroczyła 98 % - podatnik ma prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o całą kwotę podatku naliczonego, o której mowa w ust. 2.

Przepis art. 173 ust. 2 lit. e) Dyrektywy 112 nie może być zatem źródłem wprowadzenia wyłączenia odliczenia podatku naliczonego takiego, jak przewidziane w art. 90 ust. 10 pkt 2.

W sprawie **I SA/Gd 477/10** Sąd wyraził pogląd, że w przypadku gdy towary i usługi tylko częściowo służą do wykonywania czynności opodatkowanych, prawo do odliczenia przysługuje tylko w tej części. Jeśli możliwe jest wyodrębnienie wartości podatku od zakupów służących wyłącznie działalności opodatkowanej, to odliczeniu podlegać będzie wyodrębniona część podatku. Jeżeli nie jest możliwe odliczenie częściowe podatku, wówczas odliczeniu podlega kwota podatku obliczona zgodnie z art. 89 ustawy o VAT proporcjonalnie do wartości całorocznej sprzedaży opodatkowanej w sprzedaży ogółem. W obowiązującym stanie prawnym, w przypadku gdy zakupy służą zarówno działalności opodatkowanej, jak i działalności w ogóle niepodlegającej opodatkowaniu, a nie jest możliwe wyodrębnienie kwot podatku przypisanych do poszczególnych rodzajów działalności, możliwe będzie pełne odliczenie podatku związanego zarówno z czynnościami opodatkowanymi, jak i czynnościami niepodlegającymi w ogóle opodatkowaniu (por. „VAT. Komentarz” A. Bartosiewicz, R. Kubacki; LEX, wydanie 2, str. 663). Przepis art. 90 ust. 1 ustawy stwierdza, że w stosunku do towarów i usług, które są wykorzystywane przez podatnika do wykonywania czynności, w związku z którymi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, jak i czynności, w związku z którymi prawo takie nie przysługuje, podatnik jest obowiązany do odrębnego określenia kwot podatku naliczonego, związanych z czynnościami, w stosunku do których podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego. Pojęcie „czynności, w związku z którymi

nie przysługuje prawo do odliczenia” należy rozumieć jako czynności objęte zakresem przedmiotowym VAT. W konsekwencji w przypadku podatku związanego tylko z czynnościami opodatkowanymi oraz z czynnościami niepodlegającymi podatkowi podatnik stosuje odliczenie pełne a nie odliczenie częściowe według proporcji. Ustawodawca uważa fakt związania podatku także (lecz nie wyłącznie) z czynnościami niepodlegającymi opodatkowaniu za nieistotny dla celów odliczenia podatku naliczonego. Ustawodawca zrezygnował z wliczania do sumy obrotów (dla celów wyliczenia proporcji zgodnie z art. 90 ust.2 ustawy o VAT) czynności niepodlegających w ogóle opodatkowaniu.

6. Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 ze zm.) w tym podatek od nieruchomości

W sprawie I SA/Gd 856/09 Sąd wskazał, że organ podatkowy nie jest uprawniony do dokonywania samodzielnej klasyfikacji funkcji budynku, gdy istnieją odpowiednie zapisy w ewidencji gruntów i budynków. Prowadzenie w toku postępowania podatkowego postępowania wyjaśniającego mającego na celu ustalenie, czy budynek może być i jest wykorzystywany do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych właściciela – w świetle zaprezentowanych powyżej rozważań – byłoby niedopuszczalne.

Zasadą jest, że podatnik kwestionujący prawidłowość danych z ewidencji gruntów i budynków, powinien wszcząć procedurę ich zmiany w organie prowadzącym ewidencję, którym w rozpatrywanej sprawie jest właściwy miejscowo starosta. Następnie w przypadku uwzględnienia jego zastrzeżeń, na podstawie zmienionych danych z ewidencji, może wnosić o wzruszenie ostatecznych decyzji ustalających wysokość zobowiązań podatkowych. Dane zawarte w ewidencji gruntów mogą być w uzasadnionych przypadkach zastąpione danymi wynikającymi z innego dokumentu, jednakże dokument ten musi mieć charakter dokumentu urzędowego oraz musi zawierać aktualne informacje dotyczące przedmiotu opodatkowania (lub podatnika). Tymczasem w niniejszej sprawie nie ma dokumentu urzędowego potwierdzającego, że budynek, którego właścicielem jest skarżący jest budynkiem mieszkalnym.

W sprawie I SA/Gd 667/10 Sąd stwierdził, że grunty zajęte na drogi wewnętrzne, które stanowią komunikację gospodarstw rolnych, leśnych oraz poszczególnych nieruchomości posiadają status drogi w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, jedynie wówczas gdy nie służą do obsługi wyłącznie danej nieruchomości, lecz są powszechnie dostępne dla każdego, mimo że nie mają charakteru drogi publicznej. Grunty stanowiące tereny komunikacyjne jedynie dla potrzeb obsługi danych nieruchomości nie mogą być wykazywane w ewidencji jako drogi. Ponadto Sąd w powołanej sprawie stwierdził, że na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.) zwolnieniu od opodatkowania nie podlega grunt, na którym znajdują się obiekty służące wyłącznie komunikacji wewnątrz danej nieruchomości. W rozumieniu tego przepisu nie są one bowiem pasem drogowym i drogą publiczną.

W sprawie I SA/Gd 548/09 Sąd stwierdził, że zwolnienie podatkowe przewidziane w art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz.U. z 2006 r., Nr 121, poz. 844 ze zm.) może dotyczyć

jedynie tych ogólnodostępnych obiektów, urządzeń i instalacji, które są wykorzystywane przez podmiot zarządzający portem do świadczenia bezpośrednio i we własnym imieniu usług związanych z korzystaniem z infrastruktury portowej, nie obejmuje natomiast usług świadczonych przez wyspecjalizowane spółki portowe, w których podmiot ten jest większościowym udziałowcem.

7. Ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 29, poz. 257 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie I SA/Gd 266/10 Sąd wyraził pogląd, że:

1. dla prawidłowej klasyfikacji pojazdu do Kodu CN 8703 czy 8704 jedynym kryterium jest zasadnicze przeznaczenie tegoż pojazdu, natomiast fakt zainstalowania kraty w tylnej części pojazdu jest bez znaczenia dla powyższej klasyfikacji, bowiem warunek zainstalowania kraty nie został wskazany jako kryterium rozróżnienia pojazdów na osobowe i towarowe;

2. dla celów poboru akcyzy w nabyciu wewnątrzspółnotowym stosuje się klasyfikację wyrobów akcyzowych w układzie odpowiadającym Scalonej Nomenklaturze (CN), a nie przepisy prawa o ruchu drogowym.

8. Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2009 r. nr 3, poz. 11 ze zm.)

Sąd rozpoznając sprawę I SA/Gd 721/10 stwierdził, że:

1. oświadczenie, że nabywane wyroby są przeznaczone do celów opałowych lub będą sprzedane z przeznaczeniem do celów opałowych musi zostać złożone sprzedawcy jeszcze przed dokonaniem czynności sprzedaży, a tym bardziej przed dokonaniem wydania towaru umowy, wtedy bowiem rozstrzyga się kwestia wysokości właściwej stawki podatku akcyzowego.

2. niezłożenie w ogóle, bądź złożenie oświadczenia niekompletnego – zawierającego chociażby jeden brak, nie pozwala na łagodniejsze pod względem podatkowym potraktowanie jego nabywcy.

W sprawie I SA/Gd 792/10 WSA uznał, że podatnik podatku akcyzowego, dokonujący dostawy wewnątrzspółnotowej z użyciem środka transportu nabywcy wyrobów akcyzowych lub przewoźnika albo spedytora działającego na zlecenie nabywcy, jest podmiotem, który dostarczył wyroby akcyzowe niezharmonizowane, i jednocześnie jest uprawniony do żądania zwrotu podatku akcyzowego zapłaconego na terytorium kraju, pod warunkiem, że nastąpi przemieszczenie wyrobów akcyzowych z terytorium RP na terytorium państwa członkowskiego, udokumentowane w sposób wskazany w art. 77 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 29, poz. 257 ze zm.) (art. 107 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2009 r. Nr 3, poz. 11 ze zm.).

Opierając się na wykładni językowej oraz interpretując przepisy ww. artykułów przez pryzmat podstawowej zasady dotyczącej podatku akcyzowego, to jest jednokrotności opodatkowania, stwierdzić zatem należy, że o zwrot podatku akcyzowego może wystąpić podatnik, który w ramach prowadzonej działalności gospodarczej dokonał dostawy wewnątrzspółnotowej wyrobów akcyzowych niezharmonizowanych (samochodów osobowych), od których akcyza została zapłacona na terytorium kraju, bez względu na fakt, czyim środkiem transportu dokonano tej dostawy: dostawcy, nabywcy czy też przewoźnika lub spedytora, któremu czynności przewozu zlecił bądź to dostawca, bądź nabywca.

Teza taka jest uprawniona, gdyż ani art. 77 ustawy o podatku akcyzowym z 2004 r., ani też art. 107 ustawy o podatku akcyzowym z 2008 r., nie zawierają żadnych ustaleń co do kwestii środka transportu.

Nie zmienia prawidłowości takiej interpretacji także przepis § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie zwrotu akcyzy od samochodów osobowych (Dz. U. Nr 32, poz. 246 ze zm.). Z treści tego paragrafu nie można wyciągnąć wniosku, że właśnie jego treść przesądza o wykluczeniu podatnika z kręgu uprawnionych do zwrotu akcyzy tylko z tego powodu, że nabywca odebrał towar transportem własnym lub zlecił te czynności przewoźnikowi. Takie stanowisko zaprzecza treści przepisu aktu prawnego rangi ustawowej, to jest art. 107 ustawy o podatku akcyzowym z 2008 r.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 774/10 Sąd wskazał, że zasadą wyrażoną w art. 104 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku akcyzowym jest ustalanie podstawy opodatkowania z tytułu wewnątrzspółnotowego nabycia samochodu osobowego na poziomie kwoty, jaką podatnik jest obowiązany zapłacić. Zasada ta była podstawą wydanej indywidualnej interpretacji Dyrektora Izby Skarbowej, na którą powoływał się podatnik. Organy podatkowe są uprawnione do weryfikacji podstawy opodatkowania na podstawie art. 104 ust. 8 ustawy. Ustalenie podstawy opodatkowania na poziomie ceny podlega weryfikacji w celu ustalenia, czy cena odpowiada wartości pojazdu. Należy zauważyć, że odniesienie do wartości zostało sprecyzowane w art. 104 ust. 1 pkt 3, ust. 3, ust. 6, ust. 7, ust. 8, ust. 11.

Okoliczności nabycia wynikające z pertraktacji cenowych skarżącego jako podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą i dokonującego częstotliwych zakupów nie stanowią przesłanki uzasadniającej określenie podstawy opodatkowania na poziomie innym niż wartość samochodu osobowego. Okoliczności te nie wpływają na wartość pojazdu, jedynie kształtują jego cenę.

Organ uprawniony do kwestionowania podstawy opodatkowania przyjętej przez podatnika jest zobowiązany do oceny podanych przez stronę przyczyn uzasadniających podanie ceny znacznie odbiegającej od średniej wartości rynkowej oraz oceny czy różnica jest znaczna. Podkreślić należy, że zgodnie z art. 104 ust. 8 ustawy o podatku akcyzowym organ podatkowy może określić wysokość podstawy opodatkowania jedynie w sytuacji gdy różnica pomiędzy ceną a średnią wartością rynkową samochodu osobowego jest znaczna.

W sprawie I SA/Gd 596/09 Sąd podkreślił, że decyzja ubytkowa ma charakter jedynie formalny, jej treść jest zdeterminowana wnioskiem strony i przepisami regulującymi maksymalne normy ubytków. Decyzja ta wyznacza granice przysługującego stronie zwolnienia od podatku akcyzowego. Możliwość skorzystania ze zwolnienia od podatku, jako przywileju podatkowy, uwarunkowana jest wykazaniem przez stronę, że ubytki w ogóle wystąpiły, wystąpiły w określonej wysokości oraz miały charakter naturalny, a nie nadzwyczajny, gdyż tych ostatnich nie obejmuje omawiane zwolnienie. Ciężar udowodnienia tych okoliczności, jako wpływających na możliwość skorzystania z przywileju podatkowego, spoczywa niewątpliwie na podatniku. I to również na podatniku spoczywa obowiązek takiego zorganizowania swej działalności, aby fakt wystąpienia ubytków naturalnych i ich wysokość był weryfikowalny na każdym etapie procedury zawieszenia poboru akcyzy (produkcja, magazynowanie, transport, wyładunek itp.). Fakt zatwierdzenia akt weryfikacyjnych służył jedynie wykonywaniu specjalnego nadzoru podatkowego, nie wyłączał natomiast obowiązywania regulacji nakazujących ustalanie ubytków produkcyjnych od ilości składników zużytych do produkcji poszczególnych wyrobów.

9. Ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 93, poz. 768 ze zm.)

Rozpoznając skargę w sprawie I SA/Gd 79/10 Sąd stanął na stanowisku, że żaden z ustępów art. 7 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jedn. Dz. U. 2004 r. Nr 142, poz. 1514 ze zm.) nie może stanowić podstawy do kwalifikacji wydatku z tytułu zapłaty podatku poza granicami Polski (w Niemczech) do długów i ciężarów spadku. Jest to zobowiązanie ciężące na spadkobiercy i nie należy do długów czy ciężarów obciążających spadek w chwili otwarcia. Podatek jest zobowiązaniem, które nie obciąża masy spadkowej, bowiem powstaje on po otwarciu spadku i dotyczy jedynie spadkobiercy. Jest też zobowiązaniem publicznoprawnym, a nie cywilnoprawnym i nie może być zaliczony do długów spadkowych, o których mowa w art. 922 § 3 Kodeksu cywilnego. Zapłata podatku z tytułu nabycia spadku poza granicami kraju pozostaje bez wpływu na wymiar podatku w Polsce.

10. Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych i oddzielnej płatności z tytułu cukru (Dz.U. z 2004 r. Nr 6, poz. 40 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 797/09 Sąd wyraził pogląd, że brak wniosku nowego posiadacza o przyznanie płatności nie uzasadnia twierdzenia, iż płatność w odniesieniu do gruntów objętych wnioskiem złożonym w terminie określonym w art. 12 za dany rok kalendarzowy nie przysługują wnioskodawcy (wyzierżawiającemu), mimo że w dacie złożenia wniosku grunty spełniały warunki przyznania płatności. Podkreślić należy, że płatności są przyznawane do gruntów rolnych pod warunkiem złożenia przez posiadacza gospodarstwa rolnego, zwanego „producentem rolnym” wniosku w terminie ustawowym. Jedynie sytuacja szczególna – złożenie na warunkach określonych w art. 4 ust. 1 powołanej ustawy – wniosku przez dzierżawcę, uzasadniać może przeniesienie uprawnienia do dopłaty na podmiot, na rzecz którego nastąpiło przeniesienie posiadania. Powołana ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. została wydana z uwzględnieniem rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników (...). W art. 46 tego rozporządzenia unormowano zasady „przeniesienia uprawnień do płatności”. W art. 46 ust 2 wskazano, że uprawnienia do płatności mogą zostać przeniesione w drodze dzierżawy, jeżeli przenoszony uprawnienia do płatności są powiązane z przeniesieniem odpowiadającej liczby kwalifikujących się hektarów. Uprawnienie do płatności należy zatem postrzegać co do zasady jako prawo przysługujące rolnikowi będącemu posiadaczem gruntów w dacie złożenia wniosku w terminie ustawowym, chyba że uprawnienie do płatności zostanie przeniesione na następcę przed dniem wydania decyzji. Termin złożenia wniosku o dopłaty na dany rok kalendarzowy (31 marca do 31 maja) jest związany z gospodarką rolną, o czym świadczy możliwość przedłużenia w przypadku Finlandii i Szwecji najpóźniej do 15 czerwca stosownego roku kalendarzowego (tak art.15 ust.2 rozporządzenia Komisji WE nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu Rady WE nr 1782/2003 ustanawiającego wspólne zasady dla systemów pomocy bezpośredniej w zakresie wspólnej polityki rolnej oraz określonych systemów wsparcia dla rolników (Dz.U. UE. L. z dnia 30 kwietnia 2004r.). Wskazać należy, że w art. 74 tego rozporządzenia określono skutki prawne przekazania

na podstawie umowy dzierżawy całego gospodarstwa przez rolnika. Jeżeli przekazanie nastąpiło po spełnieniu wszystkich warunków przyznawania pomocy, dopłaty przysługują przekazującemu (art.74 ust. 2 a contrario), chyba że przejmujący dopełni warunków określonych w ust.3. Rozporządzenie to zostało opublikowane 30 kwietnia 2004 r., zatem zgodnie z art. 81 weszło w życie 7 dni po jego publikacji i obowiązuje w kwestii wniosków pomocowych dotyczących lat gospodarczych lub okresów premiowych rozpoczynających się przed dniem 1 stycznia 2005 r. Akty prawa krajowego wydane w związku z akcesją nie mogą być sprzeczne z prawem Unii Europejskiej, zatem dokonując wykładni ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. należy uwzględnić wykładnię celowościową i systemową przepisów Unii dotyczących dopłat do gruntów rolnych. Dopiero w dniu 26 stycznia 2007 r. uchwalona została ustawa o płatnościach w ramach systemów wspierania bezpośredniego (Dz.U. z 2007 r., Nr 35, poz. 217 ze zm.). Na podstawie art. 59 powołanej ustawy utraciła moc ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o płatnościach bezpośrednich wyżej powołana. W ocenie Sądu wydanie powyższego aktu prawnego określającego zadania organów w zakresie dotyczącym płatności przyznanych rozporządzeniem Rady (WE) nr 1782/2003 i rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004 nie może być pominięte przy wykładni poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. Obowiązujący w 2004 r. przepis art. 4 powołany w niniejszej sprawie przez organy nie może zostać prawidłowo odczytany bez uwzględnienia art. 7 i 21 ustawy nowej, wydanej w celu realizacji zadań w zakresie normowanym nadal obowiązującym rozporządzeniem Rady (WE) nr 1782/2003. Zgodnie z art. 7 ust. 1 rolnikowi przysługuje jednolita płatność obszarowa na będące w jego posiadaniu w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności. Podkreślić należy, że zapis art. 7 ust. 1 wyklucza stosowanie analogii prowadzącej do wniosku wyrażonego w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, że decydujący jest stan posiadania w dacie wydania decyzji w przedmiocie płatności. W art. 21 normuje sytuacje przekazania gospodarstwa rolnego w rozumieniu art. 74 ust. 1 lit a rozporządzenia nr 796/2004 Komisji (WE), z tym że przekazanie po dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności obszarowej jest warunkowane spełnieniem przesłanek do przyznania płatności.

11. Ustawa z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (t.j. z 2008 r. Nr 170, poz. 1051 ze zm.)

W uzasadnieniu sprawy I SA/Gd 744/09 Sąd stwierdził, że:

1. zgodnie z art. 31 pkt 7 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach wsparcia bezpośredniego (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1051 ze zm.), w przypadku gdy rolnik nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w raporcie może zgłosić umotywowane zastrzeżenia na piśmie dyrektorowi oddziału regionalnego ARiMR w terminie 14 dni od dnia doręczenia raportu. Organ pierwszej instancji winien się wstrzymać z wydaniem decyzji w sprawie do jego upływu. Jednocześnie strona, która zgłosiła zastrzeżenia ma prawo do wskazywania w dalszym toku postępowania na błędy i zaniedbania poczynione podczas kontroli, a organ odwoławczy, zobowiązany jest do zbadania, czy i jakie znaczenie dla treści rozstrzygnięcia mają zarzucone przez stronę nieprawidłowości zaistniałe podczas przeprowadzonej kontroli. Przepis art. 37 pkt 7 ww. ustawy nie może bowiem prowadzić do obejścia ogólnie przyjętej w postępowaniu administracyjnym zasady dwuinstancyjności;

2. nadawcą raportu z kontroli do rolnika jako strony postępowania może być organ administracji, nie zaś podmiot upoważniony do przeprowadzenia kontroli. W aktach sprawy musi znajdować się dowód jego doręczenia.

W sprawie **I SAB/Gd 1/10** Sąd wyraził pogląd, że:

1. przepis art. 21 z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego” (Dz.U. z 2007 r., nr 35, poz. 217) dotyczy szczególnego przypadku, gdy płatność zostaje przyznana innemu podmiotowi niż ten, który złożył wniosek pomocowy. Wniosek o przyznanie płatności w związku z przeniesieniem posiadania gospodarstwa nie wszczyna nowego postępowania administracyjnego i nie zastępuje pierwotnego wniosku o płatność. Materialnoprawna konstrukcja przeniesienia prawa do dopłat na podstawie art. 21 ust. 1 cyt. ustawy wywiera w sferze przepisów procesowych ten skutek, że stroną postępowania, a następnie adresatem decyzji administracyjnej staje się przejmujący, o czym stanowi ust. 5 tego przepisu. Rozpatrywany przez organ administracji publicznej wniosek, na podstawie którego przyznana zostanie podmiotowi przejmującemu pomoc, jest pierwotnym wnioskiem złożonym przez przekazującego;

2. utrata przez przekazującego gospodarstwo rolne statusu strony postępowania administracyjnego powoduje także utratę legitymacji do wniesienia skargi do sądu na bezczynność organu w tej sprawie. Brak legitymacji do wniesienia skargi skutkuje oddaleniem skargi, nie zaś jej odrzuceniem.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 600/08** Sąd stanął na stanowisku, że:

1. z § 4 Rozporządzenia z dnia 13 marca 2007 r. sprawie rodzajów roślin objętych płatnością uzupełniającą oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania tej płatności (Dz. U. Nr 46, poz. 309 z późn. zm.) wynika, że zarówno nabycie prawa (§ 4 ust. 1 pkt 2) jak i wysokość płatności zwierzęcej w danym roku kalendarzowym (§ 4 ust. 2) uzależnione były od powierzchni trwałych użytków zielonych lub powierzchni upraw traw przeznaczonych na paszę uprawianych na gruntach ornych w 2006 r., do których została przyznana dopłata. W tym sensie płatność zwierzęca ma charakter tzw. płatności historycznej, bowiem aby nabyć uprawnienie do jej uzyskania w danym roku kalendarzowym należało spełnić warunki, które musiały zaistnieć w poprzednim okresie - tzw. okresie referencyjnym;

2. płatność zwierzęca została wprowadzona po raz pierwszy w 2007 r. i miała stanowić premię dla rolników, którzy dotrzymują zobowiązań w zakresie utrzymania trwałych użytków zielonych, stąd też odwołanie się do powierzchni tych użytków deklarowanych przez rolnika w określonym roku referencyjnym jest uzasadnione i znajduje oparcie w przepisach prawa wspólnotowego.

3. wprowadzenie z dniem 1 stycznia 2007. nowej formy płatności dla producentów rolnych, jaką stanowiła uzupełniająca płatność zwierzęca, nie prowadziło do utraty praw już nabytych, a wręcz przeciwnie, przyznawało dodatkowe prawa w zakresie płatności. Sama natomiast możliwość dokonywania oceny zdarzeń z przeszłości, ale wyłącznie w aspekcie skutków prawnych wywołanych w przyszłości, w związku z nowo powstałą regulacją prawną, nie stanowi naruszenia zasady *lex retro non agit*.

12. Ustawa z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 101, poz. 649 ze zm.)

Sąd rozpoznając sprawę **I SA/Gd 859/09** wyraził pogląd, że:

1. obowiązek podatkowy w podatku od czynności cywilnoprawnych powiązany jest ze skutkiem rozporządzającym umów konsensualnych, samo zobowiązanie do przeniesienia własności takiego obowiązku jeszcze nie rodzi. Obowiązek podatkowy nie powstanie jeżeli nie dojdzie do zawarcia umowy przenoszącej własność;

2. pobranie przez notariusza podatku od umowy nazwanej wprawdzie umową sprzedaży, ale z treści której wynika, że jej przedmiotem było jedynie

zobowiązanie do przeniesienia własności udziałów z chwilą zapłaty ceny bądź po zwolnieniu z długu, było przedwczesne, a tym samym nienależne.

13. Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 625/10 Sąd stwierdził, że:

1. sprawy dotyczące przyznania ulgi inwestycyjnej podatnikom, których proces inwestycyjny był w toku i nie został zakończony przed wejściem w życie art. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1655) – zgodnie z prokonstytucyjną wykładnią przepisów prawa – należy rozpatrywać na podstawie przepisów sprzed nowelizacji ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 ze zm.);

2. w świetle art. 13 ustawy o podatku rolnym procedurę przyznania ulgi inwestycyjnej, zarówno przed, jak i po dniu 1 stycznia 2009 r., uruchamia wniosek zainteresowanego złożony najwcześniej po zakończeniu realizacji inwestycji. Z wnioskiem tym można wystąpić dopiero po zakończeniu realizacji inwestycji. Tym samym termin jego złożenia nie zawsze będzie pokrywać się z terminem dokonywania wydatków inwestycyjnych.

14. Ustawa z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2571 ze zm.)

W ocenie Sądu, dokonanej w sprawie I SA/Gd 954/03, okolicznością istotną jest dokonany import benzyny – wprowadzenie na rynek krajowy benzyny, która z uwagi na swoje właściwości mogła zostać wykorzystana do napędu pojazdów w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. Kwestia rzeczywistego przeznaczenia towaru, jego eksport bez rozładunku na terytorium Polski, przyczyny wprowadzenia towaru nie są okolicznościami podlegającymi ocenie w niniejszej sprawie, jako że skutek wprowadzenia towaru (benzyny) na rynek krajowy został jednoznacznie unormowany w przepisie art. 37 h ust. 1 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych i Krajowym Funduszu Drogowym (t.j. Dz.U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2571 ze zm.). Wykładnia celowościowa i systemowa tego przepisu, konfrontowana z wykładnią językową prowadzi do wniosku, że opłacie paliwowej podlega wprowadzenie na rynek krajowy paliw silnikowych oraz gazu, które z uwagi na swoje właściwości mogą zostać wykorzystane do napędu pojazdów. Wprowadzenie towaru o potencjalnej możliwości wykorzystania na cele napędowe uzasadnia pobranie opłaty paliwowej. Obowiązek zapłaty opłaty paliwowej powstaje z dniem, w którym podmioty są obowiązane do zapłaty podatku akcyzowego od paliw silnikowych oraz gazu (art. 37 k ust. 1 ustawy z 27 października 1994 r. wyżej powołanej). Podstawą obliczenia wysokości opłaty paliwowej jest ilość paliw silnikowych oraz gazu, od jakich podmioty są obowiązane zapłacić podatek akcyzowy (art. 37 l ustawy). Podmioty są obowiązane składać informację o opłacie paliwowej właściwemu naczelnikowi urzędu celnego oraz obliczać i wpłacać opłatę paliwową w terminach wskazanych w art. 37 j ustawy. Opłata paliwowa, obliczana przez samego podatnika nie uwzględnia faktycznego wykorzystania paliw silnikowych oraz gazu. Sąd podziela pogląd, że podatnik jest zobowiązany do zapłaty opłaty paliwowej, jeżeli wprowadza na rynek krajowy paliwa silnikowe oraz gaz wymienione w art. 37 h ust. 3 ustawy.

Okoliczność ta w istocie nie jest kwestionowana, w niniejszej sprawie spór dotyczy kwestii prawa do dochodzenia nadpłaty, w sytuacji gdy po pobraniu należnej opłaty paliwowej benzyna została wyeksportowana z rynku krajowego. Sąd podziela pogląd prezentowany w uzasadnieniu wyżej powołanego wyroku NSA sygn. akt I FSK 125/08. Charakter opłaty paliwowej zbliża ją do podatku akcyzowego, jest swego rodzaju „dodatkiem do podatku akcyzowego”. Opłata paliwowa jest podatkiem za pomocą którego Państwo realizuje zadanie budowy dróg, opłata stanowi przychód Krajowego Funduszu Drogowego (obecnie także Funduszu Kolejowego).

WYDZIAŁ II

1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.)

Rozstrzygnięcie sprawy II SA/Gd 49/10 sprowadzało się do oceny, czy budowa przydomowej oczyszczalni ścieków narusza ustalenia obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewidującego, że na terenie wsi nie istnieje kanalizacja zbiorcza, nowe tereny budowlane będą zaopatrzone w sieci kanalizacji sanitarnej wraz z niezbędnymi urządzeniami, zaś do czasu wybudowania zbiorczej kanalizacji sanitarnej dopuszcza się szczelne zbiorniki bezodpływowe na następujących warunkach: okresowo oczyszczane przez specjalistyczne przedsiębiorstwo, po wybudowaniu zbiorczej kanalizacji sanitarnej obiektu należy podłączyć do sieci, a zbiorniki bezwzględnie zasypać, nie dopuszcza się istnienia sieci kanalizacji i zbiorników bezodpływowych równocześnie.

W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że plan zagospodarowania przestrzennego zgodnie z art. 14 ust. 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80. poz. 717 ze zm.) stanowi prawo miejscowe. Przepisy planu miejscowego stanowią jedno ze źródeł systemu obowiązującego prawa i winny być interpretowane w zgodzie z przepisami innych aktów prawnych, w tym z przepisami powszechnie obowiązujących aktów prawnych wyższego rzędu - ustaw. Interpretacja przepisów prawa miejscowego nie może być dokonywana w oderwaniu od zapisów innych aktów prawa powszechnie obowiązującego. Stosowanie prawa zgodnie z wykładnią systemową powinno się odbywać w sposób, który zapewnia spójność i brak sprzeczności systemu prawa oraz komplementarność regulacji prawnych w danym zakresie.

Art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowi, iż właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Przepis ten stanowi nadto, iż przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych.

Analiza powyższego unormowania prowadzi zatem do wniosku, iż zgodnie z art.5 ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, właścicielowi przysługuje prawo do budowy oczyszczalni ścieków zarówno w sytuacji, gdy budowa kanalizacji nie jest uzasadniona jak i w sytuacji, gdy jest ona uzasadniona ale sieć taka nie została jeszcze zrealizowana. Plany inwestycyjne gminy odnośnie wybudowania na danym terenie sieci kanalizacyjnej nie mogą wyłączyć uprawnień właściciela nieruchomości do budowy przydomowej oczyszczalni ścieków. Sąd podkreślił, iż sam

fakt planowania przez gminę budowy kanalizacji, pozostaje bez wpływu na zakres uprawnień właściciela w przedmiocie wyboru formy odprowadzania ścieków w postaci oczyszczalni. Dopiero realne istnienie kanalizacji może wyłączyć prawa właściciela w tym zakresie.

Gmina w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nie może zatem zakazać właścicielowi nieruchomości położonej na terenie, na którym sieć kanalizacyjna nie jest zrealizowana, budowy przydomowej oczyszczalni ścieków z uwagi na planowaną w przyszłości budowę sieci kanalizacyjnej, bowiem uregulowanie takie jest sprzeczne z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i pozbawia właściciela nieruchomości uprawnienia wyraźnie przyznanego mu przez ustawę.

W uzasadnieniu wyroku **II SA/Gd 350/09** Sąd stwierdził, że jeżeli chodzi o podnoszoną przez skarżących niezgodność z prawem, polegającą na tym, że sąsiednie budynki, różnymi częściami, wkraczają w sferę własności ich działki, to należy zauważyć, iż istotnie rozstrzygnięcie tego zagadnienia wykracza poza kompetencje organów nadzoru budowlanego. W zasadniczej części kwestie związane z zabudową nieruchomości reguluje Prawo budowlane i jego przepisy wykonawcze. Jednakże pewne aspekty związane z takim wykonywaniem prawa własności są uregulowane także w Kodeksie cywilnym, w tym w art. 151, który dotyczy sytuacji polegającej na przekroczeniu bez winy umyślnej przy wznoszeniu budynku lub innego urządzenia granic sąsiedniego gruntu. Rozstrzygnięcie w oparciu o art. 151 k.c. jest zagadnieniem wstępnym w rozumieniu art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a. w stosunku do decyzji kończącej postępowanie naprawcze. Jeżeli więc kwestia przekroczenia granic gruntu sąsiedniego pozostałaby jedyną do rozstrzygnięcia w celu doprowadzenia wykonywanych robót budowlanych do stanu zgodnego z prawem, to organ nadzoru budowlanego winien zawiesić postępowanie i stosując art. 100 § 1 k.p.a. zdanie ostatnie wezwać właściciela zajętych części nieruchomości do wystąpienia z roszczeniem do sądu powszechnego o ustanowienie służebności albo o wykup zajętej części nieruchomości albo z roszczeniem o przywrócenie stanu poprzedniego. Jeżeli właściciel w wyznaczonym czasie z żadnym z tych roszczeń nie wystąpi, to organ administracji może, jak wynika z art. 100 § 2 i 3 k.p.a., rozstrzygnąć występujące zagadnienie wstępne we własnym zakresie. Rozstrzygnięcie we własnym zakresie nie oznacza oczywiście, że za sąd powszechny organ nadzoru budowlanego zdecyduje o ustanowieniu służebności, wykupie albo przywróceniu stanu poprzedniego, tylko przyjmuje, że z uwagi na bierność podmiotu najbardziej zainteresowanego uregulowaniem istniejącego stanu, stan ten jest zgodny z prawem. Organ nadzoru budowlanego nie może w każdym razie nakazać w takiej sytuacji przywrócenia stanu poprzedniego, gdyż wkraczałby wówczas w kompetencje sądu powszechnego, który takie rozstrzygnięcie może wydać tylko po ustaleniu, jak wynika to ze zdania pierwszego art. 151 k.c., że właściciel gruntu, którego granice przekroczone sprzeciwił się przekroczeniu bez nie uzasadnionej zwłoki albo, że grozi mu niewspółmiernie wielka szkoda, a także wówczas, gdy przekroczenie było umyślne.

W sprawie o sygn. akt **II SA/Gd 455/09** przedmiotem oceny Sądu stał się art. 30 ust. 5 ustawy – Prawo budowlane. Analizując problematykę związaną z zachowaniem terminu do wniesienia przez organ sprzeciwu, w tym i odmienne w tej kwestii orzecznictwo przyjmujące, że wniesienie sprzeciwu oznacza wyłącznie samo podjęcie przez organ decyzji o sprzeciwie, bądź że jej podjęcie i nadanie w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego, wreszcie że obejmuje również doręczenie decyzji stronie, Sąd zdecydował się przyjąć trzecie ze wskazanych rozwiązań

tzn. że wniesienie sprzeciwu obejmuje również jego doręczenie stronie w terminie wskazanym w art. 30 ust. 5 Prawa budowlanego. Zdaniem Sądu ma tu odpowiednie zastosowanie wykładnia przedstawiona w uchwale Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 października 2008 r. w sprawie II GPS 4/08.

Ponadto w uzasadnieniu tego samego wyroku Sąd wskazał, że działka siedliskowa to działka na której rolnik mieszka i pracuje, a zabudowa zagrodowa to zespół zabudowań na tej działce składający się z domu mieszkalnego i budynków gospodarczych (stodoły, obory, spichlerza... itp.). Zabudowa ta może być zwarta (gdy budynki się ze sobą stykają) lub wolnostojąca (gdy budynki się nie stykają) jednak musi znajdować się w tzw. jednym obejściu, ogrodzeniu, na zwartym obszarze. Fakt, że skarżący posiada w województwie kujawsko – pomorskim gospodarstwo rolne i ma tam swoje „siedlisko” czy „zagrodę” nie pozwala przyjąć, że każdy obiekt, który zamierza zbudować (czy to na terenie wchodzącym w skład jego gospodarstwa czy też na innym terenie) będzie uzupełniać zabudowę zagrodową tego gospodarstwa. Ponadto pojęcie „gospodarstwa rolnego” nie może być utożsamiane z pojęciem „działki siedliskowej”. Oczywiście jest, że cały teren gospodarstwa rolnego skarżącego o powierzchni ok. 14 ha nie jest tzw. działką siedliskową, a każdy obiekt usytuowany na terenie gospodarstwa rolnego i wykorzystywany na cele produkcji rolnej nie musi mieć charakteru uzupełniającego zabudowę zagrodową. Art. 29 ust. 1 pkt 1 lit a Prawa budowlanego, który stanowi, że pozwolenia na budowę nie wymaga budowa obiektów gospodarczych związanych z produkcją rolną i uzupełniających zabudowę zagrodową w ramach istniejącej działki siedliskowej nie odnosi się do obiektu, jaki wedle zgłoszenia skarżący zamierzał wznieść (obiekt gospodarczy na niezabudowanej działce o powierzchni 387 m²). Taki obiekt wymaga stosownie do art. 28 ust. 1 Prawa budowlanego pozwolenia na budowę. Zatem organ winien wnieść w omawianej sprawie sprzeciw w oparciu o art. 30 ust. 6 pkt 1 Prawa budowlanego, lecz powinien był to uczynić w terminie określonym w art. 30 ust. 5 tej ustawy.

Termin z art. 30 ust. 5 Prawa budowlanego był również przedmiotem uwagi Sądu w sprawie **II SA/Gd 787/09**. W uzasadnieniu wyroku Sąd zajął stanowisko, że upływ tego terminu uniemożliwił organowi II instancji podjęcie decyzji kasacyjnej wymienionej w art. 138 § 2 k.p.a. Art. 30 ust. 5 ustawy – Prawo budowlane przewiduje dla organu rozpatrującego zgłoszenie 30 – dniowy termin na wniesienie sprzeciwu po upływie którego inwestor może przystąpić do wykonywania zgłoszonych robót. W omawianej sprawie – z uwagi na uprzednie zobowiązanie inwestora postanowieniem do uzupełnienia dokumentacji – termin ten rozpoczął bieg z dniem uzupełnienia zgłoszenia i został on przez organ pierwszej instancji zachowany. Decyzja o sprzeciwie została doręczona skarżącemu przed upływem 30 dni od momentu uzupełnienia dokumentacji. Z kolei organ odwoławczy zaskarżonym rozstrzygnięciem podjętym już po upływie tego terminu uchylił decyzję o sprzeciwie i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji. Było to – zdaniem Sądu - wadliwe, albowiem w ponownie prowadzonym postępowaniu organu pierwszej instancji termin ten nie rozpocznie na nowo biegu, a organ pierwszej instancji nie odzyska kompetencji do wniesienia sprzeciwu. Termin do wniesienia sprzeciwu jest tzw. terminem materialnym, co oznacza, że z jego upływem następuje wygaśnięcie kompetencji organu. Tylko zatem zakreślonych ramach czasowych organ administracji uprawniony jest do korzystania ze swoich kompetencji. Decyzyjna aktywność organu poza tymi ramami nie ma umocowania. Skutkiem wydania decyzji kasacyjnej jest wyeliminowanie z obiegu prawnego decyzji o sprzeciwie i uznanie wniesionego w terminie sprzeciwu za niebyły.

Organ odwoławczy rozpatrując odwołanie od decyzji wnoszącej sprzeciw po terminie określonym w art. 30 ust. 5 ustawy – Prawo budowlane musi uwzględnić

specyfikę instytucji zgłoszenia i uwzględnić ją przy podejmowaniu swojego rozstrzygnięcia. Upływ terminu z art. 30 ust. 5 ustawy – Prawo budowlane powoduje bowiem, że organ odwoławczy jest ograniczony w wyborze rodzaju rozstrzygnięć z art.138 k.p.a. i w takiej sytuacji może orzec albo o utrzymaniu decyzji o sprzeciwie w mocy (w obiegu prawnym pozostaje wówczas wydana w czasie trwania kompetencji organu pierwszej instancji decyzja o sprzeciwie), albo o uchyleniu zaskarżonej decyzji i umorzeniu postępowania (gdy dojdzie do przekonania, że decyzja organu pierwszej instancji była wadliwa i upłynął już termin ustawowy do wydania decyzji o sprzeciwie), albo też o umorzeniu postępowania odwoławczego (gdy zachodzą ku temu przesłanki: decyzja o sprzeciwie organu pierwszej instancji pozostaje w takim przypadku w obrocie prawnym).

W sprawie **II SA/Gd 197/09** Sąd dokonał wykładni § 12 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690 ze zm.). W ocenie Sądu, przepisy § 12 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. rozporządzenia przewidują pewne minimalne odległości pomiędzy sąsiednimi działkami, które nie mogą być przez inwestora naruszane, przy projektowaniu usytuowania budynków. Jego zamierzenia inwestycyjne zatem są dopuszczalne, ale muszą mieścić się w granicach, jakie ustanawia ustawodawca w przepisach cytowanego rozporządzenia, gdyż mają one charakter bezwzględnie obowiązujący. Rozporządzenie w § 12 przewiduje minimalne odległości pomiędzy działkami, które w wielu przypadkach są zaostrzone (np.: w odniesieniu do żłobków, przedszkoli - § 60 rozporządzenia). Skoro jest to odległość minimalna, to jej przestrzeganie ma charakter gwarancyjny, zwłaszcza w stosunkach sąsiedzkich. Chodzi bowiem nie tylko o względy estetyczne, które przyświecają inwestorom, ale przede wszystkim o bezpieczeństwo przeciwpożarowe, czy dojazd do budynków, możliwość planowania zieleni wokół nich, itd. Zadaniem organów administracji architektoniczno-budowlanej jest zatem szczególna dbałość o przestrzeganie tych przepisów. I nie bez znaczenia jest tu także interes indywidualny właścicieli nieruchomości sąsiednich, którzy mają prawo oczekiwać, że owe minimalne standardy odległościowe będą przestrzegane. W ocenie Sądu, taki sposób zaprojektowania przedmiotowej inwestycji byłby dopuszczalny, ale tylko pod warunkiem uzyskania zezwolenia na indywidualne odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych, uzyskane w trybie art. 9 ustawy – Prawo budowlane.

Rozstrzygając sprawę **II SA/Gd 31/10** Sąd wskazał, że w art. 49 b ust. 2 pkt 3 ustawy – Prawo budowlane chodzi o zgodność konkretnej budowy z planem, o spełnienie warunków planu, a nie o treść przepisów miejscowych w oderwaniu od konkretnej inwestycji. Gdyby chodziło wyłącznie o treść planu, to wymienione w przepisie zaświadczenie organu architektoniczno-budowlanego byłoby zupełnie zbędne, nie byłoby bowiem przeszkód, aby organ nadzoru budowlanego zbadał treść planu we własnym zakresie. Tymczasem chodzi o to, że to organ architektoniczno - budowlany ma zbadać zgodność inwestycji z planem i wydać w tym przedmiocie zaświadczenie (por. art. 217 § 2 pkt 1 k.p.a.).

W sprawie **II SA/Gd 383/10** Sąd wskazał, że pojęcie obszaru oddziaływania obiektu definiuje art. 3 pkt 20 Prawa budowlanego. Przepis ten określa, że jest to teren wyznaczony w otoczeniu obiektu budowlanego na podstawie przepisów odrębnych wprowadzających związane z tym obiektem ograniczenia w zagospodarowaniu tego terenu. Przez „przepisy odrębne” rozumieć należy wszelkie przepisy, które „wymuszają” jakiegokolwiek ograniczenia w zagospodarowaniu terenu z powodu istnienia w sąsiedztwie innego obiektu budowlanego. Wachlarz tych przepisów odrębnych jest

bardzo szeroki. W grę zatem mogą wchodzić przykładowo: i przepisy rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 26 października 1998 r. w sprawie przepisów techniczno – budowlanych dla lotnisk cywilnych (Dz.U. Nr 130, poz. 859 ze zm.), i przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 czerwca 2003 r. w sprawie warunków, jakie powinny spełniać objekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotnisk (Dz.U. Nr 130, poz. 1192), jak również przepisy zawarte w przywołanej w sprawie przez organ Konwencji o Międzynarodowym Lotnictwie Cywilnym, a także przepisy rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U.Nr 43, poz. 430). Te ostatnie zawierają szczegółowe wymogi dotyczące odległości zabudowy od pasów drogowych, obszarów kolejowych i właśnie lotnisk. Podkreślić jednak trzeba, że każdorazowo wybór określonych unormowań prawnych wyznaczających obszar oddziaływania obiektu musi być dostosowany do okoliczności sprawy i dokonanych w sprawie ustaleń.

Same zamiary właściciela sąsiedniej nieruchomości dotyczące sposobu jej zagospodarowania (np. pod lotnisko, kopalnię, przemysł, usługi, rolę, budownictwo mieszkaniowe ...itp) nie determinują zastosowania konkretnych „przepisów odrębnych” dla wyznaczenia obszaru oddziaływania obiektu, chyba że są to zamiary usankcjonowane prawnie w formie bądź określonych rozwiązań planistycznych, bądź właściwych decyzji administracyjnych (np. o warunkach zabudowy, o lokalizacji inwestycji celu publicznego, o zezwoleniu na realizację inwestycji w trybie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk pożytku publicznego ...itd.). W razie braku przepisów miejscowych i decyzji administracyjnych zastosowanie i wybór właściwych „przepisów odrębnych” musi odnosić się do istniejącego stanu zagospodarowania i faktycznego przeznaczenia terenów położonych w otoczeniu planowanego obiektu. W przeciwnym wypadku, czyli w sytuacji gdyby dobór odpowiednich „przepisów odrębnych” zdeterminowany był jedynie wolą (zamiarami) właścicieli, użytkowników wieczystych i zarządców terenów położonych w otoczeniu planowanego obiektu co do sposobu ich zagospodarowania, właściwe wyznaczenie obszaru oddziaływania byłoby praktycznie niemożliwe.

Rozstrzygnięcie sprawy **II SA/Gd 182/10** sprowadzało się do kwalifikacji robót budowlanych wykonanych przez inwestora w warunkach samowoli budowlanej. W tym zakresie Sąd zważył, że zgodnie z art. 28 ustawy - Prawo budowlane roboty budowlane, z zastrzeżeniem art. 29 i art. 30, można rozpocząć jedynie na podstawie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę. Przez roboty budowlane należy rozumieć budowę, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego (art. 3 pkt 7 ustawy – Prawo budowlane). Z kolei przez budowę należy rozumieć wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także jego odbudowę, rozbudowę, nadbudowę (art. 3 pkt 6 ustawy – Prawo budowlane). Przepisy art. 29 i 30 ustawy - Prawo budowlane nie przewidują zwolnienia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę części obiektu budowlanego stanowiącej schody zewnętrzne. Z bezspornych okoliczności faktycznych przedmiotowej sprawy wynikało, że inwestor wybudował przy istniejącym obiekcie budowlanym schody zewnętrzne o konstrukcji żelbetowej, prowadzące do pomieszczeń na poddaszu budynku. Tego typu inwestycja stanowi, w ocenie Sądu, rozbudowę istniejącego obiektu budowlanego, albowiem zwiększa jego charakterystyczny parametr, to jest wielkość. W wyniku wybudowania schodów zewnętrznych doszło bowiem do zwiększenia istniejącego obiektu budowlanego o wymiar wykonanych schodów.

W sprawie **II SA/Gd 650/09** Sąd uznał, że jeżeli przy wykonywaniu - na podstawie zgłoszenia - robót budowlanych polegających na ociepleniu ścian zewnętrznych budynku przekroczone zostały granice sąsiedniej nieruchomości to brak jest podstaw do prowadzenia postępowania naprawczego w trybie art. 51 Prawa budowlanego. W razie sporu na tym tle właścicielowi nieruchomości sąsiedniej przysługuje możliwość dochodzenia ewentualnych roszczeń na drodze postępowania cywilnego przed sądem powszechnym, m.in. opartych na art. 151 k.c., który stanowi, że jeżeli przy wznoszeniu budynku lub innego urządzenia przekroczone bez winy umyślnej granice sąsiedniego gruntu, właściciel tego gruntu nie może żądać przywrócenia stanu poprzedniego, chyba że bez nie uzasadnionej zwłoki sprzeciwił się przekroczeniu granicy albo że grozi mu niewspółmiernie wielka szkoda. Może on żądać albo stosownego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie odpowiedniej służebności gruntowej, albo wykupienia zajętej części gruntu, jak również tej części, która na skutek budowy straciła dla niego znaczenie gospodarcze.

W sprawie **II SA/Gd 664/09** Sąd przyjął, że ustalenie, iż budynek został podpiwniczony oraz że w ścianie zewnętrznej znajdującej się w odległości od 2m do 3m od granicy z sąsiednią działką budowlaną zostały wykonane otwory okienne, obligowało właściwe organy nadzoru budowlanego do przeprowadzenia postępowania legalizacyjnego określonego w art. 51 ustawy – Prawo budowlane. Wskazał, że w związku z treścią art. 51 ust. 7 ustawy – Prawo budowlane, brak jest podstaw, aby art. 51 ust. 1 pkt 3 teże ustawy i następnie art. 51 ust. 3 albo 4, stosować w razie istotnego odstąpienia od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę, gdy roboty budowlane, polegające na budowie obiektów budowlanych, do użytkowania których można przystąpić po zawiadomieniu o zakończeniu budowy, zostały zakończone. W stosunku do stwierdzonego odstępstwa polegającego na wykonaniu otworów okiennych w ścianie budynku znajdującej się w odległości od 2 do 3 m od granicy z sąsiednią działką budowlaną, zachodził przypadek określony w art. 50 ust. 1 pkt 4 *in fine* ustawy – Prawo budowlane. Z uwagi zaś na zakończenie przedmiotowej budowy, w myśl art. 51 ust. 7 ustawy – Prawo budowlane, oczywistym jest, że nie może być wydane postanowienie o wstrzymaniu robót budowlanych. Odpowiednie zastosowanie powinny znaleźć przepisy art. 51 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy – Prawo budowlane. W sytuacji, która miała miejsce w przedmiotowej sprawie, w stosunku do usytuowania budynku ze ścianą z otworami okiennymi w odległości mniejszej niż określona wyżej wymienionymi przepisami prawa, organy rozstrzygające winny były wydać decyzję na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 51 ust. 7 ustawy – Prawo budowlane, nakładając na inwestorów obowiązek wykonania robót budowlanych polegających na zamurowaniu otworów okiennych w celu doprowadzenia wykonanych robót budowlanych do stanu zgodnego z prawem, określając termin ich wykonania.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 759/09** Sąd wskazał, że z art. 83 ust.1 ustawy Prawo budowlane wynika, iż do właściwości powiatowego inspektora nadzoru budowlanego jako organu pierwszej instancji należą zadania i kompetencje, o których mowa w szczególności w art. 48-51. Z ust. 2 tego artykułu wynika natomiast, że organem wyższego stopnia w stosunku do powiatowego inspektora nadzoru budowlanego jest wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego.

Stosownie jednakże do treści do art. 83 ust. 3 ustawy Prawo budowlane do właściwości wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego jako organu pierwszej instancji należą zadania i kompetencje określone w art. 83 ust. 1 w sprawach, o których mowa w art. 82 ust. 3 i 4 Prawa budowlanego. Funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do wojewódzkich

inspektorów nadzoru budowlanego pełni natomiast Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego (art. 88a ust. 1 pkt 1 ustawy).

Z powyższych przepisów wynika zatem, że zadania i kompetencje wynikające z art. 50-51 ustawy Prawo budowlane, w sprawach obiektów i robót budowlanych dotyczących dróg publicznych krajowych wraz z obiektami i urządzeniami służącymi do utrzymania tych dróg i transportu drogowego oraz sytuowanymi w granicach pasa drogowego sieciami uzbrojenia terenu - niezwiązanymi z użytkowaniem drogi należą do właściwości wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego jako organu pierwszej instancji. Organem właściwym do rozpatrzenia i rozstrzygnięcia w oparciu o art. 51 w zw. z art. 50 ustawy Prawo budowlane sprawy dotyczącej robót wykonanych przez [...] na drodze krajowej nr [...] w miejscowości [...] był zatem jako organ pierwszej instancji Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego.

W ocenie Sądu fakt, że kontrola organu nadzoru budowlanego dotyczyła jedynie fragmentu wykonanych robót budowlanych w zakresie likwidacji zjazdu z tejże drogi krajowej na nieruchomości skarżącego [...] pozostaje bez wpływu na właściwość organu.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 288/09** Sąd zajął stanowisko w kwestii sposobu zakończenia postępowania administracyjnego prowadzonego w oparciu o art. 51 ustawy – Prawo budowlane w sytuacji gdy organ stwierdza brak podstaw do wydania jednej z decyzji przewidzianych w tym przepisie.

Sąd stwierdził, że rozstrzygnięcie "o braku podstaw do wydania decyzji", aczkolwiek stosowane w orzecznictwie, należy uznać za sprzeczne z prawem. Organy administracji zgodnie z zasadą legalizmu (art. 6 k.p.a.) mogą wydawać tylko takie decyzje, jakie dopuszcza prawo. Prawo zaś nie przewiduje decyzji o treści zastosowanej w rozpoznawanej sprawie. W ocenie Sądu, jeżeli w sprawie, w której organ administracji ma obowiązek działania z urzędu, organ administracji podejmie czynności i tym samym spowoduje, że zostało wszczęte postępowanie, nawet wtedy, gdy uczyni to na skutek żądania strony postępowania, i następnie w wyniku tego postępowania ustali, że nie zachodzą fakty określone w hipotezie normy prawnej zezwalającej mu na wydanie decyzji, to powinien postępowanie umorzyć. W ocenie Sądu jest to przypadek bezprzedmiotowości postępowania, o której mowa w art. 105 § k.p.a. Bezprzedmiotowość postępowania wiąże się z przedmiotem postępowania administracyjnego, którym jest sprawa administracyjna w rozumieniu art. 1 pkt 1 k.p.a., czyli wynikająca z przepisów prawa materialnego kompetencja organu administracji publicznej do wydania w indywidualnej sprawie decyzji administracyjnej. Przepisy prawa materialnego upoważniają organ administracji publicznej do wydania decyzji w określonych hipotezą normy prawnej okolicznościach faktycznych, na które składają się elementy przedmiotowe i podmiotowe. Postępowanie może być więc bezprzedmiotowe z przyczyn prawnych, gdy okaże się, że nie ma normy prawnej udzielającej organowi administracji publicznej kompetencji do wydania decyzji administracyjnej, lub z przyczyn faktycznych, gdy okaże się, że nie ma okoliczności faktycznych uzasadniających według hipotezy normy prawnej kompetencję organu administracji publicznej do wydania decyzji administracyjnej.

Rozstrzygnięcie sprawy **II SA/Gd 431/10** sprowadzało się do oceny zasadności odmowy organu administracji publicznej wydania zaświadczenia – w trybie art. 48 ust. 3 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane - o zgodności budowy z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego do celów postępowania legalizacyjnego toczącego się w stosunku do istniejącego obiektu budowlanego.

Zdaniem Sądu analiza treści planu prowadzi do wniosku, że nie dopuszcza on rozbudowy wszelkiej istniejącej zabudowy, lecz odnosi się on do zabudowy

gospodarczej w granicach istniejącej zabudowy zagrodowej. Natomiast z wniosku skarżącego o wydanie zaświadczenia wynika, że zrealizował on budynek rekreacji indywidualnej i to nie położony w obrębie istniejącego siedliska. W konsekwencji stwierdzić należało, że budowa (legalizacja) budynków rekreacji indywidualnej znajdujących się poza siedliskiem, na terenach rolniczych oraz lasów niewątpliwie nie pozwala na uznanie jej za zgodną z planem miejscowym.

Rozstrzygnięcie sprawy **II SA/Gd 448/10** sprowadzało się do oceny, czy okoliczność, że w dniu dokonania zgłoszenia rozbiórki schodów terenowych, nałożone były na inwestora przez organ nadzoru budowlanego określone obowiązki na podstawie art. 66 ustawy – Prawo budowlane, stanowi podstawę do uznania tej regulacji za „inny przepis” w rozumieniu art. 30 ust. 6 pkt 2 ustawy – Prawo budowlane.

Zdaniem Sądu błędny jest pogląd, że niemożliwe jest przeprowadzenie rozbiórki schodów, znajdujących się w złym stanie technicznym na podstawie art. 31 ustawy – Prawo budowlane, do czasu zakończenia postępowania zmierzającego do poprawy stanu technicznego schodów prowadzonego na podstawie art. 66 ustawy – Prawo budowlane. Tymczasem są to postępowania od siebie całkowicie niezależne, a ich przeprowadzenie uzależnione jest jedynie od wystąpienia przesłanek niezbędnych do ich wszczęcia. Tym samym przepis art. 66 ustawy – Prawo budowlane nie może być uznany za „inny przepis” w rozumieniu art. 30 ust. 6 pkt 2 tej ustawy. Ponadto należy wskazać, że przepis art. 66 ustawy – Prawo budowlane nie daje organom nadzoru budowlanego uprawnienia do nałożenia na właściciela obiektu nakazu jego rozbiórki, co czasem stanowi rozwiązanie technicznie i ekonomicznie najbardziej uzasadnione.

Oceniając w sprawie **II SA/Gd 92/10** charakter robót budowlanych, polegających na poszerzeniu otworu po zdemontowanych drzwiach, Sąd wskazał, że przepis art. 29 ust. 2 ustawy – Prawo budowlane wymienia roboty budowlane, które nie wymagają pozwolenia na budowę (wymagają natomiast zgłoszenia stosownie do art. 30 ust. 1 pkt 2). Do takich robót należy w szczególności remont. Jednakże, posiłkując się legalną definicją remontu (art. 3 pkt 8 Prawa budowlanego), którego istota polega na odtworzeniu (w istniejącym obiekcie budowlanym) stanu pierwotnego trzeba zauważyć, że [...] roboty budowlane nie ograniczyły się do wymiany stolarki drzwiowej, lecz poprzez poszerzenie otworu zewnętrznego, drzwiowego (rozkuciu w tym celu ściany po 5 cm z każdej strony) doszło do zmiany parametru użytkowego przedmiotowego lokalu mieszkalnego wraz ze zmianą sposobu otwierania drzwi, to zaś mieści się w definicji „przebudowy” (art. 3 pkt 7a Prawa budowlanego). Ocena zatem, że wykonano przedmiotowe roboty budowlane, będące przebudową, jak słusznie uznał organ II instancji, bez pozwolenia na budowę uprawniała organ nadzoru budowlanego do przeprowadzenia postępowania w trybie art. 51 ust. 1 pkt 1 – 2 w związku z art. 50 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa budowlanego.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 316/09** Sąd uznał, że w przypadku zamierzenia budowlanego obejmującego więcej niż jeden obiekt, pozwolenie na budowę może, na wniosek inwestora, dotyczyć wybranych obiektów lub zespołu obiektów, mogących samodzielnie funkcjonować zgodnie z przeznaczeniem. Jeżeli pozwolenie na budowę dotyczy wybranych obiektów lub zespołu obiektów, inwestor jest obowiązany przedstawić projekt zagospodarowania działki lub terenu, o którym mowa w art. 34 ust. 3 pkt 1, dla całego zamierzenia budowlanego.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że przedmiotowy przepis ma zastosowanie jedynie do przedsięwzięć budowlanych, których wykonanie wymaga uzyskania pozwolenia na budowę. Wynika to z systemowej wykładni przepisów Prawa

budowlanego. Nie można na podstawie tego przepisu wymagać od inwestora legitymowania się pozwoleniem na budowę obiektów, które takiego pozwolenia nie wymagają, ponieważ podlegają jedynie obowiązkowi zgłoszenia. Wniosek przeciwny byłby niedopuszczalny, gdyż prowadziłby do uniemożliwienia inwestorowi skorzystania z ułatwienia w procesie budowlanym, polegającego na braku obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę inwestycji, o których mowa w art. 29 Prawa budowlanego. Sąd wyjaśnił, że art. 29 ust. 1 pkt 20 Prawa budowlanego, wśród inwestycji zwolnionych z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę wymienia budowę przyłączy: elektroenergetycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, ciepłych i telekomunikacyjnych. Stosownie do art. 30 ust. 1 pkt 1a Prawa budowlanego, wprowadzonego do ustawy jej nowelą z 28 lipca 2005 r. (Dz.U. Nr 163, poz. 1364), budowa tych przyłączy wymaga jedynie zgłoszenia właściwemu organowi. Przy czym trzeba zauważyć, że budowa przyłączy wymaga zgłoszenia, o ile inwestor nie skorzysta z trybu uproszczonego dopuszczonego przez przepis art. 29a ust. 1 i 2 Prawa budowlanego, co także uzależnione jest od jego woli. Z tego względu Sąd podzielił pogląd, że wprawdzie budowa przyłączy może być realizowana na podstawie pozwolenia na budowę, lecz jest to uzależnione wyłącznie od woli inwestora uwzględnienia przyłączy w projekcie całego zamierzenia inwestycyjnego. Skoro budowa taka może być realizowana na podstawie zgłoszenia do właściwego organu (czy w trybie uproszczonym poprzez sporządzenie planu sytuacyjnego na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub mapy jednostkowej, która została przyjęta do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego), to tym bardziej może być realizowana na podstawie pozwolenia na budowę. Inwestor może zatem objąć całość zamierzenia inwestycyjnego jednym wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę, czyli zarówno budynek jak i przyłącza do niego. W takim przypadku całość zamierzenia zawiera się w projekcie budowlanym, który zostaje zatwierdzony w decyzji o pozwoleniu na budowę.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 641/09** Sąd zajął stanowisko, w którym stwierdził, że w razie stwierdzenia wykorzystywania obiektu budowlanego niezgodnie z jego przeznaczeniem określonym w decyzji udzielającej pozwolenia na budowę albo w zgłoszeniu, organ nadzoru budowlanego ma obowiązek wszcząć z urzędu postępowanie zmierzające do przywrócenia stanu zgodnego z prawem przy zastosowaniu przepisów art. 71 i 71a Prawa budowlanego. Warunkiem jednak wydania postanowienia, o którym mowa w art. 71a ust. 1 Prawa budowlanego dotyczącego wstrzymania użytkowania obiektu lub jego części oraz zobowiązania do przedłożenia dokumentacji, jest uprzednie jednoznaczne i niewątpliwe ustalenie w toku postępowania administracyjnego, że istotnie doszło do zmiany sposobu użytkowania w sposób określony w przepisie art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy.

2. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717 ze zm.)

Rozstrzygnięcie sprawy **II SA/Gd 155/10** sprowadzało się do wykładni art. 36 ust.4 w związku z art. 63 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Odnosnie art. 36 ust. 4 ustawy, Sąd wskazał, iż niewątpliwie brak jest możliwości odpowiedniego zastosowania tego przepisu wprost do przypadku wzrostu wartości nieruchomości wynikającej z wydania decyzji o warunkach zabudowy. Ustalenie stawki tej opłaty w uchwale rady gminy uznaje się za niedopuszczalne z uwagi na brak podstawy prawnej do wydania takiej uchwały. Prowadzi to do wniosku, iż stawkę opłaty musiałby w takiej sytuacji określać organ, który wydaje decyzję o warunkach zabudowy,

a więc organ wykonawczy, tak jak to miało miejsce w niniejszej sprawie. Kompetencja do określenia wysokości opłaty wynikającej ze wzrostu wartości nieruchomości w wyniku uchwalenia lub zmiany planu zagospodarowania przestrzennego, została w ustawie przekazana radzie gminy. Rozważana wykładnia przepisu, prowadzi do przerwania kompetencji przyznanej przez ustawodawcę organowi uchwałodawczemu gminy na organ wykonawczy. Zdaniem Sądu przyjęciu takiej wykładni sprzeciwia się rodzaj uregulowania nakładającego na obywatela obowiązek o charakterze pieniężnym. Decyzja administracyjna jest aktem stosowania prawa. Przyznanie organowi administracyjnemu kompetencji do określenia stawki opłaty, stanowiącej obciążenie finansowe, prowadziłby do sytuacji, w której decyzja ta stałaby się aktem prawotwórczym, jak to ma miejsce w przypadku uchwały rady gminy. Art. 217 Konstytucji stanowi, iż nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy. O ile za dopuszczalne należy uznać powierzenie kompetencji do określenia wysokości opłaty organowi uchwałodawczemu gminy stanowiącemu prawo miejscowe, w określonych przez ustawodawcę granicach, o tyle za niedopuszczalne uznać należy ustalenie wysokości stawki takiej opłaty w indywidualnym akcie stosowania prawa, jakim jest decyzja administracyjna.

Również w sprawie **II SA/Gd 623/09** Sąd zajął stanowisko w kwestii możliwości naliczenia opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego nie uchwaleniem planu, lecz wydaniem decyzji o warunkach zabudowy. Zdaniem Sądu ustalenie opłat, o których mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest ściśle powiązane z uchwaleniem planu miejscowego (art. 15 ust. 2 pkt 12 ustawy), w którym rada gminy określa stawki procentowe, a obowiązek ich uiszczenia powstaje, gdy w związku z uchwaleniem planu miejscowego lub zmianą tego planu wartość nieruchomości wzrośnie, a właściciel lub użytkownik wieczysty zbywa tę nieruchomość. W ocenie Sądu przepis art. 36 ust. 4 ustawy nie stanowi zatem samodzielnej podstawy prawnej poboru opłaty planistycznej i nie może być stosowany w przypadku braku stosownego zapisu w uchwalonym przez radę gminy planie. W ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym brak bowiem przepisu, który stanowiłby podstawę do ustalania stawki procentowej poza planem przez radę gminy. Z kolei art. 36 ust. 4 ustawy stanowi jedynie podstawę do pobrania przez wójta (burmistrza, prezydenta) jednorazowej opłaty ustalonej w planie, a więc nie dotyczy określenia stawki procentowej.

Sąd stwierdził, że w przypadku gdy wydawane są decyzje o warunkach zabudowy, odpowiednie stosowanie art. 36 i art. 37 ustawy prowadzi do wyłączenia stosowania art. 36 ust. 4 oraz art. 37 ust. 6 i 7 ustawy.

W sprawie zakończonej wyrokiem **II SA/Gd 634/09** Sąd stanął na stanowisku, że art. 53 ust. 4 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie daje podstaw do przyjęcia, aby istnienie [...] [zgody Ministra Środowiska na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne uzyskaną przy sporządzaniu miejscowych planów, które utraciły moc z dniem 31 grudnia 2003 r., w oparciu o art. 67 ustawy z 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym] zwalniało z obowiązku uzgodnienia z organami właściwymi w sprawach ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz melioracji wodnych. Brak też podstaw do przenoszenia złagodzenia ochrony gruntów rolnych i leśnych objętych taką zgodą, występującego na mocy art. 61 ust. 1 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w przypadku decyzji o warunkach zabudowy, na decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inną natomiast kwestią jest to, że istnienie takiej zgody może skłonić

organy właściwe w sprawach ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz melioracji do pozytywnego uzgodnienia decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W uzasadnieniu wyroku **II SA/Gd 505/09** Sąd stwierdził, że operat szacunkowy jest wyłącznym dowodem wzrostu wartości nieruchomości na skutek uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jednakże nie oznacza to, że jest on wyłączony spod oceny organu administracji, prowadzącego postępowanie, w którym ma on być podstawą ustaleń faktycznych. Do oceny operatu szacunkowego, jak każdego innego dowodu, mają zastosowanie art. 80 k.p.a., który nakazuje organowi administracji oceniać czy dana okoliczność została udowodniona na podstawie całokształtu materiału dowodowego, art. 7 k.p.a., który nakazuje podjąć wszelkie kroki niezbędne do dokładnego ustalenia stanu faktycznego oraz art. 77 § 1 k.p.a., który nakłada na organ administracji obowiązek wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego. Z tych przepisów wynika, że organ administracji winien wyczerpująco ocenić operat szacunkowy, zaś w razie jakichkolwiek wątpliwości co do jego prawidłowości podjąć działania zmierzające do usunięcia tych wątpliwości. Jedynym ograniczeniem w wyborze tych działań, stawianym przez ustawodawcę, jest zakaz zastąpienia innym dowodem dowodu z operatu szacunkowego w zakresie ustalenia wartości nieruchomości. Nie jest jednakże wykluczone żądanie wyjaśnienia przez rzeczoznawcę majątkowego sporządzonej wyceny, w tym w obecności stron postępowania.

Istota sprawy **II SA/Gd 127/10** sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy skarżące jako jednemu z tzw. przedsiębiorstw przesyłowych będącego właścicielem gazociągu tj. urządzenia służącego do doprowadzania lub odprowadzania gazu, nie stanowiącego z mocy art. 49 § 1 kodeksu cywilnego części składowej nieruchomości, przysługuje przymiot strony w postępowaniu o stwierdzenie nieważności decyzji ustalającej warunki zabudowy dla terenu przez który ten gazociąg przebiega. Zdaniem Sądu okoliczność ta nie uprawniała skarżącej do bycia stroną w sprawach w postępowaniach zwykłych i nadzwyczajnych związanych z ustaleniem warunków zabudowy dla nieruchomości na której usytuowany jest gazociąg. Powołane przez skarżącą normy prawne odnoszące się do jej obowiązków związanych z ochroną sieci i zapewnieniem dostaw, a także odnoszące się do jej odpowiedzialności cywilnej nie kreują jej interesu prawnego w postępowaniu administracyjnym (ani w trybie zwykłym, ani też nadzwyczajnym) w sprawie warunków zabudowy dla działki uczestnika. Dla spełnienia warunku „oparcia” interesu strony na konkretnej normie prawa materialnego nie jest wystarczające wskazanie jakiegokolwiek przepisu prawa określającego jej obowiązek lub uprawnienie wobec innego podmiotu (osoby trzeciej).

Rozstrzygnięcie sprawy **II SA/Gd 107/10** wymagało dokonania oceny, czy organ administracji prawidłowo ustalił, że przy wydaniu decyzji o warunkach zabudowy w sposób rażąco naruszono prawo, albowiem nie został spełniony wymóg z art. 61 ust.1 ustawy, a mianowicie brak wszystkich przesłanek dla wydania decyzji. Zgodnie z treścią decyzji o warunkach zabudowy działka nr [...] położona jest na obszarze Nadmorskiego Parku Krajobrazowego oraz w pasie technicznym brzegu morskiego. W treści samej decyzji wskazano, że teren objęty wnioskiem położony jest w pasie brzegu morskiego, w którym ustalono zakaz lokalizowania obiektów. Zdaniem Sądu ustalenie warunków zabudowy dla działki nr [...] położonej w pasie technicznym brzegu morskiego, bez uwzględnienia postanowień obowiązującego w granicach Nadmorskiego Parku Krajobrazowego prawa miejscowego zawartego w rozporządzeniu Wojewody Pomorskiego rażąco narusza prawo w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

W sprawie **II SA/Gd 89/10** Sąd uznał dopuszczalność skargi z art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym na uchwałę w przedmiocie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Stwierdził, że skarga z art. 101 ust. 1 tej ustawy przysługuje na każdą uchwałę rady gminy podjętą w sprawie z zakresu administracji publicznej, niezależnie od tego czy ma ona charakter aktu prawa powszechnie obowiązującego czy też nie, o ile została podjęta w sprawie z zakresu administracji publicznej. Uchwała w przedmiocie studium –co nie ulega wątpliwości - jest uchwałą z zakresu administracji publicznej (por. art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym i art. 3 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Sąd wyjaśnił, że wprowadzanie do niedawna przyjmowano w orzecznictwie sądowoadministracyjnym, iż studium, nie mając charakteru aktu prawa miejscowego, nie może w zasadzie naruszyć interesu prawnego strony skarżącej, to jednak całkowicie nie wykluczano takiej możliwości podkreślając konieczność badania okoliczności danej sprawy. Z uwagi na wprowadzoną ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zmianę w odniesieniu do charakteru studium, a zwłaszcza stopień związania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obecnie przeważające jest stanowisko, iż wskutek uchwalenia studium może dojść do naruszenia interesu prawnego wymaganego do zaskarżenia uchwały w trybie wyżej cytowanego przepisu. Sąd stwierdził ponadto, że ustalenia Studium oczywiście nie stanowią przepisów powszechnie obowiązujących to jednak nie sposób nie zauważyć, że przez konieczność ich respektowania przez organy gminy mają one również wpływ na sposób wykonywania prawa własności przez właścicieli, na ich decyzje w odniesieniu do zagospodarowania własnych nieruchomości. Sąd uznał zatem, że skarżący są legitymowani do skutecznego wniesienia skargi w trybie art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zdaniem Sądu nie powinno dojść do takiej sytuacji, że działki skarżących, które nie znajdują się w strefie zalewowej zostały w Studium objęte granicami strefy zalewu. Jeżeli do takiej sytuacji doszło to niestety konsekwencje tych wadliwych ustaleń Studium nie mogą obciążać skarżących i bezpodstawnie skutkować ograniczeniem ich prawa własności. Sąd podkreślił, że konieczność obrony przyjętych przez Radę kierunków zagospodarowania w aktach planowania (w studium i planie) ograniczających prawo własności zawsze – co do zasady - obciąża organ gminy. Zatem w rozpatrywanej sprawie to niewątpliwie Rada winna wykazać jednoznacznie, że działki skarżących w istocie wchodzą w granice strefy zalewowej. Zdaniem Sądu przeznaczenie działek skarżących na cele związane z urządzeniem zieleni miejskiej również nastąpiło bezpodstawnie. Rada nie wykazała ani konieczności takiego rozwiązania, ani prymatu tego celu nad przysługującym skarżącym prawem własności.

W sprawie **II SA/Gd 16/10** Sąd przyjął, że zaskarżony skargą zapis uchwały o miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przewidujący sposób finansowania budowy miejsc parkingowych w formie wkładu inwestora, należało uznać za podjęty z naruszeniem art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W sprawie **II SAB/Gd 30/10** Sąd wskazał, że z art. 4 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, iż w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy czym lokalizację inwestycji celu publicznego ustala się w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, zaś sposób zagospodarowania terenu i warunki zabudowy dla innych inwestycji ustala się w drodze

decyzji o warunkach zabudowy. Zgodnie zaś z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jeżeli wniosek o ustalenie warunków zabudowy dotyczy obszaru, w odniesieniu do którego istnieje obowiązek sporządzenia planu miejscowego, postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia warunków zabudowy zawiesza się do czasu uchwalenia planu. Sąd uznał w rozpatrywanej sprawie, że nieuchwalenie przez radę gminy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, powoduje niemożność zagospodarowania i zabudowy nieruchomości skarżącej, co narusza jej interes prawny, wynikający z prawa własności i uprawnia ją do wniesienia skargi na bezczynność. W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że określony w tym przepisie dwuletni termin do wykonania czynności, w postaci sporządzenia i uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na zasadach określonych w odrębnych przepisach (ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) jest terminem ustawowym.

W ocenie Sądu, rozstrzygając sprawę ze skargi na bezczynność na podstawie art. 101a ust.1 w zw. z art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, Sąd może zobowiązać organ pozostający w bezczynności do wykonania czynności nakazanych prawem. Wprawdzie z ust. 2 art. 101a wynika, że sąd administracyjny może nakazać organowi nadzoru wykonanie niezbędnych czynności na rzecz skarżącego, na koszt i ryzyko gminy, jednakże zdaniem Sądu przepis ten nie stanowi przeszkody do skierowania nakazu do pozostającego w bezczynności organu gminy. W sprawie bezczynności dotyczącej podjęcia uchwały w przedmiocie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Sąd może zobowiązać Radę Miasta do wykonania czynności nakazanych prawem, tj. do sporządzenia i uchwalenia planu w zakresie zgodnym z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

Rozstrzygnięcie w sprawie **II SA/Gd 405/10** sprowadzało się do oceny, czy spełniona została, określona w art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przesłanka wydania decyzji o warunkach zabudowy polegająca na dostępie terenu do drogi publicznej.

Zdaniem Sądu nie można uznać, że teren ma dostęp do drogi publicznej w rozumieniu art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy w przypadku, gdy istnieje wyłącznie możliwość uzyskania w przyszłości takiego dostępu, poprzez budowę mostu, która nie została zrealizowana w dacie podejmowania rozstrzygnięcia o warunkach zabudowy. Podkreślić należy, iż ustawodawca wskazując, iż dostęp do drogi publicznej może odbywać się przez drogę wewnętrzną, nie wyjaśnił w tym zakresie podstaw korzystania przez inwestora z nieruchomości stanowiącej drogę wewnętrzną. W sytuacji gdy nieruchomość położona jest przy drodze wewnętrznej, powstałej w wyniku dokonanego podziału nieruchomości, prawo właściciela do korzystania z niej nie budzi wątpliwości. Zgodnie bowiem z art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 2642 poz. 2603 ze zm.) dotyczącym warunków podziału nieruchomości, za dostęp do drogi publicznej uważa się również wydzielenie drogi wewnętrznej wraz z ustanowieniem na tej drodze odpowiednich służebności dla wydzielonych działek gruntu albo ustanowienie dla tych działek innych służebności drogowych, jeżeli nie ma możliwości wydzielenia drogi wewnętrznej z nieruchomości objętej podziałem; nie ustanawia się służebności na drodze wewnętrznej w przypadku sprzedaży wydzielonych działek gruntu wraz ze sprzedażą udziału w prawie do działki gruntu stanowiącej drogę wewnętrzną. Inwestor posiadający nieruchomość położoną przy drodze wewnętrznej wywodzi zatem swój tytuł do korzystania z drogi wewnętrznej z prawa współwłasności tej drogi lub ustanowionej

na niej służebności drogowej. Inaczej zdaniem Sądu wygląda sytuacja gdy dostęp do drogi publicznej ma się odbywać przez drogę wewnętrzną, przy której działka inwestora nie jest położna i do której inwestor nie posiada żadnego tytułu prawnego. W ocenie Sądu zarzut skargi, iż warunek dostępu do drogi publicznej jest spełniony także w sytuacji, gdy działka nie posiada dojazdu, lecz jakiegokolwiek dojście, w tym ścieżkę, do tej drogi, nie jest uzasadniony. Projektowany obiekt budowlany spełniać musi warunki rozporządzenia Ministra Infrastruktury warunków z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 447/09** Sąd wyraził pogląd, że wprawdzie zabudowa jednorodzinna jak i zabudowa budynkiem mieszkalnym w ramach zabudowy zagrodowej służą realizacji tego samego celu – zamieszkiwaniu, jednak z uwagi na różny sposób zagospodarowania terenu nie można przyjąć, iż zabudowa jednorodzinna stanowi kontynuację funkcji zabudowy zagrodowej. Zabudowa zagrodowa służy bowiem przede wszystkim prowadzeniu działalności gospodarczej i stanowi miejsce zamieszkania i pracy rolnika, a grunty zajęte pod budynki mieszkalne w gospodarstwach rolnych uznaje się za grunty wykorzystywane rolniczo.

Sąd wyjaśnił, że zabudowa siedliskowa związana jest z prowadzeniem gospodarstwa rolnego. Przeznaczenie danego terenu na zabudowę siedliskową wiąże się z konsekwencjami dotyczącymi realizacji przyszłych inwestycji na tym obszarze. Przewidziana przepisami możliwość zagospodarowania działki zagrodowej wykazuje znaczne odrębności od działki budowlanej przeznaczonej pod budownictwo mieszkaniowe.

Z istnieniem gospodarstwa rolnego wiążą się określone niedogodności dla nieruchomości sąsiednich. Prowadzenie działalności rolniczej jest bowiem związane co do zasady z immisjami związanymi z prowadzoną działalnością rolniczą, jak hałasy maszyn rolniczych, inwentarza żywego czy też zapachy związane z prowadzoną na nieruchomości produkcją. Przepis art. 144 k.c. stanowi podstawę ochrony uprawnień właściciela nieruchomości przed wpływem niekorzystnych czynników z innych nieruchomości i może stanowić materialnoprawną podstawę interesu, o którym jest mowa w art. 28 k.p.a. Sąd podkreślił, że odległość nieruchomości skarżących od nieruchomości, dla której ustalono warunki zabudowy i zagospodarowania terenu jest niewielka, wynosi 8 m, obie nieruchomości oddziela wąski pas terenu, który wykorzystywany jest jako droga. W tych okolicznościach organ winien był rozważyć, iż kolizja funkcji oraz uciążliwości związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego przemawiają za uznaniem, iż skarżący jako właściciele nieruchomości przeznaczonej pod jednorodzinne budownictwo mieszkaniowe posiadają w świetle art. 28 k.p.a., oparte na treści art. 144 k.c. prawo do ochrony swego interesu w postępowaniu o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla zabudowy zagrodowej w ramach siedliska rolniczego przewidzianej w niewielkiej odległości od ich nieruchomości.

Rozstrzygnięcie sprawy **II SA/Gd 788/09** sprowadzało się do oceny, czy w ramach procedury planistycznej dokonano skutecznego uzgodnienia projektu planu z Urzędem Lotnictwa Cywilnego oraz czy w przypadku braku skutecznego uzgodnienia istotne jest, czy do projektu planu w rzeczywistości wprowadzono zmiany wynikające ze stanowiska tego Urzędu odmawiającego uzgodnienia projektu planu oraz czy obiekty planowane wokół lotniska spełniają warunki o których mowa w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie warunków, jakie powinny spełniać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu

lotniska (Dz.U. z 2003 r. Nr 130, poz. 1192 ze zm.) oraz w art. 15 ust. 2 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zdaniem Sądu z istoty uzgodnienia wynika, iż organ występujący o dokonanie uzgodnienia jest związany jego treścią. Zatem tylko pozytywne uzgodnienie, względnie uzgodnienie na określonych warunkach, może stanowić podstawę kontynuowania procedury w zakresie uchwalania planu, skoro ustawodawca w art. 17 pkt 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nałożył na wójta (burmistrza, prezydenta miasta) obowiązek wprowadzenia do projektu zmian wynikających z uzyskanych uzgodnień.

W przekonaniu Sądu Rada Gminy nie wykazała istnienia przesłanek do przyjęcia "milczącego uzgodnienia" na podstawie przepisu z art. 25 ust.2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ze względu na udzielenie przez Urząd Lotnictwa Cywilnego odpowiedzi po upływie określonego terminu. Brak bowiem dokumentacji uzasadniającej powyższe ustalenie. Ponadto nawet odmowa uzgodnienia wydana przez organ z uchybieniem terminu 21 dni, doręczona organowi przed datą uchwalenia planu miejscowego, nie daje podstaw do przyjęcia tzw. fikcji prawnej uzgodnienia projektu w świetle art. 25 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

3. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.)

Przedmiotem sprawy **II SA/Gd 472/10** było żądanie zwrotu nieruchomości przejętej na rzecz Skarbu Państwa w trybie ustawy z dnia 25 czerwca 1948 r. o podziale nieruchomości na obszarach miast i niektórych osiedli (Dz.U. z 1952 r., nr 4, poz. 172) z uwagi na jej zbędność na cel określony w akcie notarialnym.

W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że cel przejęcia nieruchomości został określony w akcie notarialnym i cel ten określono jako ulice. Zatem zarzut skarżącej gminy, że celem przejęcia była szeroko rozumiana użyteczność publiczna, pominięta przez organy, nie może zasługiwać na uwzględnienie.

Sąd zważył ponadto, że nie mogą mieć znaczenia w sprawie okoliczności, że teren przedmiotowej działki może w przyszłości być wykorzystany pod przebudowę ciągów komunikacyjnych, albowiem przedmiotem sprawy jest orzekanie o zwrocie nieruchomości już wyłączonej na rzecz Skarbu Państwa, z celem przeznaczenia jej na cel publiczny. Takim celem w sprawie była budowa ulicy, a nie planowany w przyszłości układ komunikacyjny.

Ponadto Sąd w uzasadnieniu wyroku zawarł rozważania odnośnie art. 140 ustawy o gospodarce nieruchomościami, wskazał, że w sprawie odstąpienie prawa własności nastąpiło bezpłatnie. W konsekwencji powyższego brak jest podstaw do zastosowania art. 140 ustawy. Sąd podkreślił, że powoływany przez skarżącą przepis art. 140 ust. 4 ustawy odnosi się do sposobu ustalania odszkodowania określonego w przepisie art. 140 ust. 2, ten z kolei dotyczy zwrotu odszkodowania ustalonego w decyzji o wyłączeniu. W niniejszej sprawie w akcie przejęcia nieruchomości takie odszkodowanie nie zostało przyznane, w akcie notarialnym stwierdzono wprost, że przejęcie to dokonuje się bezpłatnie. Zatem nie ma podstaw do zastosowania również przepisu art. 140 ust. 4 ustawy, który przewiduje zwiększenie lub zmniejszenie zwracanego odszkodowania, w zależności od działań gminy podjętych na nieruchomości. Skoro odszkodowanie nie zostało wypłacone, to nie ma podstaw prawnych do nakazania jego zwrotu.

W sprawie **II SA/Gd 111/10** Sąd podkreślił, że odszkodowanie ustalone po myśli art. 130 ust. 1 zdanie drugie ustawy o gospodarce nieruchomościami wyznacza

aktualna wartość nieruchomości, nie mniej jednak stan tej nieruchomości winien być przyjęty z dnia „pozbawienia lub ograniczenia praw” czyli w rozpatrywanej sprawie z daty decyzji wywłaszczeniowych. Zdaniem Sądu w sprawie administracyjnej, której przedmiotem jest ustalenie odszkodowania od Skarbu Państwa za wywłaszczone nieruchomości, to na organach administracji publicznej (staroście i wojewodzie) ciąży obowiązek dbania nie tylko o interes skarżących, ale również o szeroko rozumiany interes Skarbu Państwa. Odszkodowanie powinno być zatem ustalone ściśle wedle reguł wskazanych w przepisach prawa. W rozstrzyganej sprawie spór dotyczył m.in. zagadnienia czy i w jaki sposób oraz w oparciu o które przepisy prawa organ powinien ustalić odszkodowanie za nieruchomości wywłaszczone przed wejściem w życie obecnie obowiązującej ustawy o gospodarce nieruchomościami w sytuacji gdy następnie stwierdzono nieważność decyzji wywłaszczeniowych w odniesieniu do ustalonego odszkodowania. W tej kwestii Sąd podzielił stanowisko organu II instancji co do konieczności wydania odrębnej decyzji o odszkodowaniu przy zastosowaniu art. 233 i 129 ust. 5 pkt 3 u.g.n., co w konsekwencji powodowało konieczność jego ustalenia w oparciu o zasadę wskazaną w art. 136 ust. 1 zdanie drugie u.g.n.

Rozstrzygnięcie sprawy **II SA/Gd 716/09** sprowadzało się do oceny, czy skarżącym przysługiwał status strony w postępowaniu w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji podziałowej. Zdaniem Sądu skarżącym przysługiwałby przymiot strony w postępowaniu podziałowym dotyczącym nieruchomości, stanowiącej własność Gminy [...], jedynie wówczas gdyby służyło im do tejże nieruchomości prawo użytkowania wieczystego albo inne ograniczone prawo rzeczowe. Żadne z tych praw skarżącym nie przysługuje, nie mieli zatem również legitymacji do domagania się wszczęcia postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji Wójta Gminy [...] z dnia [...] r., zatwierdzającej projekt podziału działki [...], do której wnioskodawcom nie przysługuje tytuł prawny.

4. Ustawa z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz.U. z 2000 r. Nr 84, poz. 948 ze zm.)

Podstawą rozstrzygnięcia w sprawie **II SA/Gd 465/10** był przepis art. 37a ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz.U. z 2000 r. Nr 84, poz. 948 z późn. zm.), zgodnie z którym grunty wchodzące w skład linii kolejowych pozostające w dniu 28 lutego 2003 r. we władaniu PKP S.A., niestanowiące własności Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub PKP S.A. stają się z dniem 1 czerwca 2003 r. z mocy prawa własnością Skarbu Państwa za odszkodowaniem. Zgodnie z treścią art. 37a ust. 7 powyższej ustawy wspomniane odszkodowanie jest ustalane i wypłacane według zasad i trybu określonych w przepisach o odszkodowaniach za wywłaszczone nieruchomości, na wniosek dotychczasowego właściciela gruntu, złożony w okresie od dnia 1 czerwca 2003 r. do dnia 31 grudnia 2007 r. Po upływie tego okresu roszczenie o odszkodowanie nie przysługuje. Roszczenie o odszkodowanie nie przysługuje również w przypadku, gdy grunt wchodzący w skład linii kolejowych, pozostawał do dnia 31 maja 2003 r. w posiadaniu samoistnym PKP S.A. lub jej poprzedników prawnych nieprzerwanie przez okres co najmniej 30 lat.

Rozstrzygnięcie sprawy sprowadzało się do oceny co ustawodawca rozumie przez pojęcie „posiadanie samoistne” nieruchomości. Zdaniem Sądu dla właściwego ustalenia treści pojęcia „posiadanie samoistne” konieczne jest sięgnięcie do definicji zawartej w art. 336 k.c.

Zdaniem Sądu PKP S.A. jak również jej poprzednicy prawni, eksploatując linie kolejowe, dokonując ich bieżącej konserwacji oraz wykonując inne zabiegi związane z zapewnieniem bezpiecznego przejazdu pociągów władały tym terenem jak właściciel przez okres dłuższy niż 30 lat. W tym przypadku rozstrzygające znaczenie ma bowiem rozległy zakres władania rzeczą na wzór właściciela.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 461/10** Sąd zajął stanowisko, że art.37a ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz.U. z 2000 r. Nr 84, poz. 948 ze zm.) ma zastosowanie jedynie do nieruchomości, które w dniu 28 lutego 2003 r. nie stanowiły własności Skarbu Państwa.

5. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 92 poz. 880ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 196/10** Sąd wskazał, że norma art.83 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. Nr 151 z 2009 r. poz. 1220 ze zm.) nie określa żadnych szczególnych przesłanek udzielenia pozwolenia na wycięcie drzew lub odmowy jego wydania. Rozstrzygnięcie sprawy odbywa się w tym przypadku w granicach tzw. uznania administracyjnego. Z uregulowań ustawy wynika, iż przewidziane w art. 83 ust. 1 ustawy zezwolenie na wycięcie drzew jest wyjątkiem od reguły zachowania drzew jako elementu przyrody, podlegającego ochronie prawnej. W art. 83 ust. 4 pkt 6 ustawy wskazano, iż wniosek o wydanie zezwolenia powinien zawierać przyczynę zamierzonego usunięcia drzewa. Zezwolenie na wycięcie drzew nastąpić może jedynie w sytuacji, gdy przyczyna taka zostanie za organ uznana za przyczynę ważną, uzasadniającą rezygnację z przewidzianej ustawą ochrony drzew.

Nadto Sąd wskazał, iż z uregulowań ustawy i aktu wykonawczego – rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 października 2004 r. w sprawie stawek opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew (Dz.U. Nr 228 poz. 2306) wynika, iż ustawodawca obejmując drzewa ochroną zróżnicował ją w zależności od wieku drzewa oraz gatunku drzewa, co do zasady obejmując zwiększoną ochroną drzewa starsze oraz drzewa uznane za bardziej gatunkowo wartościowe. Świadczy o tym zwolnienie z uzyskania pozwolenia na wycięcie drzew, których wiek nie przekracza 5 lat (art. 83 w ust. 6 ustawy) i przewidziany w art. 85 ust. 2 ustawy wielokrotny wzrost maksymalnej opłaty w zależności od obwodu drzewa (związanego z jego wiekiem) oraz zróżnicowanie stawek za 1 cm obwodu pnia drzewa w rozporządzeniu dla różnych gatunków drzew.

Norma art.83 ust.1 ustawy z samej swej istoty stanowi ograniczenie przysługującego właścicielowi prawa własności nieruchomości. Cele i uregulowania ustawy o ochronie przyrody są zbieżne z przewidzianymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej postulatami ochrony środowiska i możliwością wprowadzania związanych z nią ograniczeń (art. 31 ust. 1, art. 5, art. 74 art. 86 Konstytucji).

6. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206).

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 562/09** ze skargi na rozporządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 15 maja 2006 r. Nr 55/06 w sprawie Parku Krajobrazowego Sąd uznał, że strona skarżąca nie wykazała naruszenia swego

interesu prawnego w rozumieniu art. 63 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, ponieważ w chwili nabycia udziałów w nieruchomości położonej na terenie Parku skarżony przez nią przepis zakazujący lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od krawędzi brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego miał charakter obowiązujący, co oznacza, że nieruchomość w dacie nabycia, z uwagi na swoje położenie, objęta była zakazem zabudowy. Przyjąć zatem należy, że skarżony przepis rozporządzenia w niczym nie zmienił sytuacji prawnej strony, wynikającej z ograniczonego już w chwili nabycia zakresu wykonywania prawa własności.

7. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku **II SA/Gd 643/09** Sąd zawarł rozważania dotyczące skutków wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 czerwca 2008 roku, wydanego w sprawie o sygn. akt P 18/06, opublikowanego w Dzienniku Ustaw z dnia 7 lipca 2008 roku, nr 119, pod poz. 770.

Wyrok ten bezpośrednio odniósł skutek jedynie w sprawach dotyczących zaliczek alimentacyjnych. Orzekając w sprawie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka Sąd również miał go jednak na uwadze, ponieważ zakwestionowana powyższym wyrokiem definicja osoby samotnie wychowującej dziecko użyta dla potrzeb ustawy o zaliczce alimentacyjnej, na gruncie ustawy o świadczeniach rodzinnych winna zostać - w ocenie Sądu - tak samo zinterpretowana.

Sąd - dla potrzeb skonstruowania normy prawnej regulującej prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka, posługując się wzorcami zawartymi w przytoczonych powyżej przepisach Konstytucji RP, dokonał zgodnej z Konstytucją wykładni definicji osoby samotnie wychowującej dziecko, zawartej w art. 3 pkt 17a ustawy o świadczeniach rodzinnych, i uznał, że osobą samotnie wychowującą dziecko jest każdy rodzic, który wychowuje swoje dziecko bez drugiego rodzica tego dziecka.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 623/10** Sąd zawarł rozważania dotyczące zasad stosowania art. 30 ust. 9 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zdaniem Sądu „szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny”, o których mowa w art. 30 ust. 9 ustawy o świadczeniach rodzinnych to nie tylko wysokość miesięcznych dochodów, ale również wiek i stan zdrowia. Oczywistym jest, że osiągnięcie dochodu poniżej tzw. kryterium dochodowego w większości przypadków może wskazywać na konieczność zastosowania art. 30 ust. 9 chociażby z tego względu, że niecelowym jest z jednej strony udzielanie stronie – będącej w trudnej sytuacji materialnej - wsparcia pomocowego ze środków publicznych, a z drugiej strony ściąganie od niej należności z tytułu nienależnego świadczenia na rzecz de facto Państwa. Nie oznacza to jednak, że uzyskiwanie dochodów powyżej tzw. kryterium dochodowego automatycznie wyklucza możliwość umorzenia nienależnie pobranego świadczenia. Zależy to i od ich wielkości i od innych okoliczności takich jak: wiek, zdolność do pracy, możliwości poprawy warunków materialnych i życiowych.

Ponadto Sąd zawarł ocenę prawidłowości, zawartego w formularzu wniosku o przyznanie świadczeń, pouczenia o okolicznościach uzasadniających zwrot świadczenia określonych art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zdaniem Sądu pouczenie, ażeby mogło skutkować uznaniem wypłaconych świadczeń za nienależnie pobrane, musi być wyraźne, jasne i dostosowane do osoby wnioskującej o jego przyznanie. W odniesieniu do osób chorych i starszych pouczenie zawarte

w formularzu, który najczęściej wypełnia albo pracownik socjalny, albo inna osoba na prośbę strony i który ostatecznie pozostaje w aktach organu nie może spełnić swojej roli.

W sprawie **II SA/Gd 759/10** Sąd wskazał, że rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 2 czerwca 2005 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne w § 18 określa zasady obliczania dochodu rodziny w sposób nie dający pogodzić się ze stanowiącą podstawę jego wydania ustawą o świadczeniach rodzinnych. Zdaniem Sądu wydane na podstawie art. 23 ust. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych rozporządzenie dotyczyć powinno jedynie szczegółowego sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne. § 18 rozporządzenia nie mieści się w zakresie przedmiotowym aktu, skutkiem czego uznać należy, że wydany został bez upoważnienia ustawowego. Przepis aktu wykonawczego wykraczający poza delegację ustawową i tym samym sprzeczny z ustawą nie może stanowić podstawy do wydania decyzji administracyjnej.

W sprawie **II SA/Gd 268/10** Sąd przyjął, że umowa, jaką zawarła skarżąca, bez względu na to czy była to umowa nieodpłatnego użyczenia, czy też umowa dzierżawy gospodarstwa rolnego, nie została wymieniona w przepisie art. 5 ust. 8a ustawy. Skarżąca nie jest emerytką lub rencistką, zaś przedmiotowa umowa dzierżawy nie została przez nią zarejestrowana w organie ewidencji gruntów i budynków, co jest warunkiem uznania, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2008r. Nr 50, poz. 291 ze zm.).

Wobec powyższego bez znaczenia dla sposobu ustalania dochodu z gospodarstwa rolnego skarżącej pozostawała podnoszona przez nią okoliczność, że faktycznie nie uzyskuje z niego dochodu. Ze stanowiskiem skarżącej nie można się zgodzić. Samo bowiem posiadanie gospodarstwa rolnego powoduje, że organ wydający decyzję w przedmiocie przyznania zasiłku rodzinnego winien, obliczając dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się, uwzględnić fakt posiadania gospodarstwa rolnego stosując wyliczenie przewidziane w art.5 ust. 8 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 598/10** Sąd zajął stanowisko, że art.3 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych ma charakter wyjątku. Powinno się go więc wyklądać systemowo, mając także na względzie cel ustawy o świadczeniach rodzinnych, mieszczącej się, co wymaga podkreślenia, w systemie przepisów pomocowospołecznych, a więc z istoty skierowanych do osób i jak w tym przypadku do rodzin - wymagających wsparcia i socjalnej ochrony.

Zdaniem Sądu orzekającego w omawianej sprawie, zmiana składu osobowego rodziny, w rozumieniu tego pojęcia zgodnie z art. 3 pkt 16 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w trakcie roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy, nie może być utożsamiana z uzyskaniem dochodu (art. 3 pkt 24 ustawy). Natomiast ewentualne skutki zmiany składu osobowego rodziny, mające wpływ na zmianę sytuacji dochodowej rodziny, powinny być uwzględnione proporcjonalnie do okresu, w jakim dochody te wpływają na sytuację dochodową rodziny. W sytuacji, gdy R.P., w roku poprzedzającym okres zasiłkowy (2008 r.), był członkiem rodziny przez 5 miesięcy i 4 dni, nie sposób jest wliczyć całego dochodu uzyskanego przez niego w roku 2008 do dochodu rodziny za 2008 rok. Przeciwno takiej interpretacji przepisu art. 3 pkt 2 sprzeciwia się przede wszystkim jego literalne brzmienie. Skoro ustawodawca użył określenia „przeciętny miesięczny dochód” w roku kalendarzowym, to trudno przyjąć, że rozstrzygnięcia podjęte w niniejszej sprawie przez organy, mieszczą się w zakresie

tych pojęć. W ocenie Sądu w sytuacji, w której do dochodu rodziny zostaje doliczony całoroczny dochód osoby, która stała się członkiem tej rodziny na 5 miesięcy przed upływem okresu wynikającego z art. 3 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, nie można mówić o kryterium przeciętności dochodu.

Organy orzekające o zasiłku rodzinnym, zgodnie z art. 5 ust. 1 w zw. z art. 3 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustalają i analizują stan faktyczny związany z ustaleniem dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym wydanie decyzji. Żaden z tych przepisów nie upoważnia jednak organów do przyjmowania fikcji, zgodnie z którą dolicza się dochód męża skarżącej za cały 2008 r., mimo iż stan prawny wynikający z faktu zawarcia małżeństwa, co miało wpływ na pojęcie „rodziny” w odniesieniu do sytuacji wnioskodawczynie, nastąpił w trakcie trwania tego roku.

8. Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.)

Rozstrzygnięcie sprawy **II SA/Gd 530/10** sprowadzało się do oceny, z jaką datą należało przyznać skarżącemu świadczenia z pomocy społecznej w postaci zasiłku stałego i opłacania składek na ubezpieczenie społeczne.

Sąd uznał, że organy administracyjne orzekające w sprawie miały możliwość przyznania skarżącemu zasiłku stałego (wraz z opłacaniem składek na ubezpieczenie zdrowotne), począwszy od miesiąca grudnia 2009 r., to jest od miesiąca, w którym skarżący złożył wniosek o zasiłek stały. Bezzasadne było żądanie skarżącego przyznania mu zasiłku stałego za okres niepełnosprawności ustalony w orzeczeniu Sądu Rejonowego. Skarżący ze świadczeń z pomocy społecznej korzystał już wcześniej, lecz wniosku o przyznanie zasiłku stałego oraz świadczenia w postaci opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne nie można było zakwalifikować jako wniosku o kontynuację świadczenia (a w konsekwencji odstąpić od zastosowania reguły wyrażonej w art. 106 ust. 3 ustawy i przyznać świadczenia za okres od dnia 19 grudnia 2008 r.). Przyczyną takiej oceny była okoliczność, że wcześniejsze świadczenia, z których skarżący korzystał, nie miały związku z orzeczonym wobec niego stopniem niepełnosprawności. Jak wynika z akt sprawy, skarżący regularnie korzystał ze świadczeń w postaci zasiłku okresowego oraz zasiłków celowych, w tym zasiłków celowych przyznanych w ramach programu rządowego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania", które to świadczenia nie mają bezpośredniego związku z orzeczonym wobec skarżącego stopniem niepełnosprawności.

W sprawie **II SA/Gd 671/10** Sąd wskazał, że istota przyznawania zasiłku celowego specjalnego polega na tym, że osoba znajdująca się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, pomimo iż jej dochód przekracza kryterium dochodowe ustanowione w ustawie o pomocy społecznej, może ubiegać się o zasiłek w formach przewidzianych w art. 41 pkt 1 i 2 ustawy. Celem takiej wyjątkowej regulacji jest stworzenie możliwości ubiegania się przez stronę o udzielnie pomocy w takich indywidualnych sytuacjach życiowych, które nie poddają się ustawowej klasyfikacji. Ocena nie może być wynikiem przekonania organu, że zależy tylko od jego uznania. Wbrew stanowisku organu II instancji, przyznanie lub odmowa przyznania takiej pomocy może nastąpić jedynie po starannym i wszechstronnym wyjaśnieniu okoliczności danej sprawy, a wydana decyzja musi być wyczerpująco uzasadniona przez wskazanie dlaczego dokonano takiego a nie innego rozstrzygnięcia. Wynika to z podstawowych zasad postępowania administracyjnego. Zgodnie, bowiem z art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. z 2000 roku Nr 98, poz. 1071 ze zm.), organy administracji publicznej działają na podstawie prawa, natomiast zgodnie z art. 7 k.p.a. są zobowiązane do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy.

9. Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 1, poz. 7 ze zm.)

W sprawie **II SA/Gd 502/10** Sąd uznał, że błędnie organ odwoławczy, a także organ instancji zinterpretowały termin „kwartał” użyty w treści art. 10 ust. 7 i 8 ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej.

W ocenie Sądu pojęcie to należy odczytywać mając na uwadze treść wszystkich przepisów ustawy, a w szczególności definicji ustawowej bezskutecznej egzekucji, która stosownie do art. 2 pkt 1 oznacza egzekucję, w wyniku której nie wyegzekwowano należności z tytułu świadczeń alimentacyjnych za okres trzech ostatnich miesięcy.

Skoro bowiem zgodnie z art. 10 ust. 7 tej ustawy organ właściwy wierzyciela po upływie kwartału dokonuje rozliczenia pomiędzy wypłaconą zaliczką a wyegzekwowanym przez komornika świadczeniem alimentacyjnym, a w konsekwencji na podstawie art. 10 ust. 8 wysokość zaliczki w następnym kwartale stanowić ma różnicę pomiędzy świadczeniem alimentacyjnym albo kwotami, o których mowa w art. 8, a wysokością wyegzekwowanego świadczenia alimentacyjnego, to w ocenie Sądu jedynym racjonalnym znaczeniem tegoż terminu może być okres kolejnych trzech miesięcy wypłaty zaliczki alimentacyjnej.

Zdaniem Sądu ustawodawca w przepisach art. 10 ust. 7 i 8 ustawy używa terminu kwartał w znaczeniu trzech miesięcy, w których wypłacana jest zaliczka alimentacyjna.

Rozstrzygnięcie sprawy **II SA/Gd 112/10** sprowadzało się do oceny, czy świadczenie alimentacyjne są świadczeniami, do których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia.

Zdaniem Sądu aktualnie w ustawodawstwie krajowym, świadczenia w postaci zaliczek alimentacyjnych zastąpione zostały świadczeniami alimentacyjnymi zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7). Wobec tożsamości funkcjonalnej obu świadczeń przyjąć należy, iż przyznawane obecnie świadczenie z funduszu alimentacyjnego należy do kategorii świadczeń rodzinnych w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. „h” rozporządzenia Rady nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie.

10. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2001r., Nr 62, poz. 627 ze zm.)

W sprawie **II SA/Gd 614/09** ocena Sądu sprowadzała się do kontroli zgodności z prawem decyzji określającej dopuszczalny poziom hałasu w środowisku.

Sąd wskazując art. 113, 114 i 115 ustawy Prawo ochrony środowiska uznał, że organy obu instancji nie dokonały ustaleń niezbędnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Pomimo konsekwentnego kwestionowania przez skarżącą wydawanych w sprawie decyzji organy nie podjęły kroków mających na celu ustalenie faktycznego sposobu wykorzystania terenu, w szczególności zaś nie wskazały jaka powierzchnia jest brana pod uwagę, nie uzasadniły zasadności wydzielenia poszczególnych obszarów. Co więcej, najpierw wydzielono obszary A, B, C i D i ustalano, jaki mają one charakter, podczas gdy powinno być odwrotnie. Wydzielenie odrębnych terenów powinno być wynikiem analizy faktycznego zagospodarowania i wykorzystywania tego terenu, czyli terenu zakładu, i sąsiednich terenów, która to pozwalałaby na ewentualne

zróznicowanie terenów o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania. Jednocześnie winna być uwzględniona zasada określona w art. 114 ust. 2, że w sytuacji, gdy teren może być zaliczony do kilku rodzajów terenów, uznaje się że dopuszczalne poziomy hałasu powinny być ustalone dla przeważającego rodzaju terenu. Takich ustaleń w toku postępowania nie dokonano.

11. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 525/10** Sąd wskazał, że organy obu instancji prawidłowo zaliczyły przedmiotowe przedsięwzięcie do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 74 ust.1 pkt 2 ustawy, albowiem zgodnie z art. 173 ust.1 pkt 2 ustawy do czasu wydania przepisów wykonawczych, za takie przedsięwzięcia uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być stwierdzony. Do takich przedsięwzięć zaliczone zostały instalacje do przetwarzania celulozy, co wynika z § 3 ust. 1 pkt 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz.U. Nr 257, poz. 2573 ze zm.). Umożliwiło to organowi pierwszej instancji wydanie postanowienia stwierdzającego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Gdy właściwy organ zakwalifikuje takie przedsięwzięcie, jako wymagające przeprowadzenia oceny, wydaje postanowienie stwierdzające obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Skutkuje to jednocześnie nałożeniem na inwestora obowiązku sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w którym winien zawrzeć analizę elementów określonych w tym postanowieniu, a ponadto dostosować raport do wymogów określonych w art. 66 i art. 67 ustawy. Dokonanie szczegółowej oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia jest zatem możliwe dopiero po uzyskaniu od inwestora ww. wspomnianego raportu. W przedmiotowej sprawie organ pierwszej instancji wydając postanowienie w trybie art. 63 ust.1 ustawy słusznie uznał, że dla planowanej inwestycji niezbędne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko i w tym celu zobowiązał inwestora do sporządzenia raportu w zakresie przewidzianym w art. 66 ustawy oraz wskazał na elementy, które wymagają szczegółowej analizy, posiłkując się w tym zakresie również postanowieniami organów opiniujących.

W postanowieniu o odrzuceniu skargi w sprawie **II SAB/Gd 45/10** Sąd stwierdził, że w celu objęcia kontrolą sądu administracyjnego stanu, w którym organ administracji publicznej nie udziela żądanej informacji z tej przyczyny, że w ocenie organu nie stanowi ona informacji środowiskowej w rozumieniu ustawy z 2008 r., strona winna wnieść skargę na bezczynność w przedmiocie udzielenia informacji o środowisku. W postępowaniu zainicjowanym tego typu skargą sąd administracyjny będzie zobowiązany do przeprowadzenia oceny, czy żądana przez stronę informacja stanowi informację środowiskową określoną w tejże ustawie.

12. Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 1991 r. Nr 7, poz. 24 ze zm.)

Rozstrzygnięcie sprawy II SA/Gd 76/10 sprowadzało się do oceny, czy skarżący spełniał przesłanki określone w art. 118 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Organy rozpatrujące żądanie skarżącego miały obowiązek uwzględnić aktualny stan prawny nieruchomości objętej wnioskiem. Bezzasadnie twierdził skarżący, że stan prawny nieruchomości należało rozpatrywać według chwili złożenia wniosku. Istotnie ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników nie wskazuje wprost, jaką chwilę należy przyjmować dla oceny stanu prawnego nieruchomości. W ocenie Sądu istotnym jest, że decyzja wydana na podstawie art. 118 u.s.r. ma charakter konstytutywny, co oznacza, iż przyznanie na jej podstawie własności nieruchomości następuje z datą uprawomocnienia się decyzji. Istotne znaczenie w tym przypadku przypisać należy nie temu, czy działka objęta wnioskiem stanowi własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego w dniu wpłynięcia do organu stosownego żądania i wszczęcia na tej podstawie postępowania administracyjnego, ale przede wszystkim temu, czy działka pozostaje własnością wymienionych podmiotów w momencie orzekania przez organ (wydania decyzji administracyjnej). W dacie wydania rozstrzygnięcia nieruchomość musi pozostawać własnością Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, albowiem wydając decyzję konstytutywną organ prowadzący postępowanie musi uwzględnić stan faktyczny i prawny występujący w dniu wydania decyzji.

13. Ustawy z dnia 31 marca 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzickich (Dz. U. Nr 87, poz. 395 ze zm.)

Rozstrzygnięcie w sprawie II SA/Gd 572/10 sprowadzało się do oceny, czy skarżący spełniał przesłanki pozwalające uznać go za osobę represjonowaną w rozumieniu ustawy. Przy analizie art. 2 pkt 2 lit. a) ustawy Sąd miał na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 grudnia 2009 r., sygn. akt: K 49/07, zgodnie z którym, art. 2 pkt 2 ustawy w zakresie, w jakim pomija przesłankę deportacji (wywiezienia) do pracy przymusowej w granicach przedwojennego państwa polskiego, jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zdaniem Sądu warunkiem prawidłowego rozpatrzenia wniosku skarżącego o przyznanie świadczenia pieniężnego, było poczynienie wyczerpujących ustaleń pozwalających na stwierdzenie, czy wobec niego miała miejsce deportacja (wywiezienia) do pracy przymusowej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy nadanym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 grudnia 2009 r. Uwzględniając przepisy ustawy i treść ww. wyroku wraz z jego uzasadnieniem, uznać należy, że deportacja musiała łączyć się z przymusowym wywiezieniem, wyrwaniem i odizolowaniem od dotychczasowego środowiska. Stan deportacji najczęściej wiązał się z życiem w otoczeniu wrogości, wyobcowania mentalnościowego, kulturowego i językowego. W czasie tym dochodziło do ogólnego pogorszenia warunków egzystencji w stosunku do życia w dotychczasowym miejscu zamieszkania. Osoba deportowana zwykle nie miała możliwości korzystania z rzeczy codziennego użytku, sprzętu, mebli, ubrań zgromadzonych w domu. Nie mogła utrzymywać więzi oraz pozytywnych relacji rodzinnych i sąsiedzkich. W warunkach konkretnych okoliczności sprawy ważnym jest ustalenie, czy osoba deportowana mogła odwiedzać dom rodzinny, znajomych, przyjaciół. Nie bez znaczenia pozostaje wiek osoby deportowanej, a co za tym idzie zdolność do samodzielnej egzystencji, jak i warunki, w których osoba musiała

funkcjonować w miejscu deportacji (gdzie spała, jak wyglądał dzień takiej osoby, jak się odżywiała). Stwierdzenie takie skutkuje tym, że deportacja uzyskiwała bardziej dotkliwą formę. Sąd zauważył, że przepis art. 2 pkt 2 ustawy nie zawiera żadnych wskazań co do odległości deportacji (wywiezienia), a Trybunał Konstytucyjny określił, że z deportacją mamy do czynienia w przypadku przymusowej zmiany miejsca dotychczasowego pobytu i wyrwaniem z dotychczasowego środowiska. Te okoliczności powinny być zatem przedmiotem zainteresowania i ustaleń organu. Innymi słowy, nie można wykluczyć sytuacji, w której strona była deportowana, mimo iż znajdowała się w niedalekim oddaleniu od dotychczasowego miejsca zamieszkania.

14. Ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j. Dz.U. 2002 r., Nr 42, poz. 371 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie II SA/Gd 315/10 Sąd uznał za bezzasadny zarzut skarżącej, iż w ustawie o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, uprawnienia osób deportowanych do pracy na teren Niemiec i osób przebywających na zesłaniu na terenie Związku Radzieckiego zostały uregulowane odmiennie, w sposób dyskryminujący osoby represjonowane przez III Rzeszę i sprzeczny z art. 2 i 32 Konstytucji.

W art. 4 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy ustawodawca wskazał, iż represjami w rozumieniu ustawy są okresy przebywania z przyczyn politycznych, religijnych i narodowościowych na przymusowych zesłaniach i deportacji w ZSRR. Jak wynika z preambuły do ustawy została ona uchwalona w uznaniu za szczególne zasługi dla Polski tych wszystkich obywateli polskich, którzy walczyli o suwerenność i niepodległość Ojczyzny.

Z działalnością kombatancą ustawodawca zrównał zatem zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy, jedynie takie represje, które wynikały ze szczególnych powodów - z przyczyn politycznych, religijnych i narodowościowych i były podejmowane w szczególnym celu, związanym z niszczeniem istotnych dla narodu polskiego, a wskazanych w preambule, wartości. Niewątpliwie deportacja na teren Niemiec w celu pracy przymusowej miała charakter represji, represja ta, niezależnie od jej dotkliwości, co do zasady, miała jednak inny cel i wynikała z innych okoliczności niż represje przewidziane w art. 4 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy. Celem tym było bowiem uzyskanie przez okupanta taniej siły roboczej, kosztem okupowanego społeczeństwa. Takie uregulowanie ustawy, w cenie Sądu, nie narusza konstytucyjnej zasady równości, ani zasady sprawiedliwości społecznej, wynikających z art. 32 ust. 1 i art. 2 Konstytucji. Podkreślić należy, iż uprawnienia z tytułu deportacji do pracy przymusowej zarówno na terenie Niemiec jak i Związku Radzieckiego zostały uregulowane w ustawie o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, w taki sam sposób. Ustawodawca w tym zakresie, wbrew stanowisku skarżącej, nie poczynił rozróżnienia w uprawnieniach osób podlegających represjom tego samego rodzaju, w obu tych krajach. Natomiast powoływany przez skarżącą przepis art. 4 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy ma inny zakres i dotyczy przebywania na przymusowych zesłaniach i deportacji w ZSRR z przyczyn politycznych, religijnych i narodowościowych.

WYDZIAŁ III

1. **Ustawa z dnia 19 marca 2004 r. Prawo celne (Dz.U. Nr 68, poz.622 ze zm.) - Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (WKC) (Dz.U.UE.L.92.302.1) (Dz.UE-sp.02-4-307)**

W sprawie **III SA/Gd 444/09** Sąd dokonując kontroli rozstrzygnięć organów administracji celnej w przedmiocie korekty zgłoszeń celnych w części dotyczącej klasyfikacji odprawionego towaru wskazał - powołując wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 20 października 2005r. sygn. akt C-468/03 w sprawie *Overland Footwear Ltd v. Commissioners of Customs & Excise* - że art. 78 ust. 3 Wspólnotowego Kodeksu Celnego nie rozróżnia pomyłek lub braków możliwych do skorygowania od tych, których skorygować nie można. Pojęcie nieprawidłowe lub niekompletne dane należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono zarówno pomyłki lub braki rzeczowe, jak i błędy w interpretacji stosownych przepisów.

Rzeczą organów celnych, do których wpłynął wniosek o dokonanie kontroli postimportowej w trybie art. 78 WKC jest zaś podjęcie wszelkich niezbędnych czynności, o których mowa w art. 78 ust. 2 WKC. Czynności te powinny zostać dokonane w zgodzie z regulującymi postępowanie dowodowe w sprawach celnych przepisami art.121 § 1 i 2, art. 122 art. 123 § 1 oraz działu IV rozdziału 11 Ordynacji podatkowej.

W szeregu spraw dotyczących klasyfikacji taryfowej mrożonych przedżołądków wołowych (m.in. sprawa o sygnaturze **III SA/Gd 245/10**) Sąd uznał, że w uwagach do Działu 5 Nomenklatury Scalonej, dotyczącego produktów pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienionych ani niewłączonych stwierdzono, że dział ten nie obejmuje produktów jadalnych (innych niż m.in. żołądki zwierząt). Natomiast wyjaśnienia do Taryfy celnej, będące załącznikiem do Obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie wyjaśnień do Taryfy celnej stwierdzają, że pozycja 0504 obejmuje jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (z wyjątkiem rybich) w całości lub kawałkach, nawet niejadalne, świeże, chłodzone, mrożone, solone, w solance, suszone lub wędzone. Produkty przygotowane lub zakonserwowane w inny sposób są wyłączone (zasadniczo dział 16). Ponadto dodano, że pozycja ta obejmuje flaki i żwacze, wyraźnie wskazując, że ugotowane klasyfikowane są do działu 16. Przedmiotowe przedżołądki, co było niesporne, nie spełniały kryteriów podrobów schłodzonych, solonych, w solance, suszonych lub wędzonych, których pozycja 0504 dotyczy, dlatego rozważać można jedynie zakwalifikowanie przedżołądków do świeżych lub mrożonych.

W ocenie Sądu mrożonych przedżołądków nigdy nie można kwalifikować do działu 2, zaś do działu 16 tylko wówczas, o ile zostały one ugotowane. Nomenklatura Scalona nie definiuje bowiem pojęć „sparzone”, „ugotowane”.

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 108/10** Sąd skonstatował, że raport Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) stanowi dla organów administracji celnej wiarygodną informację co do autentyczności świadectwa pochodzenia i jako dokument urzędowy korzysta z domniemania autentyczności i zgodności z prawdą.

Przepis art. 194 § 3 Ordynacji podatkowej przewiduje możliwość przeprowadzenia dowodu przeciwko dokumentom, z czego wynika, że domniemanie ustawowe autentyczności i zgodności z prawdą raportu można obalić.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 228/10** Sąd analizując problematykę zwolnień celnych wskazał, że przy wykładni przepisów dotyczących systemu wspólnotowych zwolnień celnych, (odnośnie definicji "*miejsce zamieszkania*") w pierwszej kolejności należy brać pod uwagę równoważne mu znaczeniowo pojęcie "*stałego zamieszkiwania*" zawarte bezpośrednio w tych przepisach oraz pomocniczo, stosując wykładnię systemową definicję "*miejsca zamieszkania*" zawartą art.25 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny. Według tego artykułu "*miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu*".

Nie można uznać, że zameldowanie na pobyt stały w Polsce miałoby być potwierdzeniem skutecznego i ostatecznego przeniesienia zwykłego miejsca zamieszkania z określonego kraju do Polski.

W realiach rozpatrywanej sprawy miała miejsce sytuacja, w której skarżąca zachowała swój ośrodek interesów życiowych poza granicami Polski, gdzie pozostali jej synowie oraz część mienia, *nota bene* sprowadzonego później do Polski. Taka sytuacja w ocenie Sądu nie wypełniła dyspozycji art. 2 **rozporządzenia nr 918/83** ustanawiającego wspólnotowy system zwolnień celnych.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 47/10** Sąd wskazał, że zgodnie z art. 29 ust. 1 WKC wartością celną przywożonych towarów jest wartość transakcyjna, to znaczy cena faktycznie zapłacona lub należna za towary, wtedy gdy zostały one sprzedane w celu wywozu na obszar celny Wspólnoty. Dopiero jeśli ta podstawowa forma ustalenia wartości celnej towaru okaże się niemożliwa, uzasadnione jest ustalenie wartości celnej towaru w oparciu o przepisy art. 31 i 32 WKC.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 286/10** dotyczącej klasyfikacji taryfowej stalowych elementów do produkcji bram i ogrodzeń oraz części konstrukcji metalowych rozważając możliwości odstąpienia od retrospektywnego księgowania długu celnego Sąd wskazał, że w wyroku ETS z dnia 19 października 2000 r. w sprawie C - 15/99 Hans Sommer GmbH & Co. KG p-ko Hauptzollamt Bremen – jednego z wielu rozstrzygnięć Trybunału zawierającego interpretację art. 5 ust. 2 rozporządzenia Rady (EWG) Nr 1697/79 – odpowiednika obecnego przepisu art. 220 ust. 2 lit. b Wspólnotowego Kodeksu Celnego aktywny – samodzielny błąd organu celnego uzasadniający odstąpienie od retrospektywnego księgowania długu celnego może polegać także na powtarzającym się akceptowaniu przez organy celne błędów zgłaszającego. Błędy te mogą dotyczyć zarówno np. doliczenia pewnego rodzaju kosztów do wartości celnej (sprawa C - 15/99 Hans Sommer GmbH) jak i zastosowania wadliwej klasyfikacji taryfowej (por. wyrok ETS w sprawie Hewlett Packard France przeciwko Directeur Générale des Douanes, C - 250/91). Jak wskazuje się w literaturze (por. glosa Wojciecha Morawskiego do wyroku Hans Sommer – w Publikacji Elektronicznej ABC nr 63136) w praktyce działania Komisji i Trybunału dopuszcza się uznanie za „samodzielny” błąd organu w rozumieniu omawianego przepisu błąd polegający na takim zachowaniu organu, które można określić jako zaniechanie, gdy błąd handlowca mógł być wykryty przez starannie działającego funkcjonariusza celnego, dysponującego wszelkimi informacjami, aby ten błąd wykryć. W niniejszej sprawie weryfikujący zgłoszenia celne skarżącego funkcjonariusze mieli wiedzę na temat charakteru sprowadzanego towaru – gdyż dokonano rewizji celnej.

Skoro dwukrotne zbadanie towaru przez kompetentny organ celny nie doprowadziło do wykluczenia sprowadzonego towaru z kategorii objętej pozycją 7308 Taryfy Celnej, a przeciwnie potwierdziło prawidłowość zastosowania tej pozycji – to można przyjąć, że charakter sprowadzonego towaru i brzmienie pozycji zastosowanej przez importera i pozycji 7326 Taryfy Celnej zróżnicowanych w sposób

niezbyt wyrazisty – czyniły wykrycie błędu przez importera szczególnie trudnym, a wręcz niemożliwym. Takiej ocenie nie stoi na przeszkodzie także i stwierdzenie, że skarżący jest w swej dziedzinie profesjonalistą. Profesjonalizm nie znosi bowiem zasady zaufania do organów państwa w sytuacjach, w których stosowane przez te organy przepisy prawa wymagają istotnych zabiegów interpretacyjnych.

Skoro zaś organy te weryfikując zgłoszenia celne dotyczące podobnego towaru nie dostrzegły nieprawidłowości – choć ich istnienie rozważały, to profesjonalny przedsiębiorca miał pełne prawo, by przyjąć, że dokonana przez te organy ocena jest prawidłowa i by w swej dalszej działalności działać stosownie do rezultatów tej oceny.

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 153/10** Sąd wskazał, że zobowiązanie gwarancyjne, o jakim mowa w art.145 ust. 2 lit.b) rozporządzenia Komisji (EWG) Nr 2454/93 z **dnia** 2.07.1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania Rozporządzenia Rady (EWG) Nr 13/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny musi mieć charakter stanowczy i nie pozostawiający wątpliwości co do intencji stron a także co do sposobu załatwienia sprawy.

W przypadku gdy postanowienia umowy zawartej przez dany podmiot z kontrahentem nie zawierają precyzyjnej klauzuli gwarancyjnej sprzedającego względem kupującego przewidującej ustalenie nowej, niższej ceny transakcyjnej towarów z tytułu wad jakościowych dokonanie korekty zgłoszenia celnego w zakresie wartości celnej oraz określenia należności celno – podatkowych jest niemożliwe.

2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j. Dz.U. z 2009 Nr 12, poz. 68 ze zm.) oraz Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 507/09** Sąd przyjął, że od orzeczenia „właściwej komisji dyscyplinarnej”, wydanego na skutek odwołania ukaranego od kary upomnienia na piśmie wymierzonej przez przełożonego dyscyplinarnego w trybie art.118 ustawy, przysługuje obwinionemu odwołanie do komisji odwoławczej, co powoduje, że przed organami PSP postępowanie dyscyplinarne toczyć się będzie w dwóch instancjach, pozwalając zachować ukaranemu możliwość rozpatrzenia jego sprawy w dwóch instancjach i – zagwarantować prawo skargi do sądu administracyjnego.

Taki pogląd nie koliduje w ocenie Sądu z poglądami, w świetle których „właściwa komisja dyscyplinarna”, o jakiej mowa w art. 118 ust.2 ustawy, działa jako organ I instancji w postępowaniu dyscyplinarnym.

Określenie „odwołanie”, o którym mowa w art. 118 ust. 1 ustawy jest określeniem mylącym, bowiem bardziej fortunnym byłoby użycie w tym wypadku określenia, że ukarany „wnosi sprzeciw” czy „protest” od ukarania karą upomnienia przez przełożonego dyscyplinarnego.

Odnosząc powyższe rozważania do stanu faktycznego sprawy Sąd stanął na stanowisku, że od orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej przy Komendancie Wojewódzkim PSP przysługuje skarżącej odwołanie do właściwej komisji odwoławczej, o czym skarżąca winna zostać pouczone w wyniku niniejszego orzeczenia sądu.

Dopiero zaś w wyniku rozpatrzenia odwołania skarżącej i wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną II instancji (odwoławczą), zostaną spełnione warunki określone w art. 124j ustawy, umożliwiające stronom wniesienie skargi na orzeczenie kończące postępowanie dyscyplinarne w drugiej instancji do sądu administracyjnego.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 6/10** wyrok Sądu stanowił następstwo wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 listopada 2009 r. w sprawie o sygn.akt P 61/08 (Dz. U. z 2009 r. , Nr 202, poz. 1568)).

W przedmiotowym orzeczeniu, stanowiącym następstwo pytania prawnego składu orzekającego w Wydziale III WSA w Gdańsku Trybunał Konstytucyjny orzekł, że § 57 pkt 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lipca 1991 r. w sprawie właściwości i trybu postępowania komisji lekarskich podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych w zakresie, w jakim powoduje uznanie policjanta za całkowicie niezdolnego do pełnienia służby z powodu nosicielstwa wirusa HIV bez względu na stan zdrowia, jest niezgodny z art. 60 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W ocenie Sądu decyzje organów obu instancji zostały wydane nie tylko w oparciu o przepisy kompetencyjne oraz art. 41 ust.1 pkt 1 ustawy o Policji, który stanowi, że policjanta zwalnia się ze służby w przypadkach orzeczenia trwałej niezdolności do służby przez komisję lekarską, lecz - w istocie rzeczy - w oparciu o przepis określający przesłankę trwałej niezdolności policjanta do służby - § 57 pkt 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lipca 1991 r. w sprawie właściwości i trybu postępowania komisji lekarskich podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, który przewiduje m.in., że stwierdzenie u policjanta nosicielstwa wirusa HIV powoduje uznanie go za całkowicie niezdolnego do pełnienia służby. Zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja podobnie jak poprzedzająca ją decyzja organu I instancji oparta została między innymi na podstawie przepisów, których niekonstytucyjność została stwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny cytowanym powyżej wyrokiem. Zachodziła zatem oczywista podstawa do uchylecia wydanych w sprawie rozstrzygnięć w przedmiocie zwolnienia funkcjonariusza ze służby.

3. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 63/10** Sąd analizując kwestię dofinansowania kosztów kształcenia w celu przygotowania zawodowego wskazał, że przepis art. 42a ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r.o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy należy rozpatrywać łącznie z regulacją zawartą w art. 41 ust. 3b przedmiotowej ustawy. Ustawodawca przewidział bowiem, że art. 41 ust. 3b stosuje się odpowiednio.

W ocenie Sądu brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia dla różnicowania z punktu widzenia zachowania prawa do stypendium sytuacji bezrobotnego, który rozpoczyna pracę zarobkową na podstawie umowy o pracę lub o pracę nakładczą i takiego bezrobotnego, który pracę zarobkową rozpoczyna na podstawie umowy o dzieło. Wykładnia celowościowa analizowanych przepisów – zgodna z konstytucyjną zasadą równości, nakazuje bowiem wszystkich bezrobotnych, którzy uzyskali stypendium i następnie rozpoczęli pracę zarobkową - bez względu na to w jakiej formie prawnej - traktować jednakowo co do prawa do zachowania stypendium.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 495/09** Sąd wskazał, że do okresu wymaganego do nabycia prawa do zasiłku zalicza się także okresy zatrudnienia w państwach, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a - c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, na zasadach określonych przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich Unii Europejskiej – art. 71 ust. 7 ustawy.

Zdaniem Sądu przepis art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a. nie wprowadza żadnego elementu kwalifikującego naruszenie właściwości organu administracji publicznej. Tak więc każdy taki przypadek w odniesieniu do wszystkich rodzajów właściwości jest przesłanką stwierdzenia nieważności. W orzecznictwie NSA wyrażono pogląd, że naruszenie

każdego rodzaju właściwości przez organ administracji przy wydawaniu decyzji administracyjnej powoduje nieważność decyzji bez względu na trafność merytorycznego rozstrzygnięcia. Przepisy o właściwości mają bowiem charakter bezwzględnie obowiązujący a organy z urzędu muszą przestrzegać swojej właściwości.

W konsekwencji organ po wydaniu decyzji w przedmiocie statusu bezrobotnego i ustaleniu, iż strona nadal chce zaliczenia do okresu uprawniającego do zasiłku okresu zatrudnienia w Wielkiej Brytanii winien postanowieniem przekazać właściwemu organowi wniosek skarżącego wraz ze złożonymi dokumentami celem wydania przez ten organ decyzji w przedmiocie świadczenia z tytułu bezrobocia. Zgodnie bowiem z unormowaniem zawartym w art. 65 § 1 k.p.a., jeżeli organ administracji publicznej, do którego wniesiono podanie jest niewłaściwy w sprawie, niezwłocznie przekazuje je do organu właściwego.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 374/10** skład orzekający skonstatował, że przepis art. 40 § 1 k.p.a. nie ma zastosowania do zawiadamiania bezrobotnych o terminie stawiennictwa w powiatowym urzędzie pracy, gdyż regulacja ta dotyczy doręczania pism w toku postępowania administracyjnego.

W ocenie Sądu termin z art. 33 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jest terminem prawa materialnego, do którego nie znajdują zastosowania przepisy regulujące doręczenia w procedurze administracyjnej. Oznacza to, że organ nie mógł na podstawie tych przepisów przyjąć domniemania daty doręczenia wezwania na termin do stawiennictwa w powiatowym urzędzie pracy. Przedmiotowa wadliwość doprowadziła zaś do naruszenia przepisów prawa materialnego tj. art. 33 ust. 3 i 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które to naruszenie miało wpływ na wynik sprawy.

4. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz.U. z 2005r. Nr 108, poz.908 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 października 2005 r. w sprawie szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez kierujących pojazdami instruktorów i egzaminatorów (Dz.U. Nr 217, poz. 1834 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 551/09** dotyczącej zawieszenia postępowania administracyjnego w sprawie skreślenia z ewidencji egzaminatorów Sąd uznał, że nie można podzielić poglądu organów administracji publicznej, zgodnie z którym samo postawienie egzaminatorowi zarzutów popełnienia przestępstw związanych z pełnioną przez niego funkcją skutkuje uznaniem, że nie daje on rękojmi należytego wykonywania obowiązków, a co za tym idzie przesądzenie o winie lub niewinności skarżącego prawomocnym orzeczeniem kończącym postępowanie karne nie jest zagadnieniem wstępnym, którego rozstrzygnięcie uzasadniało by zawieszenie postępowania w przedmiocie skreślenia z ewidencji egzaminatorów.

W przedmiotowej analizie istotne znaczenie ma bowiem art. 42 ust. 3 Konstytucji RP, zgodnie z którym każdego uważa się za niewinnego, dopóki jego wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 168/10** Sąd wskazał, że na tle art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym oraz § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27 października 2005 r. w sprawie szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez kierujących pojazdami, instruktorów i egzaminatorów nie można podzielić poglądu że w przypadku, o jakim mowa w § 26 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia możliwe jest skierowanie na egzamin i teoretyczny, i praktyczny. Zestawiając użyty w tym przepisie zwrot „teoretyczny

lub praktyczny” ze zwrotem „teoretyczny i praktyczny”, użytym w przepisie § 26 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia należy wywieść wniosek, że w przypadku osoby, skierowanej na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji z powodu uzasadnionych zastrzeżeń co do tych kwalifikacji możliwe jest skierowanie tylko na jeden rodzaj egzaminu.

Zauważyć jednak należy, że w obu przypadkach kontrolnego sprawdzenia kwalifikacji, o których mowa i w art. 114 ust. 1 pkt 1 lit. a), i w art. 114 ust. 1 pkt 1 lit. b) ustawy, cel jest ten sam - sprawdzenie, czy osoba kierowana ma kwalifikacje do kierowania pojazdami.

8. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (t.j. Dz.U. z 2008r. Nr 45, poz. 271 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze III SA/Gd 254/10 Sąd uznał, że ustawa z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne wyraźnie mówi o ustaleniu przez radę powiatu rozkładu godzin pracy aptek.

W ocenie Sądu intencją ustawodawcy, który w art. 94 ust. 1 ustawy Prawo farmaceutyczne położył nacisk nie na interes osób prowadzących apteki, lecz na interes ludności („dostosowany do potrzeb ludności”, „zapewniać dostępność świadczeń”) było zapewnienie dostępności świadczeń w całej porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy.

Należy też mieć na względzie, że art. 96 ust. 2 Prawa farmaceutycznego zezwala na wydanie przez farmaceutę w przypadku nagłego zagrożenia zdrowia lub życia produktu leczniczego zastrzeżonego do wydawania na receptę, bez recepty lekarskiej. Apteki są placówkami ochrony zdrowia publicznego, w których świadczone są specyficzne usługi, wobec czego zapewnienie dostępności tych świadczeń nie powinno być też uzależnione od możliwości uzyskania pomocy w omawianym czasie w placówkach służby zdrowia.

9. Ustawa z dnia 27 czerwca 1997r. o służbie medycyny pracy (Dz.U. Nr 96, poz. 593 ze zm.)

Z kolei w sprawie o sygnaturze III SA/Gd 22/10 mającej za przedmiot wpis do rejestru zgłoszeń podstawowych jednostek medycyny pracy Sąd wskazał, że odmowa wpisu do rejestru jest decyzją administracyjną.

Ani przepisy ustawy o służbie medycyny pracy, ani inne przepisy prawa nie określają organu nadrzędnego wobec Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy. Nie może nim być samorząd województwa, bowiem ten - zgodnie z art.15 ust.1 ustawy o służbie medycyny pracy - jedynie tworzy i utrzymuje wojewódzki ośrodek medycyny pracy, nie ma natomiast żadnych przymiotów „organu nadrzędnego”. Nie są też nimi jednostki, o których mowa w art. 2 ust. 4 ustawy o służbie medycyny pracy, czyli jednostki badawczo - rozwojowe i jednostki organizacyjne uczelni medycznych, prowadzące działalność w dziedzinie medycyny pracy, bowiem jednostki te, zgodnie z art. 20 ust. 1 w/w ustawy, przeprowadzają kontrole jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych i kontrole realizacji zadań wojewódzkich ośrodków medycyny pracy, lecz jedynie na zlecenie ministra właściwego do spraw zdrowia.

Mając zaś na uwadze regulacje zawarte w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia, uznać należy, że organem wyższego stopnia (w rozumieniu art. 17 k.p.a.), właściwym do rozpoznania odwołania od decyzji Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy, jest Minister Zdrowia.

Wobec powyższego Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy nie był organem właściwym do rozpoznania odwołania skarżącego od własnej decyzji z dnia 2 lipca 2007 r. W tej sytuacji decyzję z dnia 31 lipca 2007 r., wydaną przez Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy jako organ odwoławczy należy uznać za akt wydany z rażącym naruszeniem prawa - art. 15 k.p.a.

10. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 296/10** skład orzekający rozpatrując skargę na pismo Dyrektora Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia uznał, że potwierdzenie skierowania (jak również niepotwierdzenie skierowania) na leczenie uzdrowiskowe, jest czynnością z zakresu administracji publicznej, która może zostać poddana kontroli sądu administracyjnego na podstawie art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a.

11. Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji lądowisk (Dz.U. Nr 118, poz. 1238 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 234/10** Sąd wskazał, że zgodnie z art. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze lądowiskiem jest wydzielony obszar na lądzie, wodzie lub innej powierzchni w całości lub w części przeznaczony do wykonywania startów, lądowań i naziemnego ruchu statków powietrznych, ujęty w ewidencji lądowisk.

W wydanym na podstawie art. 93 ust. 5 ustawy – Prawo lotnicze rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji lądowisk, w § 6 ust. 2 pkt. 1 postanowiono, że do zgłoszenia lądowiska do ewidencji dołącza się /../ dokument potwierdzający możliwość wykorzystania terenu na cele lądowiska, wydany przez właściwą, ze względu na miejsce położenia lądowiska, jednostkę samorządu terytorialnego.

W kwestii, że zgoda na wykorzystywanie terenu na cele lądowiska, o której mowa w § 6 ust. 2 pkt 1 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Infrastruktury nie musi być wyrażana w formie zaświadczenia wypowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 18.08.2010 r. wyjaśniając, że po pierwsze, WSA w W-wie zasadnie wskazał, że ani przepisy ustawy – Prawo lotnicze ani przepisy rozporządzenia nie definiują co należy rozumieć pod pojęciem dokumentu potwierdzającego możliwość wykorzystania terenu na cele lądowiska, a po wtóre – że brak jest podstaw do uznania, iż dokument wymieniony w § 6 ust. 2 pkt 1 omawianego rozporządzenia, musi mieć formę zaświadczenia.

Pogląd ten Sąd zaaprobował, co pociąga za sobą logiczną konstatację, że wobec braku właściwych danych co do możliwości wykorzystywania przedmiotowego terenu na cele (potrzeby) lądowiska organy obu instancji w tej sprawie nie mogły wydać zaświadczenia, o jakim mowa w § 6 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia, a zatem – nie powinny również wydawać postanowienia odmawiającego wydania takiego dokumentu.

W trakcie postępowania poprzedzającego wydanie zaskarżonych postanowień organy nie wyjaśniły w żaden sposób, czy wykorzystanie przedmiotowego terenu

na cele lądowiska – jak należy mniemać – trawiastego, zmieni rolniczy sposób użytkowania gruntu to sąd w składzie orzekającym ma istotne wątpliwości, czy w niniejszej sprawie znajdują zastosowanie przepisy prawa dotyczące ochrony gruntów rolnych.

Wątpliwości wynikają również z treści przepisów ustawy – Prawo lotnicze, gdyż zgodnie z art. 93 ust. 3 w zw. z ust. 4 i 5 tego przepisu, gdzie przewidziano wydanie przez ministra właściwego do spraw transportu rozporządzeń wyłączających zastosowanie przepisów dotyczących lotnisk w stosunku do lądowisk i określających wymagania, jakie powinny spełniać lądowiska ze względu na bezpieczeństwo ruchu lotniczego i ochronę środowiska oraz szczegółowe zasady dopuszczenia lądowisk do użytkowania mające na względzie bezpieczeństwo ruchu lotniczego, przepisy dotyczące lotnisk mają do lądowisk odpowiednie zastosowanie jedynie w zakresie rozpoczęcia użytkowania (art. 92 ust.2).

Zgodnie z ogólną zasadą wynikającą z treści art. 6 k.p.a. organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Wyjaśnianie ich znaczenia nie należy do obowiązków obywateli, a w tym przypadku sąd w składzie orzekającym był zdania, że przesądzanie, jakiego rodzaju dokument miał na myśli ustawodawca konstruując omawiany przepis § 6 ust.2 pkt.1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 30 kwietnia 2004 r. również przekracza obowiązki i kompetencje sądu administracyjnego.

Powracając do wniosku skarżącego o wyrażenie zgody na wykorzystanie terenu na cele lądowiska i treści § 6 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 30 kwietnia 2004 r., który to przepis przewiduje konieczność przedłożenia dokumentu potwierdzającego możliwość wykorzystania terenu na cele lądowiska wydanego przez właściwą, ze względu na miejsce położenia lądowiska, jednostkę samorządu terytorialnego i wnioski wpływające z wyżej przedstawionych przepisów prawa i dorobku orzecznictwa sądów administracyjnych, sąd w składzie orzekającym doszedł do przekonania, że postanowienia wydane w tej sprawie przez organy obu instancji naruszają przepisy art. 217-219 k.p.a. w zw. z § 6 ust.2 pkt.1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji lądowisk, co na mocy art. 145 § 1 pkt. 1 lit. a i c p.p.s.a. prowadziło do uwzględnienia skargi i uchylecia postanowień organów obu instancji.

**12. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), Ustawa z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 176, poz. 1190 ze zm.)
Ustawa z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i Prezydenta miasta (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 176, poz. 1191 ze zm.)**

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 332/10** Sąd, analizując prawidłowość zarządzenia zastępczego w przedmiocie wygaśnięcia mandatu radnego, wskazał, że organizacja przez klub sportowy imprez sportowych na obiektach będących własnością gminy, z których dochody w postaci wpływów biletów, jak również przychody z ustawionych na tych obiektach reklam przypadają stowarzyszeniu, wypełnia hipotezę art. 24f ustawy o samorządzie gminnym, w przypadku gdy radny pozostaje członkiem organu zarządzającego takim stowarzyszeniem.

W sprawie o sygnaturze III SA/Gd 130/10 Sąd uznał, że na tle obowiązujących regulacji normatywnych rada gminy ma obowiązek stwierdzenia wygaśnięcia mandatu wójta, w sytuacji gdy w stosunku do wójta zostanie prawomocnie warunkowo umorzona postępowanie karne za przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego.

13. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U.Nr 71, poz. 734 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 199/09** Sąd wskazał, że przepis art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych w sposób nie nastroczający wątpliwości interpretacyjnych stanowi, że dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Skoro zaś w sprawie niniejszej bezsporne było, że pierwszy miesiąc okresu następującego po miesiącu zgłoszenia wniosku przypadał na dzień 1 grudnia 2009 r., to wniosek w zakresie obejmującym okres 01.01.2008 – 30.06.2008 – jak słusznie uczyniły organy - nie mógł być uwzględniony.

14. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 114/10** Sąd wskazał, że wprowadzenie nie ma możliwości dokonywania wpisów do ewidencji gruntów z mocą wsteczną, lecz nie wyklucza to możliwości usunięcia z ewidencji wpisu obciążonego wadą od początku.

Starosta w ramach prowadzenia ewidencji gruntów i budynków uprawniony jest do wydawania decyzji administracyjnej na podstawie art. 20 i 22 powoływanej wyżej ustawy także w przedmiocie usunięcia lub sprostowania wpisu do ewidencji gruntów i budynków dotkniętego poważną wadą i oczywiście nieodpowiadającego stanowi faktycznemu w dacie jego dokonania.

15. Ustawa z dnia 29 września 1986 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1688 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd571/09** Sąd analizując kwestię wpisania wzmianki o przysposobieniu do aktu urodzenia wskazał, że zgodnie z ustawą – Prawo o aktach stanu cywilnego podstawę do wpisania wzmianki dodatkowej stanowią prawomocne orzeczenia sądów, ostateczne decyzje, odpisy z akt stanu cywilnego oraz inne dokumenty mające wpływ na treść lub ważność aktu.

Na podstawie art. 21 ust. 2 w/w aktu prawnego organ zobowiązany jest uwzględniać „inne dokumenty mające wpływ na treść lub ważność aktu”.

Nie sposób w rozważaniach tych pominąć aktów stanu cywilnego w których dana osoba jako nazwisko rodowe wpisane ma nazwisko osób ją adoptujących, co wynika z kolei z tłumaczenia przysięgłego świadectwa chrztu.

16. Ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 185/10** Sąd wskazał, że w ustawie o własności lokali brak jest dookreślenia pojęć „izba”, „pomieszczenie pomocnicze”, „pomieszczenie przynależne”, co nasuwa w praktyce trudności interpretacyjne. Ponadto katalog „pomieszczeń przynależnych”, określony w ustawie nie jest katalogiem zamkniętym.

W doktrynie wskazuje się, że kryterium charakteryzującym „pomieszczenie pomocnicze” w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy o własności lokali jest jego funkcja, zaś kryterium charakteryzującym „pomieszczenie przynależne” jest jego położenie poza obrębem ścian lokalu. Co nadto istotne, nie można uznać za samodzielny lokal, którego użytkownicy nie mają dostępu do urządzeń sanitarnych, chyba że ogólnodostępne urządzenia sanitarne znajdują się w obrębie nieruchomości wspólnej

W ocenie Sądu pomieszczenie w.c. przeznaczone do wyłącznego korzystania przez użytkowników lokalu, położone poza obrębem jego ścian, lecz znajdujące się w granicach nieruchomości – należy uznać za pomieszczenie do niego przynależne.

Skoro pomieszczenia przynależne stanowią części składowe lokalu mieszkalnego (art. 2 ust. 4 ustawy o własności lokali) to skutkiem uznania, że niektóre z pomieszczeń należące do lokalu mają taki właśnie charakter, nie może być odmowa wydania zaświadczenia o samodzielności lokalu mieszkalnego. Odmowa taka narusza przepisy art. 2 ust. 2, 3 i 4 ustawy o własności lokali, jeśli dany lokal spełnia ustawowe kryteria samodzielności.

17. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 122/10** Sąd uznał, że z treści art. 70b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, wynika, że dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników przysługuje pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, jeżeli pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych, określone w odrębnych przepisach (pkt 1), a nadto młodociany pracownik ukończył naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin, zgodnie z odrębnymi przepisami (pkt 2).

W ocenie Sądu nieracjonalnym jest odmienne traktowanie osoby pobierającej naukę od pracodawcy, który prowadzi przygotowanie zawodowe lub też wiązanie uprawnień tylko z jedną umową o pracę, zawieraną przez ucznia przed uzyskaniem pełnoletności. Kryterium decydującym nie jest więc data zawarcia drugiej umowy o przygotowanie zawodowe, lecz cel tej umowy, stanowiący o kontynuacji procesu przygotowania zawodowego.

W sprawie o sygnaturze **III SAB/Gd 6/10** Sąd analizował zagadnienie dotyczące zapewnienia bezpłatnego transportu dziecka niepełnosprawnego do szkoły.

Sąd uznał, że przepisy nakładają na gminy obowiązek takiego ukształtowania na swym terenie sieci szkół, by możliwy był dostęp do nich dla wszystkich dzieci. Rzeczą gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka, jeśli jej odległość od miejsca zamieszkania przekracza określone odległości.

Rozwinięciem powyższej zasady w odniesieniu do dzieci niepełnosprawnych jest przepis art. 17 ust. 3a pkt 1 ustawy, według którego obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej i gimnazjum.

Wyjątkiem od powyższej zasady jest w ocenie Sądu sytuacja, gdy na terenie gminy nie znajduje się szkoła, w której dziecko, stosownie do orzeczenia właściwej poradni psychologiczno – pedagogicznej mogłoby realizować obowiązek szkolny.

W tym świetle obowiązek zapewnienia bezpłatnego transportu dzieci do szkół lub refundacji kosztów tego transportu ma charakter publiczny, wiąże się z zaspokajaniem

potrzeb mieszkańców oraz jest realizowany w obrębie właściwości miejscowej gminy. W obowiązujących przepisach ustawodawca nie przewidział zaś sytuacji, aby gmina zwracała koszty przejazdu wtedy, gdy szkoła do której dziecko uczęszcza położona jest bliżej od szkoły, w obwodzie której dziecko mieszka – lecz poza obszarem gminy.

Skoro na terenie danej gminy znajduje się szkoła publiczna gdzie córka skarżącej mogłaby uczęszczać – prowadząca klasę integracyjną - to gminy nie obciąża obowiązek zapewnienia jej dowozu do innej szkoły – położonej poza obszarem gminy.

18. Ustawa z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (t.j. Dz.U. z 2004r. Nr 4, poz. 27 ze zm.) oraz Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz.U. Nr 201, poz.1540 ze zm.)

W 2010 r. składy orzekające w Wydziale III Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku wystosowały trzy pytania prejudycjalne do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 261/10** powstały wątpliwości czy przepis art. 1 pkt 11 Dyrektywy nr 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U.UE.L.98.204.37 z późn. zm.) powinien być interpretowany w ten sposób, że do „przepisów technicznych”, których projekty powinny zostać przekazane Komisji zgodnie z art. 8 ust. 1 wymienionej dyrektywy należy taki przepis ustawowy, który zakazuje zmiany zezwoleń na działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych w zakresie zmiany miejsca urządzania gry.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 262/10** powstały wątpliwości czy przepis art. 1 pkt 11 Dyrektywy nr 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U.UE.L.98.204.37 z późn. zm.) powinien być interpretowany w ten sposób, że do „przepisów technicznych”, których projekty powinny zostać przekazane Komisji zgodnie z art. 8 ust. 1 wymienionej dyrektywy należy taki przepis ustawowy, który zakazuje wydawania zezwoleń na działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

Natomiast w sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 352/10** powstały wątpliwości czy przepis art. 1 pkt 11 Dyrektywy nr 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U.UE.L.98.204.37 ze zm.) powinien być interpretowany w ten sposób, że do „przepisów technicznych”, których projekty powinny zostać przekazane Komisji zgodnie z art. 8 ust. 1 wymienionej dyrektywy należy taki przepis ustawowy, który zakazuje przedłużania zezwoleń na działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

Uzasadniając zadane pytania prejudycjalne składy orzekające wskazały, że restrykcyjne postanowienia ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, mogą być uznane za ograniczenie swobody przepływu towarów w rozumieniu art. 34 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, równoważne z zakazem przywozu.

W tej sytuacji, skoro skutek regulacji dokonanych ustawą z 19 listopada 2009r. o grach hazardowych doszło do istotnego ograniczenia rynku gier na automatach o niskich wygranych, a co za tym idzie także i samego rynku tych automatów, to rozstrzygnięcia wymaga kwestia, czy art. 1 ust. 11 dyrektywy 98/34 w takim zakresie,

w jakim stanowi o zakazie przywozu powinien być rozumiany w ten sposób, że dotyczy także tego rodzaju ograniczeń, jak zastosowane w ustawie wobec omawianych automatów. W ocenie składów ustawę z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych uchwalono w sytuacji, gdy nie występowały naglące powody, wywołane przez poważne i nieprzewidziane okoliczności, które spowodowałyby konieczność przygotowania jej przepisów w bardzo krótkim czasie, wykluczającym możliwość jakichkolwiek konsultacji – co uzasadniałoby zaniechanie notyfikacji na podstawie artykułu 9 ust. 7 dyrektywy 98/34.

Od odpowiedzi na powyższe pytania zależy zaś stwierdzenie, czy ustawa z 19 listopada 2009r. o grach hazardowych podlegała notyfikacji Komisji w trybie przepisu art. 8 ust. 1 Dyrektywy 98/34, a co za tym idzie, czy jej przepisy mogły być stosowane przez organy administracji – skoro bezspornie notyfikacji ustawy w omawianym trybie zaniechano, zaś w świetle orzecznictwa ETS skutkiem prawnym niedopełnienia obowiązku notyfikacji jest niemożność zastosowania przepisów technicznych, na którą można powoływać się w postępowaniu między jednostkami.